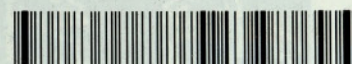

Emajlirec

Celje - skladišče

D-Per

214/1982

1119821088,9/10

COBISS

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

LETO XXXII. - ŠT. 9-10 - 30. APRIL 1982

Tovarna energetske opreme Šentjur - naš uspeh, naš ponos

Za delavce naše delovne organizacije, za delovne ljudi in občane šentjurske občine, delavce GIP Ingrad, za delavce Tovarne energetske opreme Šentjur, pomeni 24. april 1982 veliko in pomembno delovno zmago, s katero smo skupaj počastili 27. april, dan osvobodilne fronte slovenskega naroda in 1. maj praznik dela.

Otvoritev nove Tovarne energetske opreme v Šentjuru pomeni prvi večji korak v razvoju naše delovne organizacije, pomeni pa tudi velik prispevek k hitrejšemu napredku šentjurske občine in manj razvitega Kozjanskega nasploh.

Nova Tovarna energetske opreme EMO Šentjur je odprta in je pričela s svojim obratovanjem. Simbolično jo je spustil v pogon delovodja iz TOZD Kotli in najstarejši delavec te TOZD Anton Remus.

Otvoritev nove tovarne je bila pravo delavsko slavlje in praznik celotne občine. Slovesnosti so se poleg številnih delavcev, mladine, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij celjske in šentjurske občine udeležili tudi častni predsednik delavskega sveta EMO — narodni heroj Franc Leskošek-Luka, člani predsedstva CK ZKS Franc Šetinc, Štefan Korošec in Janez Zahrastnik, Emil Rojc in Janko Smole.

Franci Gazvoda, glavni direktor naše delovne organizacije je v uvodu orisal naše razvojne napore in pojasnil, kako pomembna je zaradi svojega programa kotlov na trda goriva in odpadke nova tovarna energetske opreme. S tovarno energetske opreme v Šentjuru se EMO vključuje v srednjeročne razvojne usmeritve Slovenije in Jugoslavije, v mednarodno delitev dela, dolgoročno pa tudi v izvoz. Program nove tovarne je med drugim rezultat dolgoročne ga poslovno tehnične so-

delovanja z nemško firmo Buderus — Omnical.

Poudaril je, da mora biti novi EMO povsem odprt, povezan znotraj republike, Jugoslavije in v svetu. Upoštevati mora zakonitosti razvoja v svetu in v domovini.

Tovarna energetske opreme pomeni prvi večji uspeh pri razvojni usmeritvi EMO, ne nazadnje pa pomeni, da naš kolektiv uspešno nadaljuje s tradicijo proizvodnje kotlov, saj smo prve kotle proizvedli že v tridesetih letih.

Tudi program energetske opreme za tovarno, katero smo sprva načrtovali v Celju, vendar pa smo se kasneje odločili za gradnjo v manj razviti občini, temelji na lastnem znanju in izkušnjah.

V 6.300 m² veliki in sodobno opremljeni hali bomo izdelovali trovlečne kotle, vrelovodne kotle, trovlečne dimne cevne kotle na plin, kotle na trda goriva, kotle na bio maso in ostale odpadke, emokontejnere (Nadaljevanje na 2. strani)

EMO

Tovarna energetske opreme

(Nadaljevanje s 1. strani)
kotlarne, energane za stanovanjske komplekse in industrijo in dimne cevne napra-

Franci Gazvoda, glavni direktor delovne organizacije EMO: »Novi EMO mora biti povsem odprt, povezan znotraj republike, Jugoslavije in v svetu. Upoštevati mora zakonitosti razvoja v svetu in domovini. Tovarna energetske opreme EMO v Szentjuru je prvi večji uspeh pri razvojni usmeritvi EMO. Program energetske opreme temelji na lastnem znanju in izkušnjah.«

ve. Kotlovske enote bomo proizvajali do približno 50 MW. Poleg proizvodov iz lastne proizvodnje pa bomo nudili in izvajali tudi izvedbeni inženiring s pripadajočo opremo v nekaterih projektih pa tudi protitlačne turbine, s čimer bomo dali svoj prispevek k povečanju kapacitet za pridobivanje električne energije.

V novi tovarni v Szentjuru bo zaposlenih 364 delavcev, kar pomeni 150 več kot doslej v TOZD v Celju. Celotni prihodek bo znašal milijardo 107 milijonov dinarjev.

Tovarno energetske opreme smo pričeli graditi leta 1980, veljala pa je 534 milijonov dinarjev. Seveda pa pot do realizacije te investicije ni bila ne lahka in ne kratka. Največji problem so predstavljala finančna sredstva, saj so se vseskozi menjavali in zaostrovali splošni pogoji investiranja in zakonodaje na tem področju.

Za dosednji razvoj EMO je podobno kot za druge predstavnike starejše slovenske industrije značilno, da je doživljal vzpone in padce — največjo razvojno krizo pa sredi sedemdesetih let. Takrat je tudi naš kolektiv dokončno spoznal, da ne kaže zgolj reševati posledic,

temveč da se je treba spoprijeti predvsem z vzroki zatikanj.

Z realizacijo investicije tovarne energetske opreme pa smo dokazali, da je naš kolektiv kos tudi najbolj zahtevnim nalogam.

Franci Gazvoda je v svojem govoru tudi zatrdil, da

Delavce in goste je pozdravil tudi Franc Setinc, ki je v svojem govoru dejal, da bo nova tovarna energetske opreme veliko prispevala k uresničevanju dolgoročnih ciljev, ki smo si jih zastavili v republiki na področju energetike in celotnega gospodarstva, hkrati pa pomeni, da je uspeh EMO plod skupnih prizadevanj dveh družbenopolitičnih skupnosti in sovlagateljev

delavci EMO v celoti podpiramo sklepe 9. kongresa ZKS in dodal, da bomo prav z delom, napori, prihranki in večjo izvozno usmeritvijo najbolj sledili partijskim smernicam.

Ob koncu svojega govora se je naš glavni direktor Franci Gazvoda zahvalil še vsem, ki so zaupali v sposobnost našega delovnega kolektiva in nam pomagali.

Delavce in goste je pozdravil tudi Franc Setinc, ki je v svojem govoru dejal, da bo nova tovarna energetske opreme veliko prispevala k uresničevanju dolgoročnih ciljev, ki smo si jih v republiki zastavili na področju energetike oziroma celotnega gospodarstva. Dejal je, da je uspeh delovne organizacije EMO plod skupnih prizadevanj dveh družbenopolitičnih skupnosti in sovlagateljev. Izpostavil je tudi, da se bo s to novo naložbo manj razvita občina Szentjur povzpela po lestvici navzgor in da je zelo pomembno, da bo nekaj sto ljudi dobilo zaposlitev, s tem pa se bo povečal standard in resnično se bodo povečale možnosti za nadaljnji razvoj oziroma napredek občine.

V šentjurski občini so ponosni na skupna prizadevanja in novo tovarno. Mnogim delavcem je približala delovna mesta, prispevala pa bo tudi k hitrejšemu razvoju občine nasploh. V znak zahvale je predsednik skupščine občine Szentjur Peter Knez, v imenu celotne družbenopolitične skupnosti podelil naši delovni organizaciji občinsko plaketo »18. avgust«. Zvone Hudej pa je v imenu Izvršnega sveta skupščine občine Celje podelil posebni priznanji za zasluge pri izgradnji nove tovarne in preusmeritvi proizvodnje članoma našega ko-

lektiva Ladislavu Grdini in Henriku Dvoršaku.

Po krajšem kulturnem programu, ki so ga popestrili pevci združenega pevskega zbora iz Szentjura, folklorna skupina iz Ponikve, godbeniki iz naše delovne organizacije in kulturno umetniška skupina Zarja iz Trnovelj, je trak slovesno prerezal eden najstarejših delavcev v TOZD Kotli Anton Remus, delovodja trovlečnih kotlov.

Predsednik skupščine občine Szentjur Peter Knez je poudaril, da so v njihovi občini ponosni na skupna prizadevanja in novo tovarno, ki je mnogim delavcem približala delovna mesta, prispevala pa bo tudi k hitrejšemu razvoju občine nasploh

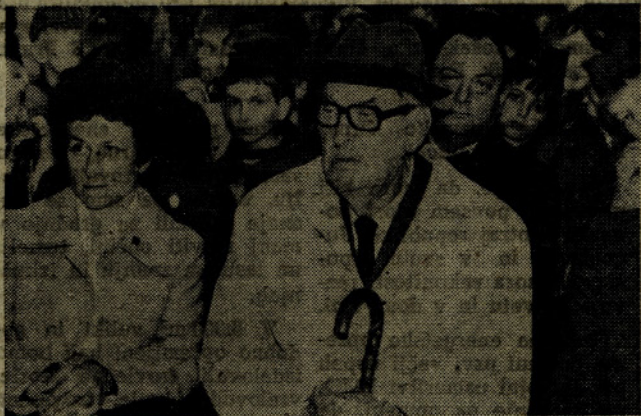
Anton Remus, Ladislav Grdina, Franc Setinc, Janez Zahraščnik in Franci Gazvoda med ogledom nove tovarne energetske opreme

Slovesni otvoritvi nove tovarne energetske opreme so med številnimi delovnimi ljudmi in občani šentjurske občine prisostvovali tudi najvidnejši predstavniki občin Celje in Szentjur. Kot gostje so se slovesnosti udeležili Franc Leskošek-Luka, Emil Rojc, Janko Smole, Janez Zahraščnik, Zoran Žagar, Štefan Korošec in Franc Setinc

Tovarno energetske opreme EMO Szentjur je slovesno odprl eden najstarejših delavcev TOZD Kotli Anton Remus, delovodja trovlečnih kotlov

Otvoritvene slovesnosti, ki smo jo delavci EMO skupaj s šentjurskimi občani posvetili dnevu OF in delavskemu prazniku, se je med gosti udeležil tudi častni predsednik delavskega sveta EMO — narodni heroj Franc Leskošek-Luka

Proizvodnja v novi, sodobno opremljeni hali se je pričela

Šentjur - naš uspeh, naš ponos

Glavni direktor naše DO Franci Gazvoda je ob slovesni otvoritvi nove tovarne dejal:

Tovarišice in tovariši! Pozdravljam vse prisotne udeležence današnjega praznovanja v imenu samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovne organizacije. Pozdravljam člane kolektiva DO EMO in občane občine Šentjur. Še posebej pozdravljam v naši sredi častnega predsednika delavskega sveta DO EMO, prvega komandanta slovenske narodne osvobodilne vojske, narodnega heroja tov. Franca LEŠKOŠKA-LUKO. Pozdravljam predstavnike SR Slovenije in celjskega območja. Pozdravljam predstavnike občine Šentjur in Celje, predstavnike sovlagateljev v Tovarno energetske opreme, predstavnike izvajalcev, predstavnike poslovnih partnerjev — med njimi predstavnik BUDERUS-OMNICAL, s katerimi še posebej tesno sodelujemo. Pozdravljam predstavnike Ljubljanske banke, predstavnike drugih institucij, pozdravljam delegacije krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela iz občine Šentjur, predstavnike sredstev obveščanja ter delegacije temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti delovne organizacije EMO — CELJE.

Danes smo se zbrali, da otvorimo Tovarno energetske opreme, ki je pomemben uspeh pri preobrazbi naše delovne organizacije. S praznovanjem delovnega uspeha na najprimernejši način počastimo praznik OF in praznik dela 1. maj. Tovarna energetske opreme je rezultat razvojnega snovanja in konkretnega dela pri razvojni usposobitvi delovne organizacije EMO. DO EMO bo letošnje leto star 88 let in je tipičen predstavnik starejše slovenske industrije.

Tako kot za večino starejših industrij je tudi za

EMO po vojni značilen relativno počasen razvoj, z različnimi vzponi in padci. Tudi EMO je po reformnih letih (po letu 1965) zapadel v težave. Težave so se od tedaj večale, ne glede na občasno boljše rezultate. Najgloblja razvojna kriza je bila sredi sedemdesetih let. Tedaj je tudi dokončno dozorelo spoznanje, da samo »zdravljenje bolezni« ne pomaga več. EMO je potrebno razvojno usposobiti. Spopasti se je treba z vzroki razvojne krize in ne le s posledicami. Odpraviti je treba vzroke razvojnih težav, ne pa samo pokrivati izgube. Ne se utapljati v reševanju množice objektivnih in subjektivnih problemov, ampak strniti vse sile kolektiva v preseganje nakopičenih problemov. Razvojno se moramo usposobiti. Takšna so bila izhodišča in usmeritve za osnovni strateški cilj NOVI EMO. Nov po proizvodih, rezultatih in nenazadnje tudi po mentaliteti in odnosih. Novi EMO mora biti povsem odprt, povezan znotraj republike, Jugoslavije in v svetu, upoštevati mora zakonitosti razvoja v svetu, Jugoslaviji in Sloveniji. Naloga razvojne usposobitve delovne organizacije je bila še posebej zahtevna zaradi tega, ker smo bili brez vsakršnih lastnih sredstev za razvoj in ker smo morali v zadnjih letih sočasno veliko pozornost posvečati tudi izboljševanju tekočih poslovnih rezultatov, ko praviloma še v celotni delovni organizaciji delamo v zelo težkih delovnih pogojih.

In tudi v teh pogojih ne moremo z novimi proizvodi in novimi programi čakati samo na realizacijo naložb, ampak moramo programsko prenovali dosežati še sedaj, ker naložbe pač ne moremo realizirati čez noč.

Franci Gazvoda je v svojem govoru tudi zatrdil, da delavci EMO v celoti podpiramo sklepe 9. kongresa ZKS in dodal, da bomo prav z delom, napori, prihranki in večjo izvozno usmeritvijo najboljše sledili partijskim smernicam

Tovarna energetske opreme je prvi večji konkreten uspeh pri razvojni usposobitvi EMO. Upošteva vsa sprejeta izhodišča. Program energetske opreme temelji na lastnem znanju in izkušnjah. Naj za ilustracijo navedem, da je prvi kotel v EMO — CELJE skonstruiral danes med nami prisoten ing. Pompe. To je bilo v tridesetih letih v sodelovanju s Tvorcnico železnog namještaja Subotica. V letu 1936 so bili na tržišču prvi kotli iz družine TRIKA na trda goriva, kapacitete od 33.000 do 250.000 Kcal. Program Tovarne energetske opreme je v skladu z usmeritvami Slovenije, Jugoslavije in je v srednjeročnih planskih dokumentih. Program se vključuje v mednarodno delitev dela in je med drugim rezultat dolgoročnega poslovnega tehničnega sodelovanja z nemško firmo BUDERUS-OMNICAL. Program je dolgoročno usmerjen v izvoz. Sočasno z realizacijo naložbe se je program na tržišču Slovenije in Jugoslavije in

drugod že dokazal, saj razpolagamo z množico referenc.

Tovarna energetske opreme je prvi večji korak v razvojno usposobitev EMA, toda mislimi, da smo s tem razrešili razvojne zagate EMO bi bila popolna zabloda. EMO se mora v vseh svojih programskih sklopih razvojno usposobiti. Samo prenova v vseh temeljnih organizacijah družbenega dela v EMO daje resnično kakovostno osnovo za razvoj celotne delovne organi-

zacije. Tako smo realizacijo razvojne usposobitve zastavili tudi v naših srednjeročnih planskih dokumentih. Sprijazniti smo se morali tudi z dejstvom, da zaradi zaostrujočih se pogojev gospodarjenja naša prenova ne bo tako hitra in lahka, kot smo si predstavljali na začetku. Naše naloge v tekočem srednjeročnem obdobju so:

1. S predstavitvijo proizvodnje kotlov v Šentjur dajemo bistveno večje možnosti za razvoj programov na (Nadaljevanje na 4. strani)

OKZKS

centralni komite
zveze komunistov slovenije
tomšičeva 5
61000 ljubljana

Predsednik

Številka:

datum: 28.4.1982

Tovarna energetske opreme
Celje
Tovariš
Franci Gazvoda
glavni direktor

Sporočamo vam, da se tovariš Andrej Marinc zaradi obilice delovnih obveznosti ni mogel odzvati vabilu, da prisostvuje otvoritvi tovarne energetske opreme v Šentjurju.

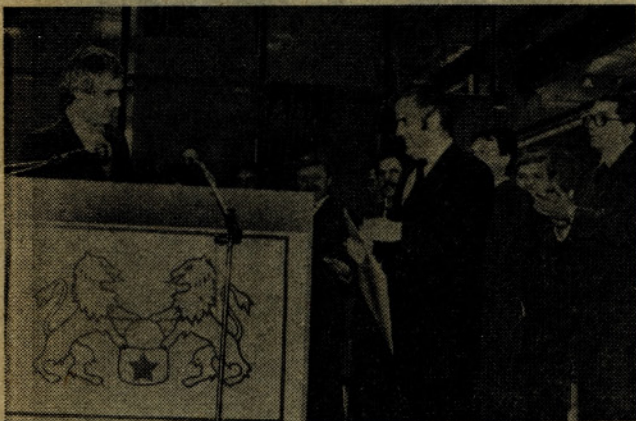
Čestita vam k delovnemu uspehu in sporoča, da se bo oglasil v vaši delovni organizaciji, ko mu bo to dopuščal čas.

S tovariškimi pozdravi!

za pisarne predsednika:

Stojančič

V šentjurski občini so ponosni na skupna prizadevanja in novo tovarno V znak zahvale je Peter Knez, predsednik skupščine občine Šentjur v imenu celotne družbeno politične skupnosti naši delovni organizaciji EMO podelil občinsko plaketo »18. avgust«

Tovarna energetske opreme

(Nadaljevanje s 3. strani) področju energetike, posredno pa zagotavljamo večje možnosti razvoja tudi vsem drugim temeljnim organizacijam združenega dela.

2. Naslednja prioriteta naloga je rekonstrukcija TOZD Posode, ki zaposluje praktično polovico delovnega kolektiva, je dolgoročno izrazito izvozno naravnana in dela v neugodnih tehnoloških pogojih.

3. Za vse ostale programe, oziroma temeljne organizacije smo sprejeli postopne razvojne usposobitve.

V tem srednjeročnem obdobju še ne moremo pričakovati popolnih rezultatov razvojne prenovе. Ne glede na to smo si postavili za osnovni cilj, da vse TOZD do konca tega srednjeročnega obdobja dosežejo nadpovprečne ekonomske rezultate. Realno bodo rasti osnovnih pokazateljev naslednje:

Celotni prihodek 13 %, dohodek 12 %, izvoz 26 %, uvoz 4 %, produktivnost dela 12 %, akumulacija 32 % letno.

Sočasno smo pristopili tudi k izdelavi dolgoročnega programa razvoja do leta 1995, kjer bomo nakazali dolgoročne rešitve posameznih »emovih« programov in programskih sklopov in sicer:

— Reafirmacija emajla kot površinske zaščite s stališča izboljšanja tehnologije nanosa in široke uporabnosti v vseh vrstah industrije, tudi najmodernejše (elektronika).

— Racionalna poraba energije in koriščenje vseh mogočih virov.

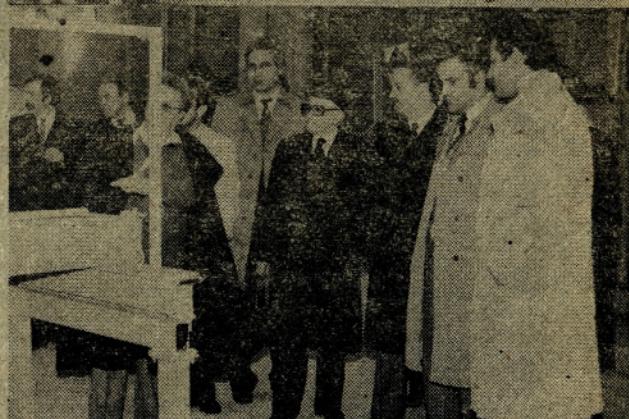
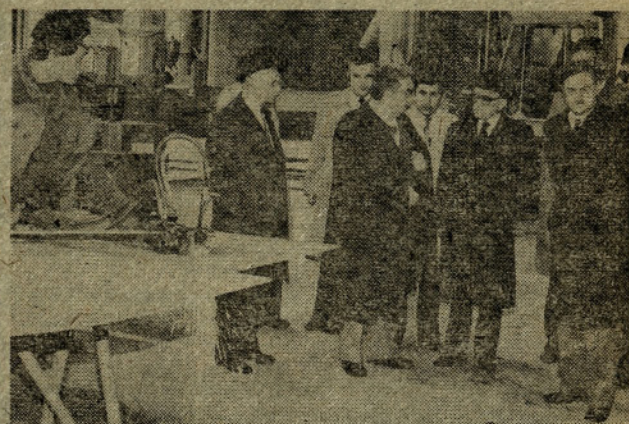
— Izkoriščanje izkušenj in znanj EMO pri predelavi kovin in velikih orodij.

— Odločneje moramo napraviti nadaljnji korak pri izkoriščanju tehnoloških možnosti in znanj pri transportni opreml, mobilnih

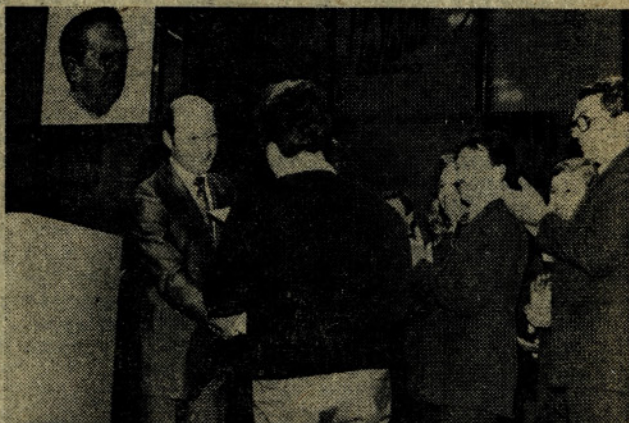
skladiščih in predelavi toplotne pocinkane pločevine.

Tovarišice in tovariši!

Za tovarno, ki jo danes odpiramo je bil prvi elaborat gotov leta 1978. Prvotni projekt je predvideval izgradnjo v Celju, vendar smo se zaradi večjih možnosti razvoja odločili naknadno, da gremo z investicijo v manj razvito občino Šentjur. Pričetek del je bil v septembru 1980. Investicija je vredna 534 milijonov din. Hala je velika 6.300 m². V njej bomo delali trovlečne kotle, vrelovodne kotle, trovlečne dimne cevne kotle za izogrevanje lesnih odpadkov, trovlečne dimne cevne kotle na plin, kotle na trda goriva, kotle na BIO maso in ostale odpadke, emokontejnerske kotlarne, energane za stanovanjske komplekse in industrijo, priprave kotlovne vode za velike in manjše enote, dimne cevne naprave.

Dan pred otvoritvijo sta si našo novo tovarno energetske opreme ogledala tudi Viktor Avbelj, predsednik predsedstva SRS in Janez Zemljarič, predsednik Izvršnega sveta SRS s sodelavci

Zvone Hudej je v imenu Izvršnega sveta skupščine občine Celje podelil posebni priznanji za zasluge pri izgradnji nove tovarne članoma našega kolektiva Ladislavu Grdini in Henriku Dvoršaku

Šentjur - naš uspeh, naš ponos

Kotlovске enote se bodo proizvajale v velikosti do približno 50 MW. EMO bo poleg proizvodov iz lastne proizvodnje nudi tudi izvedbe inženiring, kjer bo treba nuditi tudi pripadajočo opremo. V nekaterih projektih tudi protitlačne turbine, s čimer bomo prispevali k povečevanju kapacitet pridobivanja električne energije.

V TOZD Kotlov bomo zaposlovali 364 ljudi, kar je približno 150 več kot danes. Celotni prihodek bo po investiciji znašal 1.107 milijonov din.

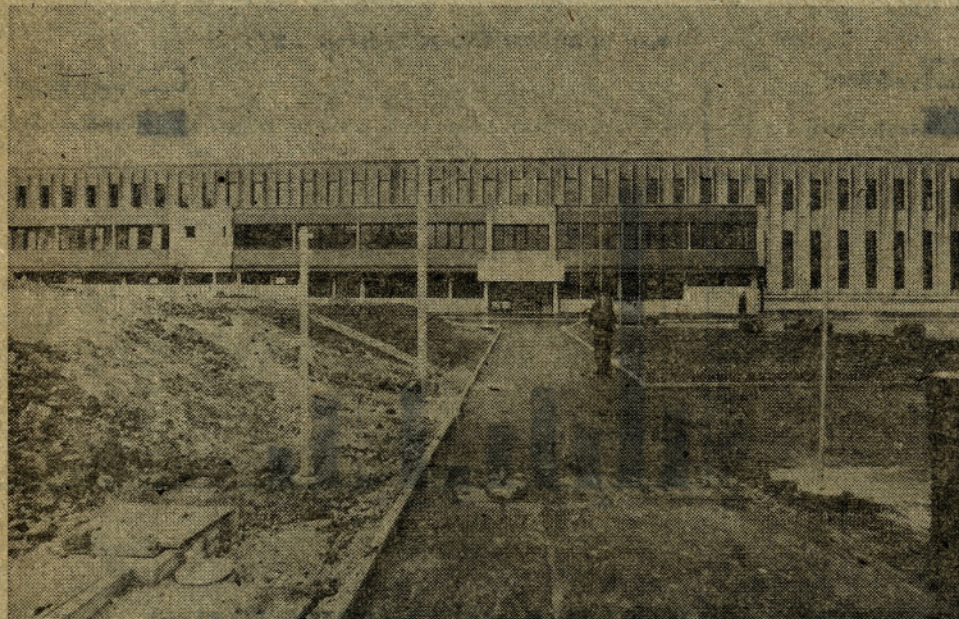
Realizacija investicije, ki jo v teh dneh zaključujemo ni bila lahka. Pri realizaciji predvsem pri zagotavljanju so bili največji problemi finančnih sredstev. Vseskozi so se tudi menjavali in za-

mov dokazovali, da jih ne bomo razrešili.

Danes smo zadovoljni. Otvoritev tovarne je velik uspeh, ne le delovne organizacije EMO, TOZD Kotlov znotraj nje, ampak skupen uspeh vseh tistih, ki so pomagali pri realizaciji. Dovolite, da nekatere posebej imenujem in se jim še posebej zahvalim za sodelovanje. Zahvala velja Ljubljanski banki Celje in Ljubljanski banki — združeni banki, Zavarovalni skupnosti Triglav, Ljubljanski banki — stanovanjsko komunalni banki Ljubljana, sovlagateljem — Lesnini, Kovinotehni, Libeli, Javnim skladiščem, Ingradu, izvajalcem — posebej Ingradu in njegovim kooperantom, zborničnim organom, ki so nam pomagali pri usklajevanju investicije, ne nazadnje bi se posebej za-

Dovolite, da se na koncu zahvalim tudi tistim članom kolektiva, ki so dali večji prispevek k realizaciji naložbe. To so predvsem odgovorni timi v TOZD Kotlov, investicijska služba, okrog vodstva DO in v drugih službah, še posebej pa zahvala družbeno političnim organizacijam in samoupravnim organom, ki so sprejemali odločitve v zvezi z naložbo, z ustrežno pozornostjo in naklonjenostjo.

Minilo je šele sedem dni od uspešnega zaključka Kongresa Zveze komunistov Slovenije, ki je dal bogat prispevek k dogovarjanju jugoslovanskih komunistov za nadaljnji razvoj samoupravljanja in stabilizacije na osnovi boljšega dela. Komunisti in delovni kolektivi EMO v celoti sprejema zaključke kongresa, hkrati sprejema

Nova tovarna energetske opreme EMO Šentjur je odprta. Zaposlovala bo 364 delavcev, celoten prihodek pa bo znašal milijardo 107 milijonov dinarjev

Slovesnost so s kulturnim programom popestrili pevci in folkloristi iz Šentjurja, godbeniki naše DO in člani kulturne umetniške skupine Zarja iz Trnovelj

ostrovali splošni pogoji investiranja in zakonodaje na tem področju. Ne nazadnje moramo priznati, da se je naša delovna organizacija pri tej investiciji usposabljalna in dokazala za večje investicijske posege. Program je bilo potrebno uskladiti z ostalimi partnerji. Koliko različnih komunikacij, usklajevanj, strpnega dogovarjanja, konzultacij je bilo potrebnih nikoli ne bomo mogli v celoti zbrati, tako ogromno jih je bilo. Danes vendarle lahko rečemo, da smo uspešni. Še celo več, mi in partnerji s katerimi smo se uskladili in dogovorili za realizacijo investicije, smo dokazali, da smo sposobni rešiti probleme, ki včasih izgledajo nerešljivi. Pogosto je pri reševanju tekočih problemov nastalo kakovostno, dolgoročno sodelovanje.

Na ta način smo tudi izbili argumente mnogim, ki so namesto reševanja proble-

hvalil predstavnikom družbenopolitične skupnosti občine Šentjur in Celje, ki sta pri realizaciji investicije demonstrirali dobro sosedsko dogovarjanje in konkretno konstruktivno pomoč gospodarski organizaciji pri realizaciji načrtov. Zahvala velja mnogim posameznikom, ki so zaupali v sposobnost delovnega kolektiva EMO in mu pomagali. Ob tej priliki ne dajamo nobenih nagrad ali priznanj, ker se zavedamo, da bomo vse, ki so nas doslej pomagali najbolj razveselili z rezultati, ki jih mora investicija dajati. Zavedamo se, da je za doseg te rezultate ogromno dela, da je pred nami ogromno začetnih težav, da smo sprejeli z realizacijo investicije veliko moralno in materialno obvezo. Toda druge izbire, kot da se pri uspešnem poslovanju v novi tovarni dokaže TOZD Kotlov in delovna organizacija EMO kot celota niti nimamo.

svoj del odgovornosti za realizacijo zaključkov in daje polno podporo organom Zve-

ze komunistov Slovenije in čitvi sprejetih stališč in sklepov drugim pri dosledni uresni-

Uspešno prvomajsko srečanje delavcev

Čeprav organizatorjem vreme ni bilo preveč naklonjeno, se je na dan 1. maja do pričetka proslave zbralo na Gričku blizu 4.500 delavcev in njihovih družinskih članov. Slavnostni govornik je bil predsednik občinske skupščine in ugleden sindikalni oziroma partijski delavec tov. Edi Stepišnik. V programu pa so izjemno uspešno nastopili združeni delavski pevski zbori, folklorna skupina in pihalni orkester ZPD France Prešern ter člani SLG.

Po kratkem programu se je zvrstila rekreacijska dejavnost v nogometu, streljanju, vlečenju vrvi, iskanju lisice in pikadu. Za ples in družabnost pa sta skrbela ansambel Vikija Ašiča ter DO hoteli in gostinstvo Merx.

Organizator je ocenil, da se je preko celega dne, do zgodnjih večernih ur zvrstilo blizu 10.000 delavcev in občanov.

Prvomajsko srečanje je torej v celoti uspelo in potrdilo svojo tradicionalnost.

Poslovanje v prvem četrtletju

Ze ob izdelavi plana ter sprejemanju za leto 1982 smo se zavedali dejstva, da bodo pogoji in razmere gospodarjenja v letu 1982 še težji nasproti letu 1982. Težave pa lažje premaguješ, če jih v največji možni meri lahko predvidiš. Za plan za leto 1982 smo vrsto nalog konkretizirali oziroma opredelili vsa področja z nosilci in roki izdelave. V letu 1982 je dan poseben poudarek vsem pozicijam stroškom s ciljem maksimalne štednje na vseh področjih. Vse naloge, ki izhajajo za realizacijo plana za leto 1982, bomo trimesečno spremljali ter kontrolirali.

Pregled nekaterih podatkov o poslovanju:

1. Izpolnjevanje proizvodnega plana

V prvem trimesečju 1982 so se že začele pojavljati določene motnje v našem poslovanju. Tako smo imeli težave z oskrbo določenih materialov, kar je vplivalo na motnje v proizvodnji, proizvodni proces ni tekel neprekinjeno, kar se odraža v neizpolnjevanju plana proizvodnje v TOZD Posoda in TOZD Emokontejner. Pri TOZD Posoda beležimo predvsem izpad proizvodnje alu programa ter sanitarnega programa zaradi pomanjkanja materiala ter neredne dobave surovcev za kopalne kadi. Pri TOZD Emokontejner je nastal izpad proizvodnje pri programu kontejnerjev zaradi tega, ker inozemski partner ni dobavil materiala; razen v navedenih toz-dih je bilo pomanjkanje

določenih vrst materialov tudi pri ostalih TOZD, ki se kaže v povečanju nedokončane proizvodnje; nabava materiala se je reševala tudi z nakupi v trgovinah, kar pa povzroča neprimer-no dražji material.

2. Izpolnjevanje prodajnega plana

V prvem trimesečju so vse TOZD realizirale prodajne programe s povečano aktivnostjo in zmanjšanjem zalog gotovih izdelkov. Plan izvoza pa je dosežen le 77 %, izpad izvoza smo nadoknadili s povečano domačo prodajo. Vendar nam bo neizpolnjevanje plana izvoza povzročalo še večje težave pri oskrbi materiala iz uvoza v drugem polletju. Kljub objektivnim vzro-

kom pri nedoseganju plana izvoza bodo potrebne še večje aktivnosti vseh služb in zaposlenih za doseganje plana izvoza, v še hitrejšem prilagajanju zahtev izvoza. Ze ob sprejemanju plana med prioriteten nalog.

3. Izpolnjevanje plana celotnega prihodka, dohodka in ostanka za sklade

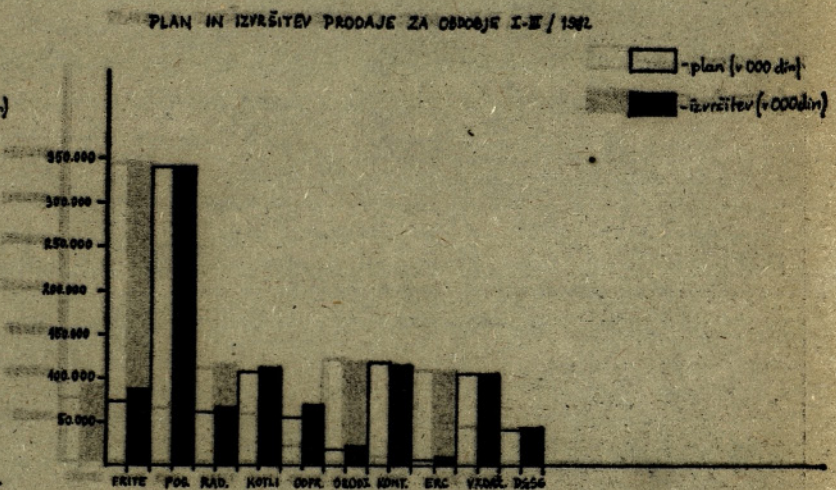
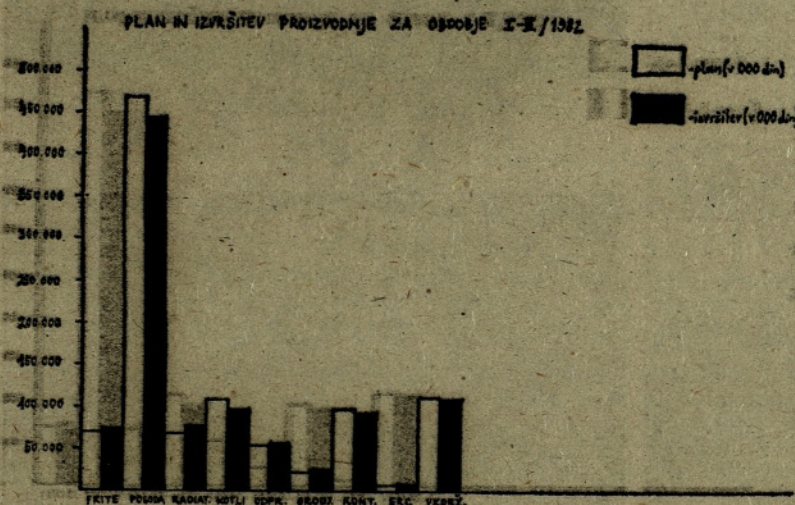
Celoten prihodek smo izpolnili nasproti planu 99 % kljub preseženemu planu prodaje zaradi povečane neplačane realizacije.

Stroški poslovanja so v prvem četrtletju 1982 že višji kot smo planirali in so predvsem zaradi višjih nabavnih cen in povečane amortizacije. Povišanje cen

nekaterih materialov je bilo že v februarju, planirali pa smo šele v drugem četrtletju. Amortizacija pa je višja zaradi revalorizacije osnovnih sredstev ter višjih amortizacijskih stopenj.

Maso za osebne dohodke smo nasproti planu presegli predvsem zaradi večjega števila nadur, kar nismo planirali, z nadurami smo pa reševali premajhno število zaposlenih, saj je stanje zaposlenih nasproti 1. 1. 1982 manjše za 32 zaposlenih. Poprečni osebni dohodek smo pa nasproti enakemu obdobju lani povečali za 40 %.

Vse temeljne organizacije so zaključile s pozitivnim rezultatom in v okviru plana, razen tozda Radiator-jev.

KAZALCI USPEŠNOSTI POSLOVANJA ZA OBDOBJE I—III/81 IN I—III/82 (PRIMERJAVA)

	FRITE		POSODA		RADIATORJI		KOTLI		ODPRESKI	
	1981	1982	1981	1982	1981	1982	1981	1982	1981	1982
1. Celotni prihodek v 000 din	50.347	78.791	292.754	349.500	41.569	62.020	63.044	114.570	53.592	70.165
2. Dohodek v 000 din	9.382	15.092	91.744	113.439	1.791	5.478	21.994	34.112	8.276	14.426
3. Čisti dohodek v 000 din	5.927	10.140	60.101	74.921	-3.480	-2.771	12.663	18.845	4.018	7.841
4. Ostanek za sklade v 000 din	3.582	6.641	7.166	7.720	-9.659	-10.521	3.343	4.740	66	3.101
5. Akumulacija v 000 din	3.568	6.514	1.388	4.695	-9.659	-10.521	3.087	4.074	267	2.899
6. Povprečno štev. zap. na podlagi vkalkuliranih ur	54	59	1.496	1.432	169	164	189	231	105	91
7. Povprečni mes. neto OD na vkalk. del. v din	10.128	13.957	7.511	10.698	8.718	11.513	11.524	14.102	9.078	12.348
8. Dohodek na delavca v din	173.738	255.797	61.326	79.217	10.855	33.402	116.369	147.670	78.819	158.527
9. Čisti dohodek na delavca v din	109.765	171.864	40.174	52.319	—	—	67.001	81.581	38.267	86.165
10. Akumulacija na delavca v din	66.074	110.407	928	3.279	—	—	16.329	17.637	2.543	31.857

	ORODJARNA		KONTEJNER		ERC		VZDRJEVANJE		DSSS		SKUPAJ	
	1981	1982	1981	1982	1981	1982	1981	1982	1981	1982	1981	1982
1.	12.963	23.514	72.170	104.730	5.609	7.971	83.671	106.929	43.846	50.416	719.565	968.606
2.	4.484	13.616	11.024	33.267	3.549	3.498	23.318	25.562	31.064	32.556	206.626	291.046
3.	1.324	9.321	695	18.730	2.631	2.432	15.683	15.945	20.426	26.282	119.988	181.686
4.	-3.804	2.114	-7.705	7.690	1.206	506	6.402	3.126	1.294	796	1.891	25.913
5.	-3.804	1.774	-7.705	7.230	1.140	456	4.907	2.604	—	—	-6.811	19.725
6.	130	128	244	208	31	29	223	219	444	415	3.085	2.976
7.	9.662	13.950	8.759	12.450	10.673	14.997	9.666	13.337	9.961	13.973	8.641	12.077
8.	34.490	106.375	45.182	159.930	114.480	120.606	104.569	116.721	69.963	78.448	66.978	97.798
9.	10.188	72.820	2.848	90.040	84.870	83.871	70.327	72.808	46.004	63.330	38.894	61.050
10.	—	13.859	—	34.750	36.770	15.721	22.004	11.890	—	—	—	6.628

Slavnostno in odločno

Slovesen sprejem zvezne štafete mladosti

Se naprej bomo krepili bratstvo in enotnost, branili in razvijali ostale pridobitve NOB in naše revolucije, v šolah in na delovnih mestih si bomo pri-

Kot že nešteto krat doslej, se bo tudi v teh majskih dneh pokazalo, kako smo odločni, da s trudom in delovnimi zmagami nadaljujemo, razvijamo in bogatimo z novimi vrednotami pridobitve NOB in socialistične revolucije, da utrjujemo bratstvo in enotnost ter neodvisnost in ugled TITOVE Jugoslavije v svetu

Štafeta mladosti ostaja simbol nerazrušljivega tovarištva, neomahovanja, da nadaljujemo Titovo delo, korakajoč po svoji poti, poti naše revolucije in naše bodočnosti

Pionirska organizacija v letošnjem letu praznuje 40-letnico ustanovitve, mladi se bomo zbrali na svojem XI. kongresu v Novem mestu, zato dan mladosti praznujemo z obvezami, da z novimi dejanji besede spreminjamo v dejanja in izpolnjujemo zgodovinske obveznosti ter sedanje zahteve naše revolucije, da živimo v miru in svobodi, gremo dnevu mladosti nasproti z obljubo: »Tovariš TITO, PRISEGAMO TI...«

zadevali za čim boljše delovne uspehe in rezultate, krepili bomo samoupravljanje. Štafeto mladosti tudi letos sprejemamo z iskrenimi željami, čeprav je svet danes bolj kot kdaj koli prej poln nasprotij in je tudi naša socialistična neuvrščenost Jugoslavija marsikomu trn v peti oziroma ovira pri uresničevanju takšnih ali drugačnih hegemonističnih želja, bomo neomajno vztrajali pri pridobitvah narodnoosvobodilnega boja in naše socialistične revolucije — to so bile besede, ki smo jih slišali na osrednji slovesnosti ob prihodu zvezne štafete mladosti v Celje, izgovorjene pa so bile že tudi v vseh drugih krajih, kjer so že pozdravili ta simbol bratstva in enotnosti ter pripadnosti delu in idejam tovariša TITA. Povsod je bil sklep isti: še naprej bomo trdno stali pod Titovo zastavo in nadaljevali njegovo delo.

Osrednja prireditev v Celju je bila v nedeljo, dne 25. aprila na prostoru pred dvorano Golovec, kamor je palico zvezne štafete mladosti prinesla Anica Budja, učenka Kmetijskega šolskega centra — vrtnarske šole Celje in večletna udeleženka mladinskih delovnih akcij. Pozdravno pismo pionirjev, mladine, delavcev in občanov Celja je prebral učenec Matej Knauš, spregovoril pa je tudi predsednik izvršnega sveta skupščine občine Celje tov. Zvone Hudej.

Pred zvezno štafeto so letos svečano zaprignili mladi pripadniki celjske garnizije, ki so prišli služiti vojaški rok v Celje, tako da je bila ta slovesnost ob sprejemu zvezne štafete pravi zbor pripadnikov najrazličnejših narodov in narodnosti iz vse Jugoslavije. Obljuba, ki so jo dali mladi vojaki je zato tembolj trdna: da bodo dobri vojaki, branilci naše neodvisnosti in samoupravnega socialističnega sistema, da se bodo borili za vse tisto, za kar se je vedno zavzemal in boril naš tovariš TITO. Zvezna štafeta mladosti je prišla k nam v Celje iz Titovega Velenja skozi Dobro, na Ljubecni pa so jo z gocarti po tekmovalni progi popeljali tekmovalci, ki so se tu zbrali na republiškem prvenstvu.

Mladinci EMA so ponesli štafetno palico od križišča na Mariborski cesti in Dečkovci cesti do Libele, kjer so jo prevzeli mladinci Libele.

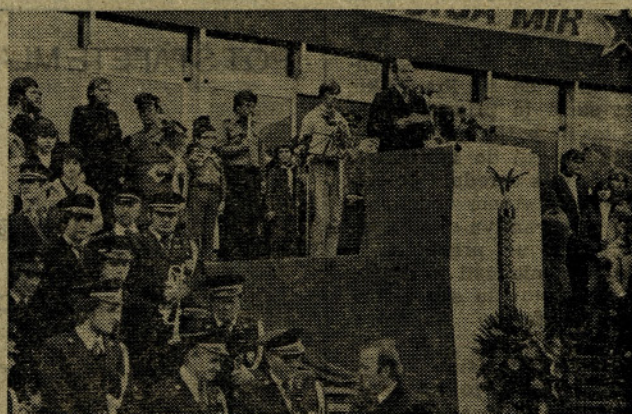
Tudi med obiskom v ostalih krajih so ji pripravili svečan sprejem — v Šempetru, Mozirju pa vse

do Črnavca, kjer so jo mladi iz Mozirja opoldne predali v roke mladim iz kamniške občine, nato pa je nadaljevala pot proti Gorinjski.

Tudi sporočilo letošnje štafete mladosti jasno kaže, da je tista neposredna in

najbolj intimna vez, ki se je spletla med mladimi in Titom še živa in bo taka tudi ostala.

PONOSNI SMO, KER SMO RASLI OB TITU IN KER SE BO TO OBDOBJE PO NJEM POMNILO IN PREPOZNAVALO.

Osrednja prireditev ob sprejemu štafete je bila pred dvorano Golovec. Tu je spregovoril predsednik Izvršnega sveta skupščine občine Celje Zvone Hudej, pozdravno pismo pa je prebral učenec Matej Knauš

Pred zvezno štafeto so prisegli mladi vojaki — pripadniki celjske garnizije, ki so prišli služiti vojaški rok v Celje

Mladina Jugoslavije, otroci Jugoslavije in prihodnje generacije bodo vedele, da pobrateni in združeni dograjujejo svoj srečnejši čas, tako kot sta ga Tito in partija, kot so si ga zamislili in ustvarili v Titovi Jugoslaviji

Štafeta ponosa, idealov in predanosti

Sestindvajsetič gre palica v roke, iz kraja v kraj kot štafeta mladosti, tako kot je 1956. leta želel tovariš Tito. Veliko raje smo jo imenovali Titova štafeta in verjetno bo tako obveljalo za vselej. Naš nepozabni predsednik je podaril svoj rojstni dan generacijam, ki prihajajo in zato ga je mladina vzela za svojega. Zaradi tega bo štafeta ostala hkrati štafeta mladosti in Titova štafeta.

V petek 23. aprila so hrvaški mladinci predali na kamnitem mostu čez Bregano štafeto mladosti slovenskim mladincem. Po krajši slovesnosti so štafeto ponesli proti Brežicam, Krškemu in Kozjanskemu, kjer so jo na vsej poti pozdravljali številni pionirji, mladina, vojaki, delovni ljudje in občani. Štafeta mladosti je še prvi dan potovala skozi Slovensko Bistrico in Pragersko, kjer se ji je pridružilo nekaj lokalnih štafet, mladi pa so jo ponesli do Ljutomera. Tam je bila osrednja proslava na športnem stadionu, kjer je v varstvu mladih teritorialcev tudi prenočila.

Štafeta mladosti je druga dne potovala skozi Lendavo in Mursko Soboto v Maribor, kjer so ji v vseh večjih in manjših krajih, skozi katere so jo nosile roke mladih iz tega dela Slovenije, priredili prisrčen sprejem s priložnostnimi slovesnostmi. V Mariboru se je zvezni štafeti pridružila še zdomska štafeta iz Gradca v imenu vseh Jugoslovancev, ki delajo v Gradcu in okolici, s katero so poslali pozdravno pismo predsedstvu SFRJ z geslom »Računajte na nas«.

Štafeta mladosti je nato potovala proti Koroški in prenočila v Slovenj Gradcu.

Tretji dan poti po naši republiki so jo pozdravili v publiku so jo pozdravili v Titovem Velenju in jo nato ponesli do Celja, kjer se ji je pridružila tudi lokalna štafeta. Pripadniki celjske

garnizije, vojaki novinci pa so ob njenem prihodu slovesno zaprisegli.

Štafeta mladosti je nato nadaljevala pot preko Mozirja v Domžale, Kamnik in Kranj. Osrednja proslava je bila v vasi Okroglo. Nato so jo mladi odnesli v Trzic in

Podlublje do karavle Kokrškega odreda. Tu je prenočila v spominski sobi, kjer je leta 1962 prenočeval tovariš Tito.

Naslednjega dne je iz Trziča potovala proti Ljubljani, kjer so jo ljubljanski mladinci sprejeli od Vrhničanov. Potem, ko je šla od rok do rok mladih vseh petih ljubljanskih občin in se je del poti peljala tudi po Ljubljani, je bila osrednja slovesnost pred domom

Španskih borcev, kjer je tudi prenočila.

Ljubljanski mladinci so jo izročili mladim Grosupelčanom, ti pa naprej mladim v Novo mesto, Metliko in Črnomelj, kjer je štafeta tudi prenočila.

Vsi kraji, skozi katere je štafeta potovala, so bili slovesno okrašeni, tisoč mladih jih je navdušeno pozdravljalo in izražalo svoje najboljše želje.

Mladi Belokrajci so po okoliških hribih prižgali kresove in zvezno štafeto pozdravili s še 36 lokalnimi štafetami.

Štafeta je nato obiskala še kraje na Notranjskem in Primorskem, potem pa so jo zopet sprejeli hrvaški mladinci in jo 3. maja prinesli v Reko, na dan, ko to mesto praznuje dan osvoboditve.

Štafeta mladosti, simbol ljubezni in vdanosti pobratenih narodov in narodnosti Titu in njegovem zgodovinskem delu, še nadalje nosi v sebi želje, misli in odločnost pionirjev, mladincev, borcev, pripadnikov JLA, delovnih ljudi ter občanov naše domovine, da pod vodstvom Zveze komunistov Jugoslavije neomajno in dosledno nadaljujemo pot socializma, samoupravljanja, človekove sreče in miru, pot, ki smo si jo sami izbrali.

POT ŠTAFETE MLADOSTI PO SLOVENIJI

INVENTIVNA DEJAVNOST

Inventivna dejavnost je vsaj na začetku, ko se ustanovijo komisije, precej razgibana. Tako smo že sedaj imeli seje štirih KR v različnih TOZD.

Novo izvoljene KR po posameznih TOZD so:

1. POSODA

Zotel Vinko, Potočnik Ferdo, Rebernišek Nandi, Znidar Mirko, Pišek Franc;

2. ODPRESKI

Kajba Ivan, Vodéb Martin, Đakušič Milan;

3. RADIATORJI

Koštomaj Rudi, Pestivšek Stanko, Zorko Ivan;

4. KONTEJNER

Breznik Mirko, Jäger Ivan, Šket Branko, Hojnik Helmut, Volovšek Peter;

5. KOTLI

Milač Tomaž, Gostenčnik Ivo, Lončar Viki, Krajšek Zdravko, Petelin Niko;

6. FRITE

Dimec Nuša, Čoklič Mira, Samardič Sead, Lukman Ivan, Vončina Tanja;

7. DSSS

Cocej Stanko, Volavšek Janez, Todorovič Vlasta, Bajuk Ivanka, Märkez Edi;

8. ORODJARNA

Kenda Silvo, Robič Rado, Petelinšek Marjan, Seles Zvone, Kunst Franc;

9. VZDRŽEVANJE

Drofenik Alojz, Maček Franc, Kozamurnik Boris, Mežnarič Alfred, Stropnik Vlado.

Vsak avtor lahko prikaže pomoč pri sestavi in realizaciji predloga, predvsem pri članih komisije, ki so si zadali nalogo, da z aktivnostjo pomagajo pospešiti inventivno dejavnost, to je, povečati število predlogov; hitro jih realizirati, s tem pa dvigniti gospodarske prihranke.

I. TOZD POSODA

Obračunavano je bilo na KR 13 predlogov:

- 1 tehnična izboljšava
- 9 koristnih predlogov
- 2 smiselna predloga in
- 2 zanemarljive rešitve

Za pet predlogov je ob 305.533,70 din gospodarske

koristi bilo izplačano 36.373,45 din odškodnine ali 11,90 %.

Dva predloga sta bila v okviru del in nalog delovnega mesta in kot taka ocenjena s pravilnikom o določanju deleža stopnje službene dolžnosti.

II. TOZD ODPRESKI

Na KR so bili obravnavani 3 predlogi. Za koristen predlog št. 944 (struženje stranskih obročev) je bilo izplačano ob 70.580,00 din gospodarske koristi 9.719,60 din odškodnine ali 13,77 %.

III. TOZD KOTLI

KR se je najresneje v zadnjih letih zastavila nalogo, da ažurno rešuje in poskuša realizirati vse predloge, ki bodo koristni za TOZD. Tako je že na začetku obravnavala 3 predloge (1 koristen in 2 smiselna predloga).

Avtor je prejel za »spremembo loput pri kotlu AVP 350« (predlog št. 1059) akontacijo 3000 din.

Predvidena letna gospodarska korist od tega predloga pa je 57.324,00 din in bo izdelan obračun po de-

janskem številu kotlov, ki bodo prodani v 1982 letu.

Za smiselne predloge prejme vsak avtor 200 din, ne glede na to ali bo predlog realiziran ali ne (člen št. 52. Pravilnika o inovacijah).

KR naj bi se načelno sestajala vsaka dva meseca in že na naslednjo sejo je povabila strokovne delavce in vodje služb TOZD KOTLI, ki bodo pripravili predloge o perečih problemih in ozkih grlih proizvodnje in so primerni za reševanje z javnim razpisom.

IV. TOZD ORODJARNA

Na 1. redni seji je KR obravnavala in zaključila inventiven predlog spremembe materiala Č. 4150/C. 3840. Ugotovljeno je, da je poraba predlaganega materiala močno padla in že na podlagi sklepa »stare« KR podelila očitveno nagrado avtorjema v višini 1.500,00 din za trud in študijo v času, ko je ta material še bil bolj aktualen.

Predlog izboljšave varilne naprave delavca TOZD ODPRESKI je nagrajila s 1000 din in 200 din za smiselnost, ker je s svojim predlogom pospešil predelavo varilne naprave, gospodarska korist pa se ne da oceniti.

V svoji oceni so člani KR izpostavili, da je nagrada za smiselne predloge v višini 200 din prenizka in da je to treba upoštevati pri spremembi Pravilnika o inovacijah.

INOVAČIJSKA
DEJAVNOST
Adolf Žvižej

Dopisujte
v naše glasilo

Procesni računalnik SIK-80 v EMO

Električna energija gotovo predstavlja najbolj čisto in najbolj uporabno zvrst energije, ki je danes dostopna človeku. Prodrila je v prav vsa področja človekove aktivnosti. Brez nje si sploh ni več mogoče predstavljati podobe sveta.

Minili pa so časi, ko je bilo energije, tudi električne dovolj in je bila takorekoč zastoj. Bliskovito naraščanje cen je prisililo k varčevanju z energijo in manj razsipniškem gospodarjenju z njo.

Tudi naša DO ni mogla mimo teh splošnih zahtev, še posebej ker naša proizvodnja predstavlja energosko zelo intenzivno proizvodnjo. To pomeni, da porabimo veliko energije za naše proizvode. Letos bodo stroški za električno energijo v naši DO presegli 80 milijonov din (8 starih milijard).

ko dosežemo z krmiljenjem — vklapljanjem in izklapljanjem bremen v odvisnosti od trenutne porabe električne energije. Takšno krmiljenje je seveda zelo zahtevno, za to je najenostavnejše, če ga prepustimo računalniku. Za takšno varianto smo se odločili tudi v naši delovni organizaciji.

Na podlagi raziskovalne naloge, ki jo je izdelala VTS Maribor, smo v letu 1981 pristopili k realizaciji ideje o zmanjševanju konične porabe električne energije v DO EMO.

V juniju 1981 je bila podpisana pogodba z inštitutom »Jožef Stefan« za dobavo procesnega mikroročunalnika SIK-80. Ta je bil dobavljen v skladu z rokom določenim v pogodbi konec leta 1981. Medtem smo pripravili potrebne instalacije.

Ta obsegajo:

IWK peč, CER peč, Ruthner) na koncentrator II pa varilni stroji TOZD Radiatorji in TOZD Odpreski. Skupna zmogljivost obeh koncentratorjev je 80 bremen.

To pomeni, da imamo trenutno prostora še za 27 bremen. V marcu smo pričeli z poizkusnim obratovanjem. V tem času smo lahko določili ustrezne parametre za posamezna bremenja. Ti parametri omogočajo optimalno delovanje sistema in sprotno prilagajanje zahtevam proizvodnega procesa.

Za vsako breme smo tako določili:

- **prioritetno:** računalnik pozna 7 prioritete. Brema v 7. prioriteti bo izklopljena najkasneje, v 1. pa najprej;
- **moč bremena:** podatek je potreben za optimalen režim izklapljanj;
- **maksimalen čas izklo-**

ne. 10 % omejitev je izbrana bolj na slepo, zgolj kot je prvi tovrstni stroj, ki deneka startna osnova. Na podlagi analiz vpliva na proizvodni proces bo možno to omejitev še znižati. Zato pa bo potrebno stalno spremljanje delovanja sistema, priklop novih bremen, ki še niso zajeta v krmiljenje, sprememba režima delovanja nekaterih porabnikov, itd.

V nadaljnji perspektivi bi morali procesni računalnik povezati z računalnikom v TOZD ERC. Ta povezava bi nudila obilo pomembnih informacij.

Mikroročunalnik SIK-80 je prvi tovrstni stroj, ki deluje v naši DO. Z njim smo tudi pri nas pričeli z računalniškim vodenjem proizvodnega procesa, ki je danes že ekonomska nuja za ves razviti svet.

Izkušnje, pridobljene na tem računalniku bodo poseben dragoceni pri uvajanju drugih računalniško vodenih procesov. Tu pa se skriva druga velika vrednost računalnika SIK-80, morda celo večja, kot pa bo vsakomesečni prihranek pri končni porabi električne energije.

Letošnje število prijavljenih tekmovalcev je mnogo večje, kot v preteklih letih

TEKMOVANJE KOVINARJEV V EMO

Kakor vsako leto tudi letos organiziramo v naši DO interno tekmovanje kovinarjev. Letošnje leto je število prijavljenih tekmovalcev mnogo večje, kar je zelo pohvalno za organizatorje v TOZD.

Po posameznih TOZD je prijavljeno za tekmovanje naslednje število tekmovalcev:

- TOZD Emokontejner — 36 tekmovalcev,
- TOZD Radiatorji — 14 tekmovalcev,
- TOZD Posoda — 7 tekmovalcev,
- TOZD Orodjarna — 7 tekmovalcev,
- TOZD Vzdrževanje — 7 tekmovalcev.

Ostale TOZD letos niso prijavile svojih kovinarjev za interno tekmovanje.

Pohvalno je tudi to, da je med prijavljenimi tekmovalci tudi 7 žensk, katere enakovredno tekmujejo s svojimi moškimi kolegi. V času, ko to poročamo, so interna tekmovanja v TOZD že končana, vendar ocenjevalne komisije še niso končale z delom in bomo o rezultatih poročali v prihodnji številki našega glasila.

22. 5. 1982 bo v Celju organizirano občinsko tekmovanje kovinarjev, katero bo štel kot izbirno za tekmovanje za republiško tekmovanje kovinarjev, katero bo v sredini junija v Krškem. Na občinskem tekmovanju, katero se bo odvijalo v več delovnih organizacijah v Celju, bo sodelovalo 9 naših tekmovalcev v različnih panogah.

Želimo, da naši tekmovalci zasedejo na občinskem tekmovanju solidna mesta in se tako plasirajo na republiško tekmovanje in tudi tam posežejo po solidnih mestih.

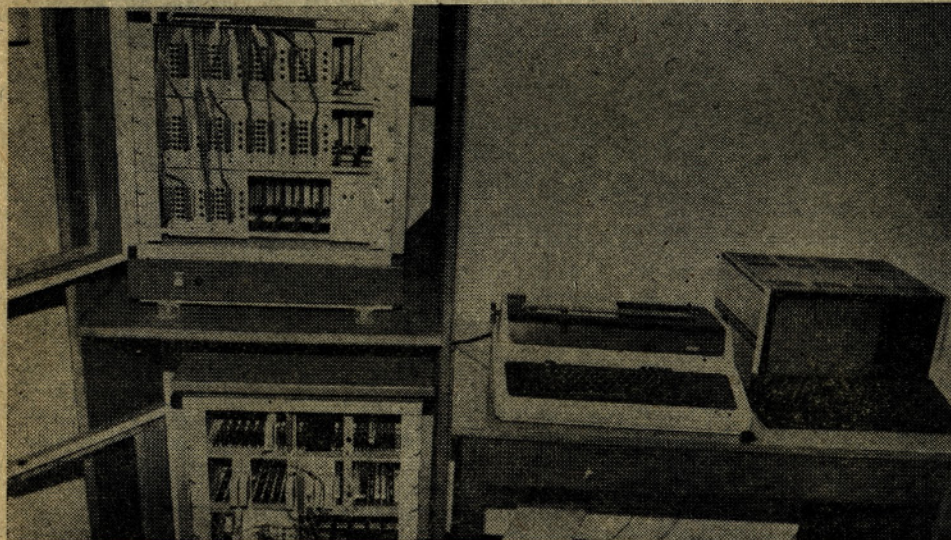
Slavko Adamič

Orodjar Darko Gaber postaja že kar tradicionalni udeleženec tekmovanj kovinarjev

Na tekmovanju kovinarjev se bo pomeril tudi mladinec Stevan Romarič

Mikroročunalnik SIK-80 je prvi tovrstni stroj, ki deluje v naši DO. Z njim smo tudi pri nas pričeli z računalniškim vodenjem proizvodnega procesa, ki je danes že ekonomska nuja za ves razviti svet

Tarifni sistem — cenik električne energije je sestavljen iz dveh delov. Prvi del je cena za porabljeno delovno in jalovo energijo, drugi del pa cena za konično porabo. V prvem delu pri obstoječi tehnologiji ne moremo doseči bistvenih prihrankov. Prihranimo lahko z manjšim razsipavanjem in bolj odgovornim obnašanjem do porabnikov električne energije.

V drugem delu so prihranki bistveno večji. Konična poraba predstavlja maksimalno 15-minutno porabo električne energije v določenem mesecu. Prihranki bi lahko bili vsaj 10 %.

Varčevanje pri konični porabi praktično pomeni čimbolj enakomerno porabo električne energije skozi ves delovni čas. Enakomernost porabe pa lahko

- povežava bremen z zbirnimi postajami (koncentratorji);
- povežava RTP EMO z elektrodalavnico;
- napajanje zbirne postaje pri BTP VIII in v elektrodalavnici.

Vse instalacije so izvedene s telefonskimi kablji in omogočajo še dodatno vključevanje bremen.

Mikroročunalnik SIK-80 sestavljajo:

- osrednja procesna enota,
- terminal za vnos podatkov,
- printer,
- dve zbirni postaji,
- elektronski števec delovne električne energije.

V začetni fazi smo priključili 53 bremen. Na koncentrator I so priključena bremena iz emajlirnice (EKO peči s sušilnicami,

pa: ta pove, za koliko časa lahko računalnik breme izklopi;

— **minimalen čas izklopa:** določa najmanjši čas, ko je breme v izklopljenem stanju;

— **faktor:** razmerje med časom vklopa in časom izklopa.

V aprilu smo pričeli z normalnim obratovanjem sistema. Za začetek smo postavili omejitev konične porabe električne energije na 5100 kW. Ta vrednost je za 10 % manjša od povprečja za april v letih 1975 do 1981.

Če nam bo uspelo obdržati takšno konico ves mesec, bo to pomenilo prihranek v višini 435.000 din.

S pričetkom delovanja računalnika pa se pravzaprav najvažnejše delo šele prič-

**PREDSTAVLJAMO VAM NOVOIZVOLJENE ČLANE
SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN PREDSEDNIKE
IZVRŠNIH ORGANOV OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA**

Člani delavskih svetov TOZD

DS TOZD POSODA

Zavšek Ivan — predsednik
Horvat Leopold — namestnik
Brejc Dominik
Čvan Angela
Dimec Milka
Dukič Petra
Fendre Franc
Filipčič Marija
Gregur Marko
Jevšinek Milena
Juršič Erika
Kačičnik Franc
Kljajič Kata
Kobale Marija
Komplet Olga
Koštomaj Slavko
Koštomaj Viktorija
Koštomaj Zdenka
Lebič Roman
Lesjak Helena
Peter Vekoslava
Mučiči Enver
Poljanšek Marija
Popovič Vinka
Pušnik Karel
Razgoršek Majda
Regula Viljemina
Senič Justina
Stropnik Ivica
Stožir Berta
Šorli Angela
Šket Marija
Škrubej Slavko
Šlogar Josepina
Šmarčar Zofija
Štrk Marjan
Utrankar Anica
Velenšek Štefanija
Vešligaj Mirko
Žnidarec Pavla

DS TOZD FRITE

Vetrih Marjana — predsednik
Lukman Ivan — namestnik
Ščančar Franc
Mesarič Srečko
Keblič Ivan
Rupnik Ivan
Jurovič Pavel
Vončina Tatjana
Čretnik Marjana
Brglez Franc
Čoklič Mira

DS TOZD KOTLI

Gostečnik Ivo — predsednik
Vodičar Andrej — namestnik
Dečko Anton
Dvoršak Boris
Glinšek Drago
Horvat Milena
Jurc Rudi
Keršlin Milan
Kvas Angelca
Obrovnik Franc
Podgajski Zlatko
Stropnik Franc
Tominc Ivan
Vogrinc Franc
Vodeb Roman

TOZD RADIATORJI

Hostnik Viktor — predsednik
Perkovič Drago — namestnik
Kajtna Alojz

Kolar Slavko
Kos Črtomir
Korošec Bojan
Plohl Milena
Reberšak Stanislava
Skoberne Roman
Sekoranja Stanko
Toman Jožica
Utrankar Ivan
Vertačnik Franc
Vogrinc Simon
Zorinič Josip

DS TOZD ODPRESKI IN AVTOKOLESA

Furman Franc — predsednik
Kajba Ivan — namestnik
Arnšek Ivan
Joković Milovan
Kralj Olga
Kumberger Marija
Muteć Ignac
Sekoranja Alojz

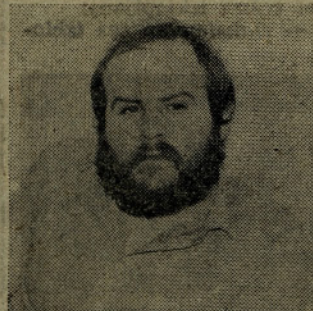
Zorko Bruno
Mavrič Branko
Papotnik Marjan
Kajta Peter
Vindiš Janko
Cesar Marjan

DS TOZD VZDRŽEVANJE -ENERGETIKA

Koštomaj Janko — predsednik
Gruber Drago — namestnik
Bračič Franjo
Jelenko Marija
Juteršek Ernest
Kmecl Leopold
Krajšek Branko
Leskovšek Ludvik
Lešek Franc
Ljubek Vlado
Podhraški Silvo
Škarlovnik Franc
Slak Iztok

Predsednik IO sindikata TOZD Kotli Ivan Trupkovič (2. 10. 1956) ing. strojništva ukvarja se z načrtovanjem tehnoloških postopkov

Predsednik IO sindikata TOZD ERC Anton Lipar (19. 11. 1955) KV avtoklepar, opravlja samostojno delo z računalnikom

DELAJSKI SVET DO EMO

TOZD POSODA

Bernard Dušan
Čoklič Edvard
Forjan Ivan
Gaber Hedvika
Gobec Slava
Grobelnik Matjaž
Hribernik Jelislava
Hauko Mirko
Hostnik Stanislav
Jankovič Cvetka
Jurkovšek Terezija
Knez Terezija
Koštomaj Jože
Križanec Dragutin
Mak Pavla
Pevec Stanislava
Pregrad Marija
Panič Obrid
Razgoršek Nada
Sekulič Stojan
Svršnjak Zvonko
Podjavoršek Maksimiljan
Vinder Terezija
Veselinovič Veronika
Vanovšek Matjaž
Vengust Dragica

TOZD FRITE

Lukman Ivan
Ščančar Franc
TOZD KOTLI
Milač Tomaž — predsednik
Mrak Boštjan
Rejc Edi

TOZD KOTLI

Milač Tomaž — predsednik
Mrak Boštjan
Rejc Edi

TOZD RADIATORJI

Hostnik Viktor
Kolar Slavko
Utrankar Ivan
Zlender Emil
TOZD ODPRESKI
IN AVTOKOLESA
Đakušić Milan
Orlčnik Ana
Zakrajšek Helmut
TOZD EMOKONTEJNER
Belina Ivan
Knez Terezija
Čanžek Marija
Lotrič Franc
TOZD ORODJARNA
Lampe Franc
Seles Dominik
Krivec Jože
Gubenšek Jože — namestnik
TOZD VZDRŽEVANJE
IN ENERGETIKA
Drofenik Alojz
Potočnik Silvester
Juteršek Ernest
TOZD ERC
Pintar Štefka
Audič Srečko
DELOVNA SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB
Čokl Brigita
Grubelnik Jožica
Klenovšek Viktor
Svetina Breda
Skamen Marjan
Volavšek Janez

Predsednik DS TOZD Emona kontejner Jože Amon (10. 1. 1926) KV strojni ključavnice, opravlja dela in naloge vodje izmene

Špes Anton
Tavzes Zvonko
Tepež Mirko
Topolšek Jože
Vodeb Martin
Vok Konrad
Žvižaj Danijel

DS TOZD EMOKONTEJNER

Amon Jože — predsednik
Pekošak Anton — namestnik
Belina Ivan
Bincl Avgust
Brenko Stanko
Fijavž Jožica
Gerčar Helmut
Golub Ivan
Josipovič Dane
Kos Dani
Krušič Gvido
Lah Majda
Nunčič Ludvik
Rebič Vili
Vodišek Jože

DS TOZD ORODJARNA

Grilanc Andrej — predsednik
Plahuta Viljem — namestnik
Korošec Herman
Kenda Silvo
Popit Ivo
Palir Franc
Mauer Danijel
Robič Roman
Toman Ivan

Stropnik Rudi
Zupanc Drago

DS TOZD ERC

Dimec Jožica — predsednik
Đurđević Salih — namestnik
Pinter Štefka
Audič Srečko
Brglez Stane
Zimšek Franc
Zorec Mladen

DS DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Golčman Miro — predsednik
Klenovšek Viki — namestnik
Bevc Pavla
Cvikl Slavka
Cvek Drago
Čokl Brigita
Gerželj Sonja
Golež Dragica
Grubelnik Jožica
Ivančič Zmago
Jevševar Vid
Ograjenšek Marjana
Savski Elizabeta
Skamen Marjan
Stajnik Vladimir
Svetina Breda
Stante Jožica
Šantek Petromila
Volavšek Janez
Volf Kristina
Žalig Branko

Predsednik izvršnega odbora delavskega sveta DO EMO Dimitrij Černe (17. 3. 1936) dipl. ing. kemije. Zaposlen v DSSS — sektorju razvojnega in investicijske dejavnosti na delih in nalogah vodje raziskovalnih razvojnih projektov

ČLANI IN NAMESTNIKI IZVRŠNEGA ODBORA DS DO

TOZD	Član	Namestnik
Posoda	Umek Edvard	Svetičič Dušan
Frite	Pečovnik Andrej	Berginc Jožica
Kotli	Verdev Branko	Krušič Ivan
Radiatorji	Kovačič Herman	Kerš Anton
Odpreski	Hajnšek Emil	Kok Alojz
Emokontejner	Nunčič Ludvik	Leban Nande
Vzdrževanje	Koštomaj Janko	Kolar Alfonz
Orodjarna	Petelinšek Marjan	Topličanec Štefan
ERC	Luskar Ivan	Zorko Tatjana
DSSS	Černe Dimitrij — predsednik	Mansuti Terezija

ČLANI IN NAMESTNIKI SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE DO EMO

TOZD	Član	Namestnik
Posoda	Muteć Ivan	Kvartič Marjan
Frite	Pesko Alenka	Kolarič Karel
Kotli	Trupkovič Ivan	Pevec Ivan
Radiatorji	Planko Oto	Odlazek Stanko
Odpreski	Čakš Marjan — predsednik	Ratej Rihard
Emokontejner	Smerkolj Franc	Pantner Anton, ml.
Orodjarna	Krajec Ludvik	Jeršič Ferdo
Vzdrževanje	Kotnik Fric	Janežič Vili
ERC	Bratina Vlado — namestnik	Kamenik Marjana
DSSS	Remškar Silvo	Tkalčič Irena

Če hočemo - tudi zmoremo

KDAJ, KOLIKO, KDO...

Znova bomo odločali o veliki občinski solidarnostni akciji. Tokrat že tretjič. Po predlogu sklepa o razpisu referendumu za uvedbo tretjega samoprispjevka v občini Celje bo odločitev o tej pobudi (referendum) v nedeljo, 13. junija 1982.

Program tretjega samoprispjevka zajema sofinanciranje pri izgradnji objektov na področju vodooskrbe, zdravstvenega in socialnega varstva, otroškega varstva in komunalne infrastrukture, sicer pa so te naloge zajete v tako imenovanem skupnem občinskem programu (izgradnja vodooskrbnega sistema, nabava medicinske opreme za temeljne organizacije Zdravstvenega centra v Celju, izgradnja otroškega vrtca Nova vas-sever) ter v programu komunalnih ureditev v dvajsetih krajevnih skupnostih.

Skupna varnost objektov, ki bi jih naj zgradili po zaslugi tretjega samoprispjevka in določena po ocenah v mesecu septembru lani, je nekaj več kot 568 milijonov dinarjev. V kolikor bo pri izgradnji objektov prišlo do podražitev, bodo manjkajoča sredstva zagotovile samoupravne interesne skupnosti, v katere področje sodijo posamezni objekti. Če pa bo s samoprispjevkom zbranih več sredstev kot je predvideno, bodo višek razdelili samoupravnim interesnim skupnostim in krajevnim skupnostim v razmerju kot je določeno za posamezne objekte.

Samoprispevek bo uveljavljen za obdobje petih let, sicer pa od 1. julija 1982 do 30. junija 1987.

KDO BO PLAČEVAL SAMOPRISPEVEK?

Plačevali ga bodo delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju občine Celje po stopnji 1,4 od naslednjih osnov:

- delovni ljudje, ki prejema OD iz delovnega razmerja ali na podlagi pogodbe o delu, oziroma, če prejema nadomestila OD od neto prejemkov. Za OD se štejejo tudi jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi;

- upokojenci od neto pokojnin;
- kmetje, ki opravljajo kmetijsko dejavnost od katastrskega dohodka;

- delovni ljudje in občani, ki samostojno opravljajo obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost, samostojno opravljajo intelektualne storitve, so zavezanci davka od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav ali, ki plačujejo davke in prispevke po povprečni stopnji za posamezno leto.

KDO BO OPROŠČEN PLAČEVANJA?

Samoprispevek se ne plačuje od socialnih podpor, invalidnin, pokojnin z varstvenim dodatkom, otroškega dodatka, štipendij učencev in študentov ter od nagrad, ki jih prejema učenci v gospodarstvu.

Samoprispevek se ne plačuje od regresa za letni dopust.

Samoprispevka tudi ne plačajo:

- delovni ljudje, ki prejema OD iz delovnega razmerja ali pokojnine, ki ne presegajo 8.000 din neto mesečno;

- kmetje, če njihov letni katastrski dohodek ne presega 4.500 din na gospodarstvo in jim je kmetijstvo edini vir za preživljanje;

- kmetje za čas, ko imajo pravico do oprostitve davka po veljavnih predpisih za tisti del katastrskega dohodka, na katerega se oprostitev nanaša;

- delovni ljudje in občani, ki opravljajo obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost, oziroma intelektualno storitev za čas, ko imajo pravico do oprostitve davka po veljavnih predpisih.

Samoprispevka bodo na zahtevo oproščeni tudi delovni ljudje in občani, ki imajo OD ali nadomestilo OD iz delovnega razmerja, od kmetijske in obrtne ali druge gospodarske dejavnosti ter od pokojnin,

če dohodek na enega družinskega člana ne presega 4.000 din mesečno. Razumljivo, da se v dohodek štejejo vsi dohodki, ki so osnova za odmero samoprispjevka. O teh zahtevah delovnih ljudi in občanov bo odločal poseben odbor.

KJE SE BODO ZBIRALA SREDSTVA?

Sredstva samoprispjevka se bodo zbirala na posebnem računu pri Samoupravni interesni skupnosti za izgradnjo objektov posebnega družbenega pomena in se bodo uporabljala izključno za namene, sprejete v programu tretjega samoprispjevka. Namensko trošenje sredstev bo zagotovljeno!

Za zbiranje sredstev samoprispjevka in nakazovanje teh samoupravnim interesnim skupnostim ter za uresničevanje programa skrbi odbor, ki ga sestavljajo predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti, na čigar področju se gradijo objekti s sredstvi iz samoprispjevka in predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in izvršnega sveta.

KDO SO INVESTITORJI ZA OBJEKTE?

Investitorji za objekte, ki se sofinancirajo iz samoprispjevka, so samoupravne interesne skupnosti, v katere področje sodijo objekti in krajevne skupnosti, vsaka na svojem področju, ki tudi zagotavljajo v svojih srednjeročnih načrtih uresničitev teh naložb.

IN ŠE NEKAJ POMEMBNIH DOLOČB

Družbeni nadzor nad zbiranjem in uporabo s samoprispjevkom zbranih sredstev opravlja Občinska skupščina, pravilnost obračunavanja in odvajanja samoprispjevka pri izplačevalcih OD pa kontrolira Služba družbenega knjigovodstva in Občinska uprava za družbene prihodke v okviru svojih pristojnosti.

GLASOVNICA ZA REFERENDUM

Na referendumu se glasuje z glasovnico, na kateri je naslednje besedilo:

Skupščina občine Celje

GLASOVNICA

na referendumu dne 13. junija 1982 za uvedbo občinskega samoprispjevka v denarju za dobo petih let (od 1. 7. 1982 do 30. 6. 1987) za območje občine Celje za sofinanciranje izgradnje objektov na področju vodooskrbe, zdravstvenega in socialnega varstva, otroškega varstva in komunalne infrastrukture, se v skladu s sklepom o razpisu referendumu z dne (Uradni list SRS št.)

glasujem

ZA

Žig

PROTI

Tisti, ki glasuje, izpolni glasovnico tako, da obkroži »ZA«, če se strinja z uvedbo samoprispjevka, oziroma obkroži »PROTI«, če se z uvedbo samoprispjevka ne strinja. Pomembna je nadalje ugotovitev, da referendum vodi občinska volilna komisija.

POPRAVEK

V osmi številki našega glasila je prišlo v rubriki predstavljamo vam novoizvoljene predsednike samosedelnike izvršnih odborov upravnih organov in predosnovnih organizacij sindikata v tiskarni do napake oziroma zamenjave podnapisov pri predsednikih izvršnih odborov sindikata TOZD Posoda. Zaradi tega se delavci tiskarne opravičujejo mi pa objavljamo popravek.

Predsednik IO OO sindikata TOZD Posoda IV Podgoršek Mirko (3. 12. 1935) — vodja barvnega mlina in skladišča emajlov.

Predsednik IO OO sindikata TOZD Posoda I Mlekuš Ferdinand (11. 5. 1943) — vodja izmene v emajlirnici Žika (28. 11. 1955) strojni tehnik. Opravlja dela in naloge na področju planiranja proizvodnje.

Predsednik IO OO sindikata TOZD Posoda II Koštomaj Marjan (27. 11. 1949) — upravljaletc prirezovalnega stroja.

NOVI RAZVOJNI VIDIKI

Avtomatska dimniška loputa

kot segment v sistemu ogrevanja s toplovodnimi kotli na olje ali plin in pri pečeh z atmosferskimi gorilniki

S krajšimi in daljšimi obdobji pomanjkanja klasičnih energetskih virov predvsem uvoznih naftnih derivatov je postalo vsem jasno, da je treba pričeti tudi z izvajanjem varčevalnih ukrepov.

DO EMO je v svojem srednjeročnem programu začrtal razvoj in proizvodnjo nekaterih izdelkov, s katerimi se vključuje v program ukrepov za racionalizacijo pridobivanja, pretvarjanja, transporta in porabe energije, ki jih je izdal 1977. leta Republiški komite za energetiko.

Namen članka je predstaviti razvojne dosežke na področju zmanjševanja porabe energije in obenem prikazati probleme, ki se pojavljajo pri določanju dejanskih prihrankov pri vgradnji avtomatskih dimniških loput za kotle kurjene na olje ali plin in pri pečeh z atmosferskimi plinskimi gorilniki.

Ogrevalni objekti se dimenzionirajo na podlagi minimalne računske temperature, ki je različna za posamezna klimatska področja.

Glede na dobljene toplotne potrebe moramo izbrati takšen ogrevalni objekt, ki je po toplotni zmogljivosti najbližji računskim vrednostim. Običajno se vgrajujejo močnejše ogrevalne naprave, močnejše tudi za 10 do 50 %, bodisi zaradi bojazni kupca, da ga bo zebelo, bodisi zaradi neustrezne ponudbe na tržišču.

Večji del grelni sezone ne potrebujemo maksimalne moči ogrevalnega objekta, zato gorilnik vklopja in izklopja v odvisnosti od dejanskih toplotnih potreb v ogrevalnem prostoru in letnem času.

Teoretično so bile obdelane relacije med številom obratovalnih ur, izkoristkom ogrevalnega objekta in toplotnimi potrebami izraženimi v odstotkih. Pri normalno dimenzioniranem ogrevalnem objektu so v 70 % obratovalnih ur toplotne potrebe po 30 %, izkoristek pa pod 70 %.

Pri ogrevalnih napravah, ki so predimenzionirane za 50 % pa je izkoristek padel pod 57 % v času 70 % obratovalnih ur.

Iz tega lahko sklepamo, da je boljše ogrevalni objekt poddimenzionirati, ker se v tem primeru poveča čas obratovanja kotla z višjim izkoristkom, konice pa po-

krivamo z dodatnim ogrevanjem.

Zanimiva je bila študija, ki jo je izdelal oddelek za ogrevalno tehniko dunajske univerze. Ugotovili so naslednje rezultate:

— pri nakupu ogrevalnih objektov je bilo samo 16 % naprav normalno dimenzioniranih;

— 19 % je bilo poddimenzioniranih;

— 65 % pa predimenzioniranih.

Tudi pri nas je bila opravljena podobna študija v Marketing službi — Tržne raziskave.

Z anketo smo želeli izvedeti:

1. kvadraturu individualnih hiš;

2. kakšne so izračunane toplotne potrebe po projektu;

3. kakšen ogrevalni objekt je vgrajen glede na vrsto goriva;

4. kakšna je nazivna moč inštaliranega ogrevalnega objekta;

5. ali je ogrevanje celoletno (ogrevanje in sanitarna voda) ali samo v ogrevalni sezoni;

6. ali je v hiši naknadno izvedena izolacija bivalnega prostora in če je, za koliko se je zmanjšala poraba goriva.

Med slovenskimi kupci vlada podoben položaj kot med avstrijskimi.

Rezultati, ki smo jih dobili, so takile:

1. površina se giblje od 100 do 250 m²;

2. izračunane toplotne potrebe od 15 do 64 kW;

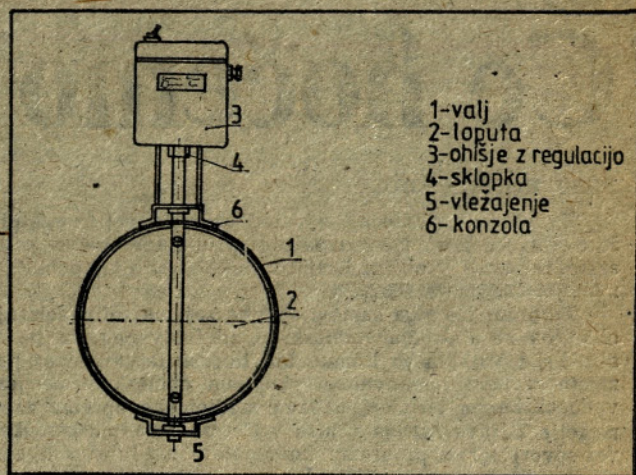
3. 55 % anketiranih uporablja univerzalne ogrevalne objekte (olje-plin, trdo gorivo) 36 % na trda goriva in 9 % ogrevalnih objektov na olje;

4. 74 % anketiranih ima inštalirane ogrevalne objekte močnejše od izračunanih toplotnih potreb, 13 % jih ustreza glede na izračunane toplotne potrebe in 13 % je manjših glede na izračunane toplotne potrebe;

5. 37 % anketiranih uporablja ogrevalni objekt samo v kurilni sezoni, 63 % skozi vse leto — ker ogrevajo tudi sanitarno vodo;

6. 68 % anketiranih ni spreminjalo prvotne izolacije hiše, medtem ko jih je 32 % izvršilo naknadno izolacijo hiše. Poprečen prihranek na porabi goriva dosežen naknadno z izvršeno izolacijo je 20 %.

Kako izboljšati letni izkoristek, ki je v primeru z predimenzioniranimi ogrevalnimi objekti nižji kot v primerjavi z normalno dimenzioniranimi objekti ter preprečiti cirkulacijo zraka skozi dimniški kanal v času mirovanja gorilnika?

1-valj
2-loputa
3-ohišje z regulacijo
4-sklopka
5-vleženje
6-konzola

Eden od načinov kako izboljšati letni obratovalni izkoristek ogrevalnega objekta je namestitev dimniške lopute med ogrevalni objekt in dimniški kanal. Funkcija dimniške lopute je v avtomatskem odpiranju in zapiranju dimniškega kanala. V fazi kurjenja je dimniška loputa odprta, v fazi mirovanja gorilnika pa zapre dimniški kanal in s tem prepreči cirkulacijo zraka iz bivalnega prostora preko konvektivnih površin ogrevalnega objekta skozi dimniški kanal v okolico.

Posledice cirkulacije skozi dimniški kanal so ohlajevanje prostora, izgube v

— z motornim pogonom;
— elektromagnetne;
— bimetalne.

Glede tesnosti med loputo in dimniškim kanalom v zaprtem položaju pa po DIN 3388:

— tesne lopute z manj kot 2 % čistega prereza;

— netesne lopute s čistim prerezom med 2 do 7 %.

Pri nas smo na osnovi tržnih vidikov razvili dva tipa dimniških loput z ozirom na moč vklopjanja gorilnika. Od teh pa še po 5 velikosti z ozirom na presek dimniškega kanala (90 do 200 mm).

Elektromotorni pogonski mehanizem krmiljen z delovnim termostatom izvrši potreben zasuk lopute. Ko delovni termostati posreduje impulz za vklop gorilnika se najprej odpre loputa, šele nato se vklopi gorilnik. Obratno je pri izklopu gorilnika. Najprej gorilnik obmiruje, nato pa z kasnitvijo osmih sekund mehanizem zapre dimniški kanal. Ta zamik je potreben pri plinskih napravah z atmosferskimi gorilniki za prezračitev kanala.

Kako določamo prihranek dimniške lopute in kolikšen je?

Prihranek goriva je odvisen od:

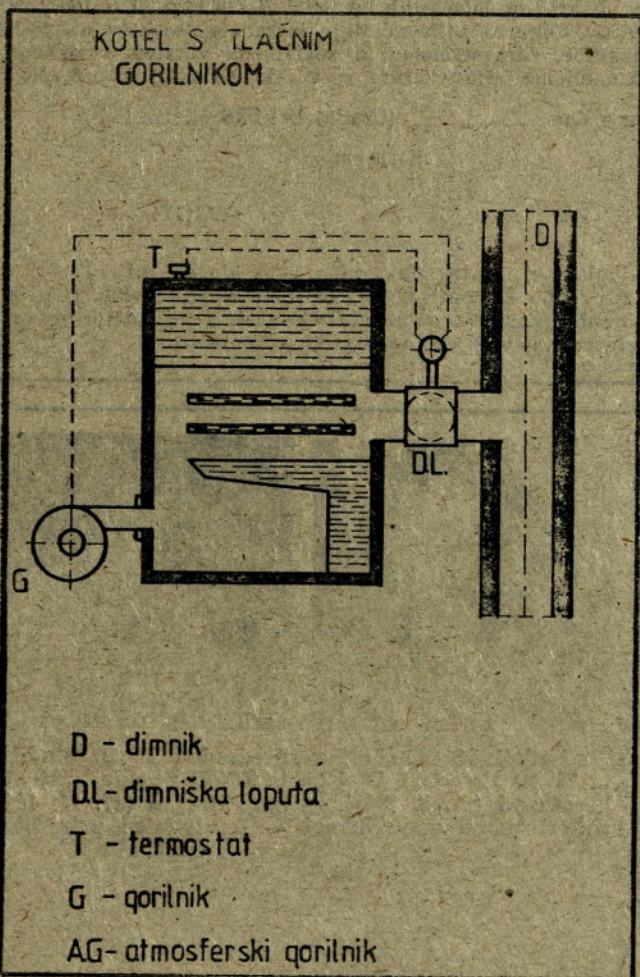
— vleka dimnika,
— nastavitve režima dela,
— tesnosti dimniške lopute po DIN 3388,

— konstrukcije gorilnika z ozirom na proste preseke gorilnika in še posebej od:
— dimenzioniranosti ogrevalnega sistema, kar je bilo že prej navedeno.

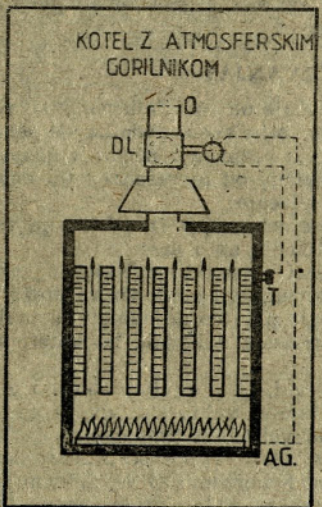
Pri plinskih napravah z atmosferskimi gorilniki, ki so opremljene z odprtim dimniškim nastavkom (napa) pa je prihranek odvisen tudi od tesnosti ogrevanega prostora.

Določene tuje literature in proizvajalci navajajo dokaj optimistične vrednosti prihrankov z vgraditvijo dimniških loput na ogrevalni objekt. Vrednosti, ki jih navajajo se sučejo od 10 do 20 % prihranka energije. Takšni prihranki so resda mogoči, vendar le v

(Nadaljevanje na 13. strani)

D - dimnik
DL - dimniška loputa
T - termostati
G - gorilnik
AG - atmosferski gorilnik

kotlu in ohlajevanje dimniškega kanala ter negativne posledice, ki so v neposredni zvezi s tem (toplotne izgube, kondenzacija škodljivih plinov na stenah dimniškega kanala, zmanjševanje vleka itd.).

Torej z vgradnjo dimniške lopute preprečujemo izstop zraka iz ogrevanega prostora, v katerem stoji ogrevalni objekt, skozi dimniški kanal ob času ko ogrevalni objekt miruje. Ta pa lahko miruje v primeru, da ogrevalni objekt sploh ni vklopljen ali pa v primeru, ko pri vklopljenem ogrevalnem objektu termostati izklopi gorilnik.

Na splošno lahko ločimo glede na izvedbo avtomatske dimniške lopute:

Radioamaterji dosegli velik uspeh

Najlepši mesec maj je tudi našim radioamaterjem prinesel čudovit dan. To je dan, ko sem lahko kot predsednik društva LT — EMO — Celje podelil (13) osemnajstim novim operatorjem diplome in to v B, C, D, E razredu. Vsi omenjeni tovariši in tovarišica Da so to lahko uspeli je

bil organiziran — planiran izobraževalni program radiokluba LT — EMO — Celje — YU3EOP, ki je obsegal tečaje telegrafije, osnov elektro in radiomehanike ter amaterskega radijskega prometa in je trajal od septembra do aprila 1982.

V tem času sta se 2 kandidata usposobila za operatorja B razreda — to pomeni, da sedaj izpolnjujeta pogoje za postavitve osebnih kratkovalovne in UKV amaterske radijske postaje za vse vrste amaterskega radijskega prometa:

9 kandidatov je opravilo izpit za operatorja C razreda in se tako usposobilo za delo s klubsko amatersko radijsko postajo (KV in UKV);

trije kandidati so opravili izpit za operatorja D razreda in štirje izpit E razreda. S tem so izpolnili pogoje za postavitve osebnih UKV amaterskih radijskih postaj za delo v telegrafiji in telefoniji oziroma E razreda — samo v telefoniji.

Ti tovariši so:

ZAVERŠEK Peter, »B« razred;
GORŠEK Egon, »B« razred;
GOBEC Vinko, »C« razred;
KROFLIČ Silvo, »C« razred;
CATER Herman, »C« razred;
BUTINAR Rudolf, »C« razred;
JAKHEL Črt, »C« razred;
BEZGOVŠEK Jože, »C« razred;
PRELOG Urban, »C« razred;
KOCBEK Simon, »C« razred;
MARTINKO Milena, »C« razred;
KOROŠEC Jaka, »E« razred;
SIMONIČ Peter, »E« razred;
POLAK Franc, »E« razred;
POLAK Franc, »E« razred;
KNEZ Miran, »D« razred;
BEZGOVŠEK Jože, »D« razred;
CATER Herman, »D« razred.

Vsem, ki ste prestopili prag radioamaterstva, želimo uspešno delo in čim hitreje napredovanje tako v radioamaterstvu kot v osebnem življenju!

Radioamaterski pozdrav!
Jože Oštr

SLOVO OD
SODELAVCA
IN VESTNEGA ČLANA
IGD

Težko je izbrati besede ob kruti resnici, da nas je zapustil za vedno sodelavec in dolgoletni član IGD Grubenšek Franc. O sebi in svoji bolezni je le redko komu zaupal. Vedno pripravljen delati, ustvarjati z nasmejanim obrazom, takšen je bil kljub bolezni, ki mu je odvzela življenje in še mnogo življenjskih načrtov. V gasilske vrste je stopil že leta 1953 v poklicno gasilsko četo. Od takrat pa do 11. aprila 1982, ko smo se od njega za vedno poslovili ni miroval.

Leta 1963 je vstopil v IGD DO EMO in dosegel zavidljive rezultate. Opravil je izpite za: sprasane gasilca 1. 1963, za gasilca 1. stopnje 1. 1973, za gasilkega podčastnika 1. 1974 in za častnika 1. 1980.

Bil je reden član UO IGD, kjer je prevzemal odgovorne naloge in jih vzorno opravljal.

Zunaj delovne organizacije je deloval kot delegat v SIS za varstvo pred požari.

Zaradi vsestranske aktivnosti znotraj in zunaj DO EMO je prejel 6. 3. 1981 občinsko gasilsko priznanje 1. stopnje.

Zavedamo se, da je nastala za tov. Grubenškom huda vrzel. Ohranili ga bomo v spominu kot dobrega sodelavca našega kolektiva in člana IGD. Njegova vestnost pri izpolnjevanju nalog nam bo služila za vzor in le tako bo spomin nanj živel naprej in le tako bomo izpolnili svoj dolg do sodelavca ter člana IGD.

IGD — EMO

Podelitev priznanih v Radio klubu LT EMO

DOGOVOR O NADALJNJEM DELU NA PODROČJU INOVACIJSKE DEJAVNOSTI V EMO

V ponedeljek 10. 5. 1982 je našo DO obiskala komisija za inovacijsko dejavnost pri Občinskem svetu zveze sindikatov Celje. Tema razgovora je bila: Množična inventivna dejavnost v DO EMO. Razgovoru so poleg glavnega direktorja EMO tov. Gazvoda prisostvovali predsedniki IO OOZS po TOZD — predstavniki samoupravnih organov — vodstva DO in vseh družbeno političnih organizacij — predstavniki DLT EMO in nekaj inovatorjev. Po uvodni obrazložitvi analitika za inovacijsko dejavnost v EMU tov. Žvižejca, kateri je v svojem izvajanju predstavil celotno aktivnost na področju inovacijske dejavnosti v naši DO, se je razvila bogata razprava o problemih in uspehih na tem področju. Ugotovitve vseh prisotnih so enotne in sicer, da so družbeno politične organizacije in samoupravni organi vključno z vodstvenimi delavci kljub dobri rezultati premalo storili na področju animiranja vseh zaposlenih, da bo množična inventivna dejavnost v EMO resnično zaživela še v večjih dimenzijah.

V bodoče bo potrebno večkrat kot doslej to tematiko obravnavati na sejah samoupravnih organov in na sejah družbenopolitičnih organizacij. Aktivirati je potrebno komisiji za inventivno dejavnost po TOZD, te komisije so na novo ustanovljene pri minulih volitvah v samoupravne organe.

Doseči moramo, da bomo z akcijo vseh dosegli, da bo sleherni član kolektiva pričel razmišljati o izboljšavah na svojem delovnem mestu, da bomo z izboljšavami in koristnimi predlogi lažje dosegali zastavljene cilje racionalno trošili material in dosegali boljše rezultate in z vsem naštetim dosegali večji dohodek, kar pogojuje boljši osebni dohodek.

Slavko Adamič

AVTOMATSKA DIMNIŠKA LOPUTA

(Nadaljevanje z 12. strani) primeru negativnih faktorjev, ki so bili prej navedeni.

Eksperimentalno-teoretične raziskave, ki so jih napravili na fakulteti za Strojništvo v Ljubljani so v precejšnji meri pripomogli k realnejši predstavi o ekonomičnosti vgradnje dimniških loput.

Raziskave so bile opravljene na ogrevalnih objektih na olje s tlačnimi gorilniki, ki so brez lopute za zapiranje vstopne odprtine in to za sisteme, ki so direktno priključeni na dimniški kanal.

Rezultati, ki so jih pri teh raziskavah dobili kažejo, da prihranki na gorivu obstajajo, vendar za tlačne gorilnike le do 5 %. Vendar že ta odstotek opravičuje vgradnjo dimniške lopute.

Pri sistemih, pri katerih pa je obvezna vgradnja dimniških loput pa raziskave niso bile opravljene (to so: odprti dimniški nastavki — nape). Pri teh sistemih je odvisen pretok zraka od prostih presekov gorilnika, ki pa so pri različnih tipih različni.

Po našem mnenju lahko ravno tu pričakujemo naj-

večje prihranke na gorivu in to preko 10 % nazivne porabe, kar že močno govori za vgradnjo dimniške lopute.

Še posebej je program dimniških loput zanimiv za našo DO, ki je proizvajalec prav takšnih ogrevalnih objektov — atmosferskih kotlov, pri katerih je mogoče v večji meri prihraniti oziroma racionalizirati porabo goriva.

Miro Golčman
Marko Trebar

Letujte poceni in brez skrbi

Da bi vam prihranili težave z odločitvijo za kraj in izbiro hotela po primernejem, smo vam pripravili sedemdnevni paket počitnic na morju v enem izmed Arenaturistovih hotelov na puljskem področju.

Namestitev bo v objektih B kategorije, in sicer bodo to objekti Verudela, Park, Zlatne stijene, Splendid z depandansami v Puli in Mutila, Medulin in Belvedere v Medulinu.

V katerem izmed objektov boste letovali, vas bomo pisмено obvestili 6 dni pred odhodom.

S kuponom Novega tednika ali Našega časa dajemo za termine 13. 6., 20. 6.

in 27. 6. 200 din popusta po osebi ter za termina 4. 7. in 11. 7. 200 din popusta po rezervirani sobi.

OOS, ki za svoje delavce zakupijo termine 13. 6., 20. 6. in 27. 6. odobravamo 10 % popusta na prodajno ceno in 200 din popusta po sobi za termine 4. 7. in 11. 7. 1982 ter možnost plačila v treh obrokih.

CENA PAKETA:

odrasli 4.800 din po osebi,

otroci do 7 let 3.125 din brez lastnega ležišča in sedeža na vlaku.

Prvotno naštetih popustov ne veljajo za otroke!

ODHODI OB NEDELJAH: 13. 6., 20. 6., 27. 6., 4. 7. in 11. 7. 1982.

Potovali boste s posebnim vlakom iz Titovega Velenja ob 6.20 in iz Celja ob 7. uri zjutraj. Na železniški postaji v Puli vas bodo pričakali avtobusi, ki vas bodo zapeljali do vašega hotela. Po sedmih dneh počitka boste iz hotela odrinili ob 12.30 z avtobusi na železniško postajo in vstopili boste v poseben vlak, ki vas bo zapeljal domov.

V ceno je vključeno: prevoz s posebnim vlakom v obe smeri, 7 polnih penzionov, transferji in organizacija.

Ob prijavi je potrebno vplačati akontacijo 1.000 din po osebi, celotno vplačilo pa mora biti izvršeno 14 dni pred odhodom.

STROŠKI ODPOVEDI:

30 dni pred odhodom 100 din; od 22 do 29 dni pred odhodom 15 % cene aranžmaja; od 15 do 21 dni pred odhodom 25 % od cene aranžmaja; od 8 do 14 dni 50 %; od 0 do 7 dni 80 % in po odhodu 100 % vrednosti od aranžmaja!

Tudi v času od 3. 5 do 15. 5. nudimo tako skupinam kot posameznikom po dogovoru ugodno bivanje v hotelih v PULI in MEDULINU.

Podobne aranžmaje z ozirom na povpraševanje bomo pripravili tudi po 20. 8. 1982.

CAMPISTI POZOR!

V naši poslovalnici vam je na voljo cenik za camping: Kažela, Medulin, Stoja, Stupice, Runke, Indie, Ribarska koliba, Pomer in Tašalera.

VSE INFORMACIJE IN REZERVACIJE DOBITE V NAŠI POSLOVALNICI NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI.

TURISTIČNA POSLOVALNICA CELJE

Naša dežurna kamera

V TOZD odpreskov in avtokoles so ob 1. maju prazniku dela prejeli posebno priznanje za marljivo, vestno in dosledno opravljanje del in nalog Ivan Sešel, Marija Dečman, Olga Kralj, Jurij Šmarčan, Alojz Jurše in Alojz Vrbeč

V TOZD Vzdrževanje in energetike je odšel v zaslužben pokoj Matija Krempuš, ki je dolga leta vestno in dosledno opravljal zaupane naloge. Od njega so se poslovili njegovi sodelavci

OBVESTILO

Rekreativno športno društvo EMO Celje organizira 3. redni občni zbor članov v nedeljo 6. junija na Celjski koči.

Da bo občni zbor izzvenel v rekreativnem duhu, se bomo vsi, ki se ga nameravamo udeležiti zbrali ob 7.30 pri »Dornovem pruhu« oziroma na začetku Pelikanove poti ob izteku Voglajne v Savinjo (tu bodo tudi motorizirani udeleženci lahko varno parkirali svoja vozila).

Odhod bo skupen za vse udeležence. Šli bomo po novo markirani TRIM POTI EMO, katero je markiral naš sodelavec Anton Pasar.

Zaključek zbora bo popestrilo rekreativno srečanje.

Vljudno vabljeni!

V primeru izredno slabega vremena (dežja) se občni zbor izvede v soboto, 12. 6. 1982 ob isti uri.

RŠD EMO

Sodelavec Ivan zapustil strojni obrat

Pred nedavnim smo se v strojnem obratu prisrčno poslovili od našega sodelavca Ivana Jordana. Ivan je bil sodelavec, pri-

jatelj, strokovni mentor mlajšim ter starejšim sodelavcem. Imel je velik čut odgovornosti in kot takega smo ga resnično

cenili. Kruta narava je hotela, da nas je predčasno zapustil. Narava njegove bolezni ni več dovoljevala, da bi se lahko še vsaj pet let boril z nami, toliko mu je namreč še manjkalo do redne upokojitve. Vseeno smo pa zadovoljni, da je to možak s polno volje, psihično zdrav, razumen. Možak, ki ve kako mora ravnati, da nas bo še dolgo razveseljeval s svojim obiskom. Dogovorili smo se, da so mu vrata vedno na stežaj odprta in kadar bo čutil potrebo se naj oglasi med nas, med gardo v kateri je ustvarjal za naš lepši jutrišnji vsakdan.

Ivan je bil udeleženec NOV. Kot obveščevalec v štabu »Prve inženirijske

brigade« se je boril na Dolenskem, Beli Krajini tja do Korduna. Takoj po vojni se je vključil v mladinsko delovno akcijo Brčko Banovič ter tam prebil tri mesece.

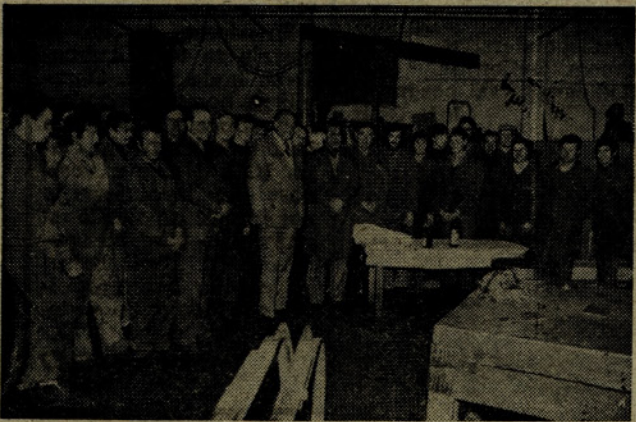
Poročil se je. Ima sina in hčerko, ki sledita liku svojega očeta.

Za svoje zvesto delo na raznih področjih od športa, samoupravljanja, družbeno-političnega udejstvovanja je prejel različne stopnje priznanj. Tako je med drugimi prejel zlato

plaketo občine Celje za dolgoletno delo na športnem področju. Leta 1975 je prejel zlato medaljo za pistolo v Ljubljani. Ena najvrednejših priznanj zanj in za nas, saj smo na to tudi mi ponosni, pa je Orden dela s srebrnim vencem.

Takšen je bil naš Ivan, pri zahtevah skromen pri svojem delu bogat.

S to predstavitevjo mu kličem v imenu njegovih sodelavcev — nasvidenje. Jože Oštir

SPOROČILA IN ŽELJE NAŠIH SODELAVCEV

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz računovodskega sektorja za lepo darilo.

Obenem želim vsem v DO veliko uspehov, v zasebnem življenju pa mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva.

Lipar Brigita

—0—

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Posoda — skladišče gotovih izdelkov za dragoceno darilo, ki mi bo lep spomin nanje.

V nadaljnjem delu vam želim še mnogo zdravja, zadovoljstva in osebnega razumevanja.

Albina Korošec

—0—

Ob mojem odhodu v pokoj se iz srca zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Posoda in montaža za izkazano pozornost in dragoceno darilo, ki mi bo drag spomin, na leta, ki sem jih preživela med njimi. Obenem pa želim še veliko sreče, zdravja in zadovoljstva, v nadaljnjem delu pa obilo uspeha in medsebojnega razumevanja.

Koštomaj Marija

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Posoda Emajlirnica za izkazano pozornost in dragoceno darilo, ki mi bo drag spomin nanje.

Želim vsem še veliko sreče, zdravja in zadovoljstva, v nadaljnjem delu pa obilo uspehov in medsebojnega razumevanja.

Jožefa Černič

—0—

Ob odhodu v pokoj se iz srca zahvaljujem za prekrasno darilo, ki mi bo v trajen spomin.

Vsem sodelavcem v montaži iskrena hvala za pozornost, ki ste mi jo izkazali.

Vsem v DO EMO pa želim še veliko delovnih uspehov.

Alojz Majger

—0—

Ob odhodu v pokoj se prav lepo zahvaljujem za lepo darilo, ki mi bo v trajnem spominu, vsem sodelavcem TOZD Posoda, posebno montaži za izrečene besede.

Iskrena hvala za vso pozornost.

Vsem skupaj želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu, kolektivu EMO pa želim veliko delovnih uspehov.

Ivanka Dobrajc

KRIŽANKA št. 19

VODORAVNO: 1. vrsta žgane pijače, 10. naša najvišja gora, 11. nota iz solmizacije, 13. 100 m², 14. angleška beseda za stvar, 15. del imena hrvaškega pisatelja Viktor Car..., 17. Stane Napast, 18. Italija, 19. ime hrvaškega igralca (Bašić), 21. klic po telefonu, 24. isto kot 13. vodoravno, 25. pivski vzklik, 27. rimsko 1, 28. reka v Egiptu, 29. rimsko 50, 30. lovec na rake, 33. Centralni komite, 34. obmejna taksa, 35. reka, ki teče skozi Bern v Švici, 36. židovsko moško ime.

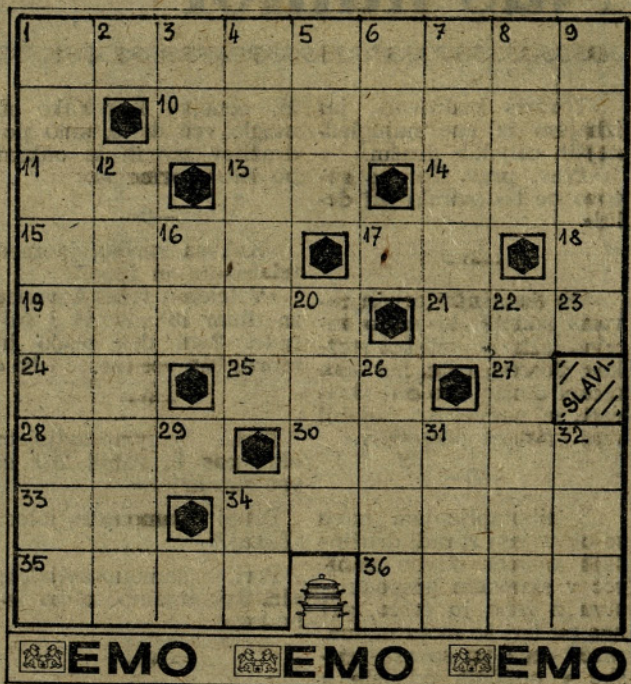
NAVPIČNO: 1. strpljivost, strpnost, dovoljeno odstopanje, 2. 18. črka, 3. arabski žrebec, 4. kraj v južni Srbiji, 5. gorovje v Sahari, 6. začetnici imena in priimka delavca v službi nabave, 7. madžarsko žensko ime, 8. mala kalorija, 9. slušni del televizijskega prenosa, 12. novi svet, 16. vrsta gline, 17. Švedska, 20. glavno mesto Gane, 22. tropska ovijalka, 23. kisik, 26. indijsko vrhnje oblačilo, 31. očet, 32. vodna žival, 34. Celje.

REŠITEV KRIŽANKE št. 18

VODORAVNO: 1. KONSTANTEN, 11. OLEVEK, 12. ANA, 13. NESESER, 15. AR, 16. S, 17. PTT, 18. OČKA, 20. OKO, 22. ALK, 24. O, 25. N, 26. ZIMA, 28. USA, 30. AON, 31. EDO, 33. TN, 34. NRVANOST, 37. CITAT, 38. ETOL, 40. AGE, 41. OK, 42. GO, 43. IND, 45. ORA, 50. ARI, 51. NAKLON, 53. KEJ, 54. ALE, 55. B, 56. KALA.

NAVPIČNO: 1. KONSONANCA, 2. OLE, 3. NESPOZNATEN, 4. SVET, 5. TESTAMENT, 6. AKE, 7. N, 8. TA, 9. ENAKOST, 10. NARA, 14. ROK, 19. Č, 21. K, 23. LADO, 27. I, 28. U, 29. ANALOGIJA, 30a. ORIGINAL, 32. OSEKA, 35. VA, 36. T-edenska T-ribuna, 39. OGOREL, 41. ORAN, 44. DOL, 46. RAKA, 47. KNA, 49. ROB, 52. K-ardelj E-dvard.

Križanka št. 19

ZAHVALA

Ob hudi bolezni nas je prežgodaj zapustil oče, stari oče in mož

FRANC GORENŠEK

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, posebno pa delavcem montaže za darovani venec in rože, ter za izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se tudi godbi EMO, ter delovni organizaciji EMO za venec.

Zalujoči:

žena Slava, sinova Milan in Jože z družino

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi moje drage mame

ANE DOKLER

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz računovodske službe za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter sočustvovanje v teh težkih trenutkih.

Zalujoča hčerka Danica Stante z družino

Kadrovske vesti

Sprejeti na delo

Ramšak Jelka, TOZD Radiatorji; Šakič Vilko, Fistrič Juraj, oba TOZD Kontejner; Gjuran Stanislav, Vrečer Renato, Vrhovnik Franc, Javorič Dušan, Halužan Viljem, Krošelj Boris, Počivavšek Ratko, Košec Miroslav, Obrez Vojko, Vodeb Velko, Vajdič Ivan, vsi TOZD Kotli; Novak Rade, TOZD Posoda; Sternad Bojan, Skupne službe; Brenc Drago, Skupne službe (razvoj); Žibret Gorazd, TOZD Posoda; Travner Goran, ERC.

Iz DO so odšli

Klančnik Franja, Šamec Florjan, Grubič Roman, Božič Marko, Pešec Miloš, vsi DSSS; Galič Marija, Ibishi Osman, Shtefani Krista, Esih Slavko, Križanec Dragotin, Kink Venčeslav, Čuden Zdravko, vsi TOZD Posoda; Kristanšek Alojz, Gajšek Zvonko, Jakše Franc, Tamše Tomo, vsi TOZD Kotli; Mitič Nenad, Obreza Roman, Šmuc Milan, Vukadinović Kostadin, Vodišek Jože, Culaj Marjan, Djaković Mitar, vsi TOZD Kontejner; Bajec Bojan, Ramšak Aleš, Korošak Zvonko, Veber Miran, Koželj Andrej, vsi TOZD Vzdrževanje; Potočnik Jože, Gaber Anton, Mesarič Aleksander, vsi TOZD Radiatorji.

Upokojili so se

Lipar Brigita, 14. 9. 1924 in Tocko Marija, 20. 12. 1928, DSSS; Češnovar Rozalija, 19. 3. 1931, Černič Jožefa, 13. 11. 1922, Koštomaj Marija, 6. 4. 1927, Jamnišek Fanika, 14. 2. 1930, Dobrajc Ivanka, 19. 4. 1932, vsi TOZD Posoda; Šajn Ana, 9. 4. 1930, TOZD Kontejner; Ratajč Karl, 15. 9. 1921, Stimulak Ivan, 2. 2. 1922, Mohorko Vinko, 15. 7. 1927, vsi TOZD Posoda; Jordan Ivan, 9. 3. 1929, TOZD Vzdrževanje.

Premeščeni v mesecu aprilu 1982

Stopinšek Silvo iz TOZD Kotli v TOZD Kontejner, Lah Stefan iz TOZD Kotli v TOZD Radiatorji, Kvas Franc iz TOZD Kotli v TOZD Radiatorji, Verbovšek Jože iz DSSS v TOZD Kotli, Krašovec Vinko iz TOZD Posoda v TOZD Kontejner.

Poročili so se

Višner Darinka — Pavlin, DSSS; Gaber Hedvika — Golob, TOZD Posoda.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Univerzala za denarno pomoč in izražena sožalja.

Zalujoča hčerka Darinka Jelen

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža in očeta

JOŽETA GUBENŠEK

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam nudili pomoč, izrazili sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti.

Zalujoča žena Jožica, hčeri Tatjana in Darja

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage žene in mamice

MARIJE HOFMAN

se iskreno zahvaljujem vsem iz elektro obrata in Jožetu Krivcu iz TOZD orodjarne za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Enako se zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči mož Zlatko, sin Zlatko in hči Liljana

Emajlirec

Casopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne skupnosti EMO Celje in ga prejemaajo vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in kliseji AERO Celje.

Naš humor

»Tovariš kadrovnik, jaz žji cenejši. Ker tako ni izhajam iz ene najuglednejših celjskih družin.«

»Prav, prav. To vas gotovo ne bo oviralo pri delu!«

—0—

»Ob današnjih cenah, tovariš sodnik, bi mojo tatvino težko ocenili kot »težko«. Posebej zato, ker sem moral denar leto dni skrivati in sem tako izgubil vsaj trideset odstotkov.«

—0—

»S tihotapljenjem kave se ukvarjam zaradi družinskih razmer. Živim namreč v skupnem gospodinjstvu z ženo in taščo, pri nas pa živi še moja mama, razen tega pa so vse ženske v odličnih odnosih s sosedami.«

—0—

»Ločiti se hočem zato, ker je bila moja žena prijazna z mano le takrat, ko

»V telefon vržeš kovanec za dinar in govoriš 3 minute. Ženi daš plačo in moraš biti ves mesec tiho.«

—0—

»Kakšna razlika je med telefonom in ženo?«

»V telefon vržeš kovanec za dinar in govoriš 3 minute. Ženi daš plačo in moraš biti ves mesec tiho.«

—0—

Prvi samoupravljalec: »Pri nas bi rabili 200 in več vratarjev.«

Drugi samoupravljalec: »Zakaj?«

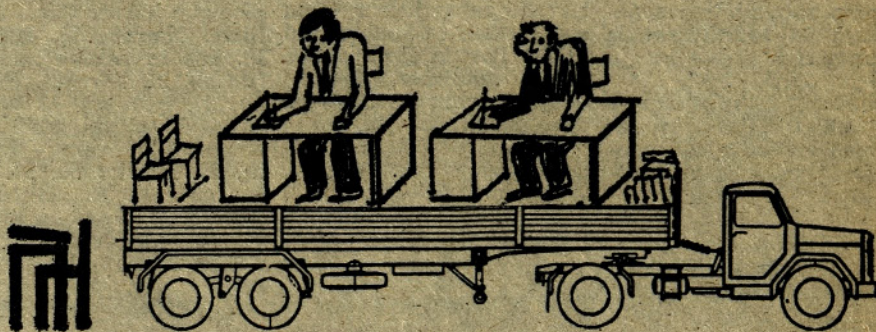
Prvi samoupravljalec: »Ja, ker imamo toliko izhodov.«

—0—

Vrtnarja pokličejo po telefonu iz nekega oddelka in ga takole prosijo, da bi prišel uredit rože:

»Halo! Tukaj pri nas pa že roža nekaj časa vene.«

NAŠA NOVA DEJAVNOST:

EMO

STORITVE — SELITVE....

Lopov pride k blagajni kinopodjetja med predvajanjem filma.

»Ta film je čisto zanič. Vrnite mi denar — vseh obiskovalcev!«

—0—

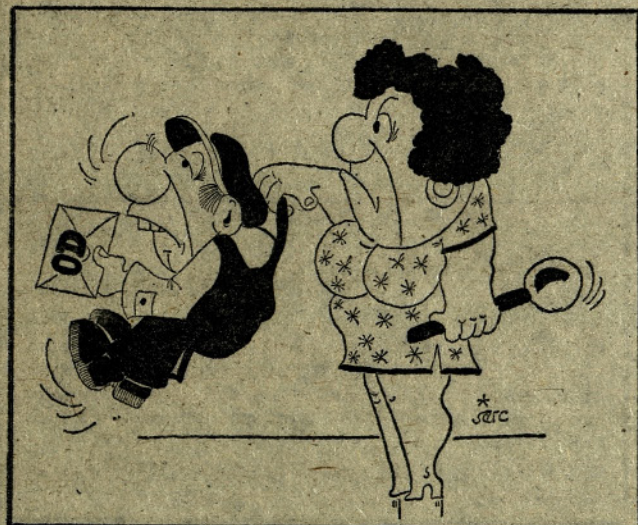
»Stavim, da niste imeli toliko vloženih gob za ozimnico kot jaz, sto kozarcev sem jih vložila!«

Jaz sem jih pred desetimi leti vložila samo en kozarec, pa se jih do danes še nismo upali pojesti, ker jih je mož sam nabral.«

—0—

»Slišite no, deset kil česna za ozimnico je pa le malo preveč, se vam ne zdi.«

»Kje pa, vsak čas nam ga bo zmanjkalo! Moj mož ga mora pojesti vsak dan en strok, preden gre v službo, ker potem ne upa poljubljati drugih žensk!«

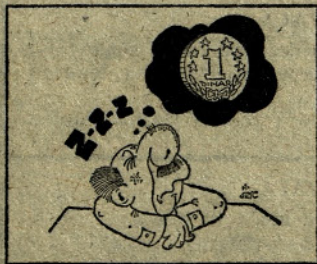
je potrebovala denar...«

»Ona trdi, da je bila vedno prijazna...«

»Žal je res.«

—0—

»Ker so se cenejši izdelki podražili bolj kot dražji je prišlo do spremembe. Zdaj so bili cenejši izdelki dražji in dra-

»Halo! Ali ste dobili črva?«

»Ja smo, kar slušalko malo bolj stran od sebe držite, bo takoj na vaši strani ven prišel.«

—0—

»Oče pošlje svojega sinčka v trgovino po steklenico vina na upanje. »Kar pa ostane,« mu naroči, »kupi cigarete.«

—0—

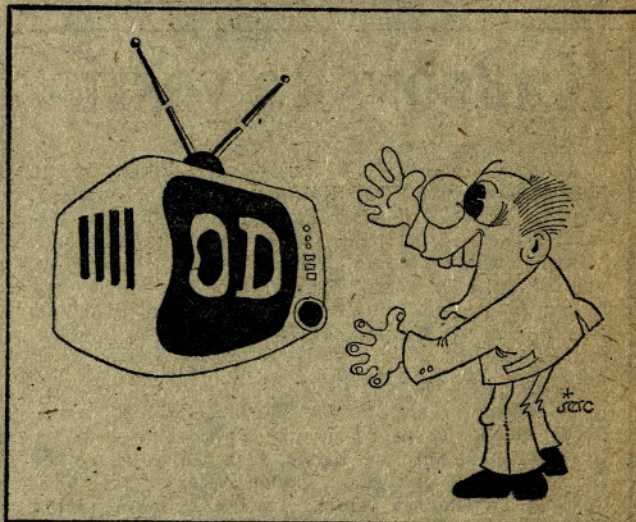
»Francek, kdo pa je kriv, da smo morali mi v našem TOZD stati, ker ni bilo materiala?«

»Ja kdo? Naši pensionisti. Če oni ne bi naredili teh obratov, jih mi ne bi mogli ustaviti.«

—0—

»Zdravo Jože, tebe pa že dolgo nisem videl, da bi kaj delal okoli hiše.«

»O, saj bi rad, pa kaj hočem, ko mi ne uspe biti bolan!«

Modre in manj modre

Najbolj učeni ljudje niso tudi najpametnejši.

Najpametnejši je tisti, ki se tega ne zaveda.

Lažje je biti pameten za druge, kot pa za sebe.

Pametni dobi več koristi od sovražnika kot neumni od prijatelja.

Če je nekdo pameten, spoznamo to mnogo bolje iz njegovih vprašanj kot iz odgovorov.

Nihče s praznim želodcem ne more biti pameten.

Bolje je sploh ne premišljevati, kot premalo razmisliti.

Največ se naučimo iz naših napak.

Pamet je med ostrogami in uzdo.

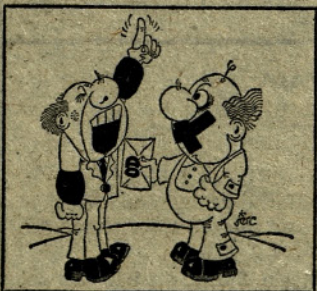
Red je učitek razuma, nered so nebesa domišljije.

NOVOZAPOSLENI

EMO, daj mi bankovcev zelenih,
EMO, daj mi stanovanje daj,

da bom sanjal o življenju lepem,
da boš moj mladostni raj.

Bankovcev zelenih nimaš,
stanovanje tudi ne?
Žalostno je srce moje,
žalosten sem jaz fantič.

UTRINEK

Pomladi vse brsti
pomladi vse cveti,
pomladi krifa vse dobi.

Pomladni žarek naj
povsod posije,
v vsakem srcu žalost
naj odkrije.
Težave naj prežene,
da bo za dušo lažje —
breme.
Albina Korošec

Pravilnik o varstvu pred požarom

Pravilnik o izobraževanju, štipendiranju in pripravništvu

Emalirac

1921. LAM

1921. LAM

Pravilnik
o varstvu pred požarom

Pravilnik
o izobraževanju
študentov in pripravnikov

Na temelju 17. člana Zakona o varstvu
pred požari (Ur. list SRS, 2/76),
člena pravilnika o uresničevanju ljud-
ske obrambe in družbene samozaščite,
TOZD

je DS TOZD tovarna

na svoji seji, dne 1982
sprejel naslednji

pravilnik

O VARSTVU PRED POŽAROM

1. TEMELJNA DOLOČILA

1. člen

Pravilnik o varstvu pred požari določa
požarno preventivne represivne ukrepe s
področja varstva pred požari in eksplo-
zijami, v objektih in na področju tem-
eljne organizacije združenega dela

2. člen

S tem pravilnikom se določa:

- Organizacijsko-tehnične požarno preventivne ukrepe
- Organizacijsko tehnične požarno represivne ukrepe
- Gasilsko tehnično, reševalno in zaščitno opremljenost

Grafični prikaz objektov in pripomoč-
kov za izvajanje požarnega varstva.

3. člen

Pravilnik o varstvu pred požari obsega
naslednje požarno-varnostne ukrepe:

- Lokacijo gradbenih objektov in po-
strojenj
- Pregled tehnične dokumentacije za
novogradnjo in rekonstrukcije
- Tehnološke postopke in njihove
spremembe in dopolnila
- Oceno požarne ogroženosti in obre-
menitve
- Vzdrževanje obstoječih in določitev
novih gasilnih, reševalnih in zaščitnih na-
prav
- Vzgojo zaposlenih, gasilskih skupin
in industrijske gasilske enote
- Gasilske straže pri delih s povečano
nevarnostjo požara
- Sodelovanje z inšpekcijskimi in
strokovnimi službami
- Sodelovanje z gasilskimi organiza-
cijami, družbeno samozaščito in civilno
zaščito
- Preprečevanje, alarmiranje, obve-
ščanje in gašenje požara ter odstranjeva-
nje posledic požarne ali eksplozijske ne-
sreče

— Propagando s področja varstva pred
požari

— Druge stalne ali občasne naloge, ki
pogojujejo boljše požarno varnost na pod-
ročju delovne organizacije in v temeljnih
organizacijah združenega dela.

4. člen

Upoštevati s tem pravilnikom določene
ukrepe, pomeni uresničevati dolžnosti in
pravice iz varstva pred požari, kar je de-
lovna obveza slehernega delavca na pod-
ročju delovne organizacije in posameznih
temeljnih organizacij združenega dela.

5. člen

Vsak delavec temeljne organizacije
EMO je v TOZD dolžan uresničevati var-
stvo pred požari pri svojem delu, ki ga
opravi na način in po določilih tega
pravilnika, v izrednih primerih pa po do-
ločilih strokovnih navodil ali pa po lastni
presoji, odvisno od nastalih okoliščin.

6. člen

S tem pravilnikom se poleg osnovnih
nalog, ki jih določa tretji člen tega prav-
ilnika, določajo tudi splošni in posebni
požarnovarnostni ukrepi.

Splošne ali stalne ukrepe se določa za
objekte, prostore in dela, pri katerih je
požarna nevarnost stalno in na splošno
prisotna.

Posebne ali občasne ukrepe se določa
za posebne — specifične vrste dela od-
visno od požarne nevarnosti dela, okolja
in trajanja.

7. člen

Stalni ali občasni požarno preventivni
in represivni ukrepi morajo temeljiti:

- Na veljavnih tehničnih predpisih
- Splošno priznanih normativih za de-
la, za katera ni tehničnih predpisov

— Na praktičnih izkušnjah ali na splošno priznanih preventivnih normah.

8. člen

Vsa dela na področju delovne organizacije in posameznih TOZD se smejo opravljati le s pogojem, ko so upoštevana določila tega pravilnika (drugi odstavek 6. člena) oziroma, ko so upoštevana podana navodila za požarno varno delo.

Navodila za požarno varno delo poda v pisni obliki pooblaščen oseba za varstvo pred požari, ki hkrati nadzira izvajanje tovrstnih ukrepov.

9. člen

Določila tega pravilnika se lahko dopolnijo ali spremenijo, kolikor takšen postopek pogojujejo:

— Novi tehnični predpisi, ki se nanašajo na področje požarne varnosti

— Novi tehnološki postopki ali njihove spremembe in dopolnitve

— Uvedba novih za požar ali eksplozijo nevarnih snovi

— Gradnja novih delovnih, skladiščnih in drugih objektov

— Vsaka druga sprememba, ki utemeljuje popravek pravilnika.

Predlog za spremembo ali dopolnilo pravilnika lahko poda.

— Samoupravni organi ali družbenopolitične organizacije TOZD

— Inšpekcijski organ ali strokovna služba

— Pooblaščen oseba iz varstva pred požari oziroma služba varstva pri delu

— Vsak delavec TOZD.

Predlog za spremembo ali dopolnilo pravilnika mora biti utemeljen z ustreznimi tehničnimi predpisi, splošno priznanimi normativi ali praktičnimi izkušnjami.

Postopek za dopolnitve ali spremembe se izvede na način, kot je to predvideno za spremembo ali dopolnitev samoupravnih splošnih aktov v TOZD.

10. člen

Izvajanje ukrepov, določenih s tem pravilnikom, nadzira pooblaščen oseba za varstvo pred požari oziroma služba varstva pri delu, ali po njej določeni delavci, ki opravljajo dolžnosti na področju požarne varnosti v DO ter člani IGD.

11. člen

Določila tega pravilnika morajo temeljiti na veljavnih tehničnih predpisih ali splošno priznanih strokovnih normativih,

če za določeno področje ni tehničnih predpisov.

Določila tega pravilnika ali navodila so obvezna za vse stalno ali občasno zaposlene delavce, prav tako pa tudi za vse delavce drugih delovnih organizacij (in TOZD), ki stalno ali občasno delajo na področju delovne organizacije EMČ ali v dislociranih obratih in objektih (gradbiščih).

II. ORGANIZACIJA VARSTVA PRED POŽARI

A — TEMELJNA NAČELA

12. člen

Izvajanje, nadzor nad izvajanjem in upoštevanje požarno preventivnih ter predvidenih represivnih ukrepov je v TOZD in delovni organizaciji posebnega pomena.

13. člen

Delavci združeni v TOZD in DSSS ustvarjajo svoje samoupravne pravice iz varstva pred požari na principu solidarnosti in vzajemnosti s tem, da koristijo skupno opremo in sredstva za gašenje požara ter izvajajo na skupnih osnovah in merilih službo varstva pri delu in varstva pred požari na temelju solidarnosti delavcev v TOZD z namenom varovanja ljudi in premoženja pred požari.

14. člen

TOZD bodo s tem namenom finančna sredstva namenjena za skupno opremo in sredstva za gašenje požara ter potreb skupnega izvajanja nalog s področja varstva pred požari skupno, namensko in odgovorno vlagala in razporejala v okviru celotne skupnosti.

15. člen

TOZD, združene v delovno organizacijo, soglašajo, da pri ustvarjanju skupnih interesov varstva pred požari nastopajo kot celota. V zvezi s tem nastopa služba varstva pri delu oziroma varstva pred požari na nivoju delovne organizacije, ki nudi strokovno pomoč TOZD z namenom izvajanja in pospeševanja varstva pred požari.

Služba varstva pri delu oziroma varstva pred požari spada organizacijsko v pristojnost sektorja za kadrovske in samoupravne odnose, kar omogoča ustrezno učinkovitost dela na področju varstva pred požari in varstva pri delu.

16. člen

Določeno dejavnost pri izvajanju in pospeševanju varstva pred požari oprav-

ljajo tudi druge strokovne službe, samoupravni organi, komite, IGD, družbenopolitične organizacije in drugi, odvisno od vrste nalog in njihove zahtevnosti.

B — ODGOVORNOST DO VARSTVA PRED POŽARI

17. člen

Delavski svet delovne organizacije

Delavski svet delovne organizacije kot organ upravljanja opravlja s področja požarnega varstva naslednje naloge:

— Določa skupno poslovno politiko TOZD združenih v delovno organizacijo na področju varstva pred požari.

— Določa načrt in program dela, razvoja in utrjuje merila za izvedbo skupne politike v zvezi z odločitvami in predlogi komisije za varstvo pred požari.

18. člen

Član delavskega sveta DO ima pravico in dolžnost, da na delegatski osnovi zastopa interese svoje TOZD v pogledu požarnega varstva.

Člani delavskega sveta DO so za svoje delo s področja varstva pred požari odgovorni delavcem in delavskemu svetu temeljne organizacije združenega dela.

19. člen

Komisija za varstvo pred požari

S skupno opremo in sredstvi za gašenje požara opravljajo delavci v TOZD prek izvoljene komisije za varstvo pred požari. Komisijo za varstvo pred požari na nivoju delovne organizacije predstavljajo delavci iz vsake TOZD.

Pogoji, način volitev in mandatna določba delegata v komisiji, se določa v samoupravnem splošnem aktu delovne organizacije. Član komisije je za svoje delo v komisiji odgovoren komisiji in delavcem v TOZD.

20. člen

Komisiji za varstvo pred požari delavci TOZD zaupajo opravljanje naslednjih nalog:

— Skrb za izvedbo vseh nalog, ki izhajajo iz tega pravilnika

— Sprejemanje odločitev za doseg ciljev, ki so določeni s tem pravilnikom

— Sprejemanje in razpravljanje po predlogu in načrtu pravilnika v okviru delovne organizacije

— Sprejemanje določb o pogojih, pod katerimi se bo uporabljala skupna oprema

— Pripravljanje predlogov za izgradnjo objektov in instalacij, ki so v zvezi z var-

stvom pred požari splošno pomembna za vse ali več TOZD

Vsa ostala dela s področja varstva pred požari, ki so skupnega pomena za posamezne TOZD v delovni organizaciji.

21. člen

Odvajanje, vlaganje in uporaba finančnih sredstev v TOZD za nabavo skupne opreme in sredstev za gašenje požarov, se določi na osnovi letnega programa skupnih potreb v delovni organizaciji in sredstev skupne porabe.

To načelo velja smiselno tudi za ukrepe s področja za varstvo pred požari, ki jih je potrebno upoštevati pri investicijah, novogradnjah ali rekonstrukcijah oziroma drugih predvidenih delih na področju varstva pred požarom.

22. člen

Za skupno opremo in sredstva za gašenje požarov se smatrajo:

— Hidrantno omrežje z vso opremo in priključki

— Gasilsko orodništvo z vsemi vgrajenimi napravami

— Gasilsko vozilo z vso pripadajočo opremo

— Gasilske črpalke, cevi in ostala drobna oprema za skupno uporabo

— Gasilske reševalne naprave in naprave za razsvetljavo

— Zaščitne dihalne in druge naprave
— in ostala vrsta opreme.

23. člen

Član komisije ima pravico in dolžnost, da pri opravljanju svojega dela v komisiji predhodno dobi vse podatke v TOZD, ki jo v komisiji zastopa glede stanja požarnega varstva v odnosu na skupne interese delovne organizacije.

V zvezi z navedenim so vsi delavci v TOZD dolžni, da članom komisije take podatke točno, resnično in pravočasno posredujejo.

C — SLUŽBA VARSTVA PRI DELU IN VARSTVA PRED POŽARI

24. člen

Vsa strokovna dela s področja varstva pred požari se glede na strnjeno organizacijo, posebnosti in skupne narave vseh TOZD opravljajo zaradi racionalnosti na nivoju delovne organizacije.

25. člen

Strokovna dela s področja varstva pred požari opravlja v službi varstva pri delu zadolžena oseba za varstvo pred požari (v nadaljnjem besedilu pooblaščen oseb za varstvo pred požari).

26. člen

Pooblaščen oseb za varstvo pred požari skrbi za neposredno izvajanje in pospeševanje varstva pred požari ter potreb gašenja eventualno nastalega požara.

27. člen

Služba varstva pri delu oziroma pooblaščen oseb za varstvo pred požari skrbi v sodelovanju z ostalimi strokovnimi službami za pripravo tehniške dokumentacije za delo gasilske enote.

28. člen

Skrbi in zadolžuje odgovorne osebe za odpravo požarno nevarnih mest ter predlaga v disciplinski postopek osebe, katere ne upoštevajo navodil in ukrepov s področja požarne varnosti.

29. člen

Pripravlja protipožarne rede za posamezne prostore oziroma obrate.

30. člen

Pri izdelavi letnih in drugih planov za varstvo pri delu je potrebno na podlagi potreb in plana IGD načrtovati tudi finančna sredstva za izvajanje gasilske in protipožarne preventive.

31. člen

Služba varstva pri delu oziroma pooblaščen oseb za varstvo pred požari nadzira izvajanje del, katera so določena po pogodbi med IGD in DO EMO.

32. člen

Služba varstva pri delu, v katero spada pooblaščen oseb za varstvo pred požari, vodi vodja službe, ki za svoje delo neposredno odgovarja vodji sektorja za kadrovske in samoupravne odnose in komisiji za varstvo pred požari.

Vodja sektorja za kadrovske in samoupravne odnose je dolžan zagotoviti kadrovske in druge pogoje za normalno in nemoteno delo službe varstva pri delu na področju varstva pred požari.

33. člen

Podrobnejše razmerje med prostovoljno industrijsko enoto in DO ter službo varstva pri delu oziroma varstva pred požari, določa posebna pogodba med IGD EMO in DO EMO.

34. člen

Pooblaščen oseb za varstvo pred požari mora v zvezi z izvajanjem požarnega varstva in opravljanjem svojih delovnih dolžnosti poznati oziroma mora biti seznanjena s strani odgovornih služb, zlasti:

- S tehnološkimi postopki in specifičnimi nevarnostmi materialov, s katerimi se dela, predvsem pa z njihovimi značilnostmi v zvezi s požarno in eksplozijsko nevarnostjo

- Z organizacijo dela in tehnično opremljenostjo

- Z deli in delovnimi nalogami ter proizvodnimi procesi s povečano nevarnostjo za požare ali eksplozije.

35. člen

V zvezi z organizacijo, izvajanjem in pospeševanjem varstva pred požari ima služba varstva pri delu in varstva pred požari naslednje pravice in dolžnosti:

- Opravlja nadzor nad izvajanje predpisanih in določenih požarno prevetivnih ukrepov na določenih mestih.

- Obvešča odgovorne osebe v TOZD in DSSS o pomanjkljivostih s področja varstva pred požari, odvisno od pristojnosti odprave (TOZD).

- Izdeluje v sodelovanju z vodstvenimi delavci v TOZD požarno varnostna navodila na osnovi ugotavljanja požarnih nevarnosti, pri čemer mu nudijo strokovno pomoč ustrezne strokovne službe.

- Proučuje požarne nevarnosti pri delovnih opravilih in v delovnem okolju.

- Predlaga in po potrebi neposredno sodeluje pri delih za odpravo požarnih nevarnosti.

- Izdeluje programe varstva pred požari in pomaga pri izdelavi situacijskih načrtov za gašenje požarov.

- V sodelovanju z vodstvenimi delavci (TOZD in DO) in odgovarjajočimi strokovnimi službami določa požarno preventivne ukrepe, ki so jih dolžni upoštevati kooperanti, razni delavci tujih OZD, kateri občasno opravljajo dela in naloge v DO EMO ter drugi začasno zaposleni delavci.

Sodeluje pri izdelavi samoupravnih splošnih aktov, določil in navodil, ki jih pripravljajo samoupravni organi s področja varstva pred požari.

- Izdeluje analize, informacije in obvestila s področja varstva pred požari, v

zvezi z opremo in sredstvi, strokovno vzgojo in drugimi vprašanji s področja varstva pred požari.

— Izdeluje poročila in strokovne predloge po nalogu komisije za varstvo pred požari.

— Pregleduje predloge in mišljenja delavcev TOZD in v zvezi s tem daje pojasnila in strokovna mnenja.

— Izdeluje navodila za dela na delovnih mestih s povečano nevarnostjo požara ali eksplozije.

— Nadzira, če so na delih oziroma v delovnem okolju s povečano nevarnostjo požara ali eksplozije izobešena navodila, prepovedani opozorilni in drugi napisi, ki se predvidevajo za takšno okolje.

— Sodeluje s strokovnimi službami v DO in TOZD z namenom, da se pri vseh rednih in vzdrževalnih delih upošteva čim višja stopnja požarne varnosti.

— Spremlja razvoj in dosežke na področju varstva pred požari z namenom, da se jih uvaža v tehnološke postopke TOZD.

— Nadzira odpravo požarne nevarnosti — pomanjkljivosti, katerih odpravo naloži pristojni upravni organ na osnovi predpisanega upravnega postopka.

— Sodeluje pri pripravi eventualne pritožbe proti odločbi pristojnega upravnega organa, če ta nima pravne osnove in bi se zaradi tega DO povzročila škoda.

— Sodeluje pri ugotavljanju vzrokov požara v DO in o tem sestavi poročilo ter izvede ustrezne ukrepe.

— Vodi predpisano in potrebno evidenco s področja varstva pred požari, poskrbi, da se redno opravljajo meritve o eksplozijskih koncentracijah vnetljivih plinov ali hlapov tekočin.

— Sodeluje pri organizaciji vzgoje in praktičnih vaj v DO in posameznih TOZD.

— Upravlja vsa ostala dela, ki so ji naložena na osnovi raznih dokumentov ali s strani samoupravnih organov v TOZD oziroma komisije, oziroma pristojnih organov.

36. člen

Vodja službe varstva pri delu oziroma pooblaščenca oseba za varstvo pred požari ima poleg navedenih nalog (člen 35), še naslednje pravice in dolžnosti:

— Izdeluje in pripravlja navodila za preglede in kontrolo del in delovnih nalog, obratov in objektov.

— Predlaga postopek proti delavcem, ki niso upoštevali določenih požarno preventivnih ukrepov po določilih tega pravilnika.

— Sodeluje s strokovnimi službami izven DO, poklicno in industrijsko gasilsko organizacijo oziroma samoupravno interesno skupnostjo varstva pred požari.

— Usklajuje delo delavcev v službi varstva pri delu in varstva pred požari.

— Opravlja ostala dela s področja varstva pred požari, ki so naložena s strani samoupravnih organov TOZD, oziroma komisije za varstvo pred požari (na osnovi odločkov ali sklepov).

37. člen

Delavski svet TOZD

Delavski svet TOZD ima s področja varstva pred požari naslednje naloge:

— Sprejema predloge za izdelavo samoupravnih splošnih aktov s področja varstva pred požari.

— Potrjuje program nabave lastne in skupne gasilske opreme ter način izločanja finančnih sredstev za koriščenje in nabavo.

— Skrbi za pravočasno uresničitev sklepov, ki so bili sprejeti s strani pristojnih samoupravnih organov ali pristojnih upravnih organov.

— Skrbi za organizacijsko usmerjanje dela po programu DO.

— Spremlja delo svojih delegatov v DS DO in komisiji za varstvo pred požari v DO.

— Sprejema in daje pripombe na pravilnik o varstvu pred požari.

— Uresničuje navodila ter priporočila službe varstva pri delu in pooblaščenca osebe za varstvo pred požari v DO.

Družbenopolitične organizacije

Družbenopolitične organizacije so dolžne v okviru svojih programov razpravljati o stanju požarnega varstva in v zvezi s tem podajati iniciativo in predloge za uresničitev pravic in dolžnosti delavcev s področja varstva pred požari, predvsem pa v primerih, ko to zahteva varnost zaposlenih in premoženja. O podanih predlogih in iniciativah so dolžni razpravljati pristojni samoupravni organi, strokovne službe ter drugi in v zvezi s tem zavzeti določena stališča in sklepe.

38. člen

Vojni komite

Vojni komite mora najmanj 2-krat letno razpravljati o stanju požarnega varstva na nivoju DO, v zvezi s tem mora sprejeti določena stališča in zaključke ter jih posredovati pristojnim organom upravljanja, komisiji za varstvo pred požari ali

službi varstva pri delu in varstva pred požari.

V program dela komiteja mora biti zajeto preventivno in represivno sodelovanje enot civilne zaščite in narodne zaščite za primer večjih preventivnih in represivnih akcij s področja varstva pred požari oziroma gašenja in reševanja.

Zgoraj navedeno določilo velja smiselno tudi za vojne komiteje v TOZD, v odnosu na stanje požarnega varstva v TOZD.

39. člen

Disciplinska komisija

Odgovornost delavca zaradi kršitve določil tega pravilnika ugotavlja disciplinska komisija v skladu s pravilnikom o odgovornosti delavcev v DO.

40. člen

Sektor razvoja in investicij

Vodja sektorja razvoja in investicij je s področja požarnega varstva dolžan upravljati naslednja dela in naloge:

- Skrbi, da je v investicijsko gradbeni dokumentaciji zajeta varnost pred požari, oziroma da bodo v gradnji upoštevani vsi požarnopreventivni ukrepi.

- Pri izbiri lokacije investicijskega objekta mora upoštevati stopnjo požarne ali eksplozijske nevarnosti predvidenega objekta v odnosu na obstoječe objekte in okolje.

- Posebno skrb mora posvetiti objektom, v katerih se bodo proizvajale lahkovnetljive ali eksplozijske snovi, ali se bo z njimi opravljalo delo oziroma se bodo le-te uskladiščile.

- Na osnovi tehnične dokumentacije mora pridobiti ustrezna strokovna mnenja in požarnovarnostna soglasja.

- Za zgrajene, preurejene ali rekonstruirane objekte mora pridobiti ustrezno strokovno oceno in na osnovi tehničnega pregleda uporabno dovoljenje.

- Pred uporabo novozgrajenega, preurejenega ali rekonstruiranega objekta si mora pridobiti strokovno mnenje službe varstva pri delu, oziroma varstva pred požari.

- Skrbi, da se med izvajanjem investicijskih objektov (gradnjo) dosledno upoštevajo naloženi požarnovarnostni in preventivni ukrepi.

41. člen

Direktor TOZD

Direktor TOZD ima v skladu z določili varstva pred požari naslednje dolžnosti in pravice:

Dolžnosti:

- Skrbi za izvajanje sklepov, ki se nanašajo na požarno varnost, oziroma so mu v zvezi s tem bili posredovani s strani samoupravnih organov.

- Proučuje sklepe, ki se nanašajo na požarno varnost in na osnovi tega predlaga ukrepe.

- Skrbi, da so oprema in sredstva za gašenje požara vedno v uporabnem stanju oziroma, da se namensko uporabljajo.

- Občasno po potrebi poda poročilo o stanju požarnega varstva, če to zahtevajo okoliščine ali pristojni samoupravni organi.

- Usklajuje delo v TOZD, kadar se izvajajo naloge s področja varstva pred požari.

- Opravlja druge naloge, ki so mu s sklepi ali odločitvami naložene oziroma dane v pristojnost.

- Skrbi za odpravo pomanjklivosti s področja požarne varnosti, na katere ga opozori služba varstva pri delu oziroma varstvo pred požari.

Pravice:

- Začasno razporedi delavca na drugo delo oziroma delovne naloge, če ima ta namen preprečiti nastanek požara ali eksplozije, oziroma škodo, ki bi nastala v delovnem procesu.

- Določi delavcu delati prek polnega, rednega delovnega časa, če je takšno delo potrebno zaradi odklanjanja požarne nevarnosti ali odstranjevanja posledic požarne ali eksplozijske nesreče.

- Takoj odstraniti delavca z dela, če ugotovi, da delavec s svojim delom ogroža sodelavce in premoženje v zvezi s varstvom pred požari oziroma v primeru, ko bi takšna nevarnost predstavljala večjo škodo za TOZD.

- Se dogovori za upravljanje del s področja varstva pred požari, če so takšna dela takoj potrebna z namenom, da se odvrne požarna nevarnost, če komisija za varstvo pred požari v zvezi s tem predhodno ni razpravljala oziroma sklepala.

- Odloča o posamezni dolžnosti in pravicah delavca s področja požarnega varstva pred predhodnim sklepom samoupravnih organov ali ustrezne komisije z določili tega pravilnika.

- Določi potrebno rešitev, ko ugotovi, da se sklepi samoupravnih organov in komisije s področja varstva pred požari niso upoštevali, posebno v primerih, ko so bili sklepi delavcem pisмено posredovani.

42. člen

Direktor TOZD — Vzdrževanje

Poleg pravic in dolžnosti iz 41. člena pa je direktor TOZD — Vzdrževanje zadolžen še za naslednje:

— Skrbi, da se objekti postrojenja energetske in druge instalacije redno vzdržujejo in pri tem upoštevajo vsi požarnovarnostni in preventivni ukrepi.

— Skrbi, da se redno vršijo pregledi in meritve ter vzdrževanje strelvodnih naprav pri tovarniških objektih.

— Skrbi, da se pred izvajanjem zahtevnejših vzdrževalnih in remontnih del pridobi strokovno mnenje službe varstva pri delu in varstva pred požari.

— Skrbi, da se pri izvajanju del s tujimi izvajalci del striktno upoštevajo vsi požarnovarnostni in preventivni ukrepi.

— Skrbi, da se med samim izvajanjem del dosledno upoštevajo naloženi požarnovarnostni in preventivni ukrepi.

43. člen

VODJE OBRATOV, VODJE ODDELKOV IN VODJE SKUPIN

(v nadaljevanju — vodstveni delavci)

Vodstveni delavci so odgovorni, da v območju svojega delokroga izvajajo določila iz varstva pred požari, posebno pa so dolžni opravljati naslednje naloge:

— Omogočiti morajo izvajanje del iz varstva pred požari.

— Nadzorovati in usklajevati dela iz varstva pred požari med drugimi vodstvenimi delavci na svojem delovnem področju.

— Predlagati ukrepe iz varstva pred požari z namenom izvajanja in izpopolnjevanja varstva pred požari.

— Seznanjeni morajo biti s programom varstva pred požari in razmestitvijo gasilnih naprav in sredstev.

— Skrbeti morajo za brezhibno stanje naprav in sredstev za gašenje požarov.

— Skrbeti morajo za vzgojo delavcev iz varstva pred požari v skladu z izdelanimi programi.

— Posredujejo in spremljajo poročila o stanju požarnega varstva, opremi in sredstvih za gašenje požara z namenom ugotavljanja posameznih pomanjkljivosti.

— Sodelujejo s samoupravnimi organi, službo varstva pri delu in varstva pred požari, strokovnimi službami, vodstvenimi delavci in neposrednimi delavci z namenom izpopolnjevanja o varstvu pred požari.

— Sprožijo postopek proti delavcu v primeru, ko ta namenoma krši določila tega pravilnika. Postopek sprožijo v skladu z določili tega pravilnika in pravilnika o odgovornosti delavcev v DO.

— Prepovedujejo dela na določenih delovnih nalogah če ugotovijo, da obstoja nevarnost požara ali eksplozije, v zvezi s tem pa nevarnost za zaposlene.

— Organizirajo reševanje ljudi in premoženja po predhodnem načrtu v primeru nastalega požara.

— V primeru požara sodelujejo z vodjem gasilske akcije in se ravna po njegovih navodilih.

— Pri reševanju premoženja skrbijo, da se rešena oprema čim manj poškoduje, oskrbijo dežurno službo in poskrbijo za odstranjevanje posledic požara.

— Opravljajo še druge naloge, ki jih določijo samoupravni organi, vodilni delavci in odgovorne osebe s področja varstva pred požari in v skladu z določili tega pravilnika.

— Vsakega novega delavca pred razporeditvijo na delovna mesta poučijo o požarnih nevarnostih. Isto velja tudi za delavce, ki so razporejeni na druga dela oziroma delovne naloge.

— Pred pričetkom del morajo ugotoviti, če so storjeni vsi požarnopreventivni ukrepi. Za iste ukrepe so dolžni poskrbeti tudi po končanem delu oziroma, ko obrat (delavnica) ne dela.

— Zagotoviti morajo izvajanje vseh požarno preventivnih ukrepov pri opravljanju del v dislociranih in tujih deloviščih (npr. pri izvajanju servisnih in drugih popravil, pri montažah kotlov ter silosov, itd.).

44. člen

PRAVICE IN ODGOVORNOSTI DELAVCEV IZ 43. ČLENA

Poleg obvez in nalog, ki izhajajo iz določil za delavce, veljajo v celoti za delavce tudi določila o pravicah in dolžnostih delavcev, ki so določene s tem pravilnikom.

45. člen

Delavci iz 43. člena storijo lažjo kršitev že s tem, če ne poskrbijo, da se izvajajo in upoštevajo požarno preventivni ukrepi, ki so predpisani za delavce, če ne izvajajo svojih določenih nalog in je zaradi tega obstojala nevarnost za ljudi in premoženje.

46. člen

PRAVICE DELAVCA IZ VARSTVA PRED POŽARI

Vsak delavec, ki združuje svoje delo v TOZD oziroma v delovnih skupnostih skupnih služb ima s področja varstva pred požari naslednje pravice:

— Sodelovati pri izvajanju ukrepov iz varstva pred požari v TOZD oziroma v DSSS.

— Delati na delovnih nalogah, za katere izpolnjuje vse potrebne pogoje v zvezi z varstvom pred požari.

— Delati in upravljati le tisto opremo in naprave s katerimi bo podana varnost pred požari.

— Odkloniti delo, kadar mu zaradi pomanjkljivih požarno preventivnih ukrepov preti neposredna nevarnost za življenje.

— Zahtevati od neposrednega vodstvenega delavca, da ga seznani z nevarnostjo požara ali eksplozije na delu na katerem bo delal.

— Predlagati spremembe in dopolnitve ali dodatne požarno preventivne ukrepe, če imajo te namen izpopolnjevati požarno varnost.

— Zahtevati raziskavo v primeru, ko meni, da so mu bile kršene pravice iz varstva pred požari, ki jih določa Zakon o varstvu pred požarom in ta pravilnik.

— Seznaniti se z Zakonom o varstvu pred požarom, tem pravilnikom in drugimi samoupravnimi akti v zvezi z uveljavljanjem svojih pravic iz varstva pred požari.

— Biti poučen od neposrednega vodstvenega delavca o načinu uveljavljanja svojih pravic iz varstva pred požari.

— Pridobiti ustrezno strokovno usposobljenost iz varstva pred požari.

— Prijaviti neposrednemu vodji vsak pojav, ki bi lahko bil vzrok požara ali eksplozije.

— Obrniti se na pristojno požarno ali delovno inšpekcijo v primeru, ko v lastni delovni organizaciji ni mogel uveljaviti lastnih pravic iz varstva pred požari.

47. člen

DOLŽNOSTI DELAVCEV

Delavec, ki združuje delo v TOZD oziroma v DSSS ima dolžnosti do varstva pred požari, do TOZD (DSSS) sodelavcev in družbenega premoženja.

Da bi delavec zadovoljil svoje dolžnosti s področja varstva pred požari, mora upoštevati naslednja določila:

— Pogasiti nastali požar, udeležiti se gašenja požara in sodelovati pri odstranjevanju posledic požara.

— Upravljati delo in delovne naloge skladno z vsemi določenimi požarno preventivnimi ukrepi.

— Odkloniti delo, če ugotovi, da niso storjeni določeni požarno preventivni ukrepi.

— Upoštevati in izvajati požarno preventivne ukrepe določene s strani odgovornih oseb ali organov.

— Upoštevati in izvajati predpise in opozorilne napise iz varstva pred požari.

— Sodelovati s sodelavci in drugimi osebami na delu ter gojiti medsebojne odnose na osnovi ustaljenih določil varstva pred požari.

— Prijaviti odgovornim osebam vsako sumljivo pomanjkljivost, ki bi lahko bila vzrok požara ali eksplozije.

— Opozoriti sodelavce v primeru, ko niso upoštevani požarno preventivni ukrepi.

— Predlagati nove ali dopolnilne ukrepe iz varstva pred požari za delovno okolje v katerem delavec dela.

— Varovati, pazljivo ravnati in namen-sko uporabljati opremo in sredstva za gašenje.

— Delati dalj od polnega delovnega časa v primerih, ko je to potrebno z namenom preprečitve požara, gašenja ali odstranjevanja posledic požara.

— Delati na drugem delu, če to zahtevajo interesi boljše požarne varnosti.

48. člen

Delavec je odgovoren v primerih, ko namenoma ali iz malomarnosti krši določila iz varstva pred požarom, ki so bila določena s tem pravilnikom, če je bil z njimi seznanjen.

49. člen

Delavec, ki v zvezi z delom oziroma neupoštevanja požarno preventivnih ukrepov namenoma ali iz malomarnosti povzroči TOZD (DSSS) škodo, je takšno škodo dolžan povrniti oziroma nadoknaditi.

50. člen

Pri izreku ukrepa za določen primer, se morajo upoštevati vse obstoječe in nastale okoliščine:

— Strokovna stopnja delavca oziroma kako je pred nastankom požara ali eksplozije bil poučen iz varstva pred požari.

— Delovne izkušnje — koliko časa je delavec delal na tem delu oziroma, če je bil pred tem že zaposlen na takšnem ali podobnem delu.

— Pogoji ob nastanku požara — ali je delo, ki je bilo vzrok požara bilo izvedeno hitro, ali je bila motena organizacija dela, ali se je delo opravljalo brez nadzorstva, ali je delavec dobil napačna navodila za opravljanje dela.

— Prejšnje delo delavca, ali je delavec imel pred tem čut odgovornosti do dela, osebnost ali vestnost delavca.

— Posledice glede na višino škode in vpliv na nadaljnjo proizvodnjo.

51. člen

Zaradi kršitve določil iz varstva pred požari se lahko delavcu izrečejo ukrepi v

skladu s Pravilnikom o odgovornosti delavcev v združenem delu, od opomina do prenehanja delovnega razmerja v TOZD (DSSS) po postopku, ki je je za to določen, odvisno od nastalih posledic.

D — VZGOJA DELAVCEV

52. člen

TEMELJNA NAČELA

Pouk in vzgoja delavcev iz varstva pred požari v TOZD (DSSS) je v interesu celotne DO, zato se vzgoja delavcev iz varstva pred požari vključuje v skupne programe vzgoje, dopolnilnega izobraževanja, prekvalifikacije, v programe izobraževanja iz področja varstva pri delu itd., če narava dela, katerega bo delavec opravljal to zahteva.

Za gasilske skupine v oddelkih se določi obširen širši program vzgoje, ki je lahko vključen v program vzgoje splošnih enot civilne zaštite.

53. člen

TOZD (DSSS) omogoči vsakemu delavcu pri uvajanju v delo, predstavitvi ali spremembi tehnološkega postopka ustrezno strokovno vzgojo iz področja varstva pred požari, še posebno pa delavce, ki delajo na delih s povečano požarno nevarnostjo. Med delom pa je TOZD (DSSS) dolžna skrbeti za delavčevo izpopolnjevanje znanja iz varstva pred požari.

54. člen

Vzgoja delavcev iz varstva pred požari mora biti teoretična in praktična.

Vzgoja je obvezna za vse kategorije delavcev na vseh delih v TOZD (DSSS) in mora temeljiti na organizacijskem, tehnološkem in kadrovskem stanju TOZD (DSSS).

55. člen

Program vzgoje izdelata služba varstva pri delu skupno z oddelkom izobraževanja in strokovnimi delavci v TOZD (DSSS), po potrebi pa tudi z zunanjimi strokovnimi službami.

Programsko določena snov vzgoje s področja varstva pred požari je lahko zajeta tudi v programu vzgoje iz varstva pri delu ali civilne zaštite.

56. člen

Po opravljeni strokovni vzgoji iz varstva pred požari, mora vsak delavec opraviti preizkus znanja. Preizkus znanja se opravi z ustreznim testiranjem ali pa ustno pred strokovno komisijo.

57. člen

Ocena sposobnosti delavcev se opravi po naslednjih kriterijih:

- kako zna uporabljati sredstva in naprave za gašenje požara;
- ali delavec uporablja varnostne naprave, katere so na stroju ali v delovnem okolju predvidene za varnost pred požari ali eksplozijami;
- ali se usposablja v požarno preventivnem smislu;
- ali ima zadovoljiv odnos do varstva pred požari;
- ali je samoiniciativen pri izvajanju požarne preventive;
- ali upošteva vse požarno preventivne predpise, ki so določeni za njegovo področje dela in so mu bili posredovani.

58. člen

V primeru, ko delavec v odnosu na predhodni člen dokaže zadovoljivo strokovno usposobljenost iz smeri varstva pred požari, mu služba varstva pri delu oziroma odgovorna oseba za varstvo pred požari izpolni evidenčni list oziroma potrdilo, katero se hrani kot dokaz delavčeve usposobljenosti.

59. člen

III. OPIS DELOVNE ORGANIZACIJE

KADROVSKA ZASEDBA

Skupno število zaposlenih v DO znaša ca. 3.113 oseb, od tega:

- ca. 2294 v dopoldanskem času od 6.00 do 14.00 ure;
- ca. 760 v dopoldanskem času od 14.00 do 22.00 ure;
- ca. 59 v nočnem času od 22.00 do 6.00 ure.

60. člen

Kot strokovne službe na nivoju DO delujejo naslednje tehnične strokovne službe:

- sektor razvoja in investicij;
- služba nabave (v katero spada transportna dejavnost);
- služba varstva pri delu;
- in TOZD vzdrževanje in energetike (kot TOZD skupnega pomena za celotno DO).

61. člen

LOKACIJA DELOVNE ORGANIZACIJE

DO EMO leži v industrijskem predelu Celja v krajevni skupnosti Gaberje, pri

čemer delno meji tudi na stanovanjska področja.

Na severu jo omejuje Bežigradska cesta (od priključka Mariborske ceste do mostu čez Hudinjo).

Na vzhodu jo omejuje potok Hudinja (od mostu na Bežigradski cesti do mostu na Kidričevi cesti).

Na jugu jo omejuje Kidričeva cesta.

Na jugo-vzhodni strani jo omejuje Delavska in Kovinarska ulica.

Na zahodu jo omejuje Mariborska cesta (od Kovinarske do Bežigradske ulice).

Na navedenem področju so locirani tudi delno opušteni objekti Cinkarne Celje, Klima Celje in nekaj stanovanjskih hiš (priloga situacija EMO).

Objekti DO EMO so ograjeni ali pa kot ograja služijo objekti sami. Na z ograjo omejeno področje so možni štirje glavni dostopi s težkimi vozili, in sicer:

- vhod I — z Mariborske ceste;
- vhod II — z Bežigradske ceste;
- vhod III — s Kidričeve ceste;
- vhod IV — s Kovinarske ceste.

Z z gasilsko mehanizacijo pa so možni dostopi tudi na obstoječih cestnih površinah ob posameznih objektih.

Parkiranje osebnih motornih vozil in dvokoles je urejeno izven ograjenega področja na posebej urejenih parkiriščih.

V izrednih pogojih je celotna delovna organizacija izpostavljena poplavam.

62. člen

GRADBENO-TEHNIČNI PODATKI

Objekti v delovni organizaciji EMO se uporabljajo v naslednje namene:

- proizvodni prostori,
- energetski prostori,
- skladišča,
- vzdrževalni obrati,
- garaže,
- prostori družbene prehrane,
- sanitarni prostori in garderobe,
- gasilski prostori in ambulanta za prvo pomoč.

Gradbeni sistem objektov

Največji skupni kompleks objektov sestavljajo (gledano v smeri od juga proti severu):

- orodjarna, kovačnica, kalilnica;
- lužilnica, pocinkovalnica;
- stari radiatorski oddelek;
- skladišče tanke pločevine;
- surovinski oddelek;
- lužilnica za posodo;
- ALU oddelek z lužilnico;
- skladišče pocinka in IIIa posoda;

— polnilnica akumulatorjev, kompresorska postaja;

- skladišče surove posode;
- emalirnica, barvni mlin;
- dekor oddelek, tiskarna in lakirnica odpreskov (stara);
- skladišče gotove posode z montažo;
- stara upravna zgradba z garderobami;

— nakladalna hala s kontrolo in mizar-sko delavnico.

Manjši kompleks objektov, ki so pripojeni drug k drugemu, sestavljajo:

- izdelovalnica odpreskov in avtokoles;
- lakirnica, peskarnica in aku-postaja;
- elektro delavnica in stavba stare TP;

- skladišče orodja;
- skladišče drobne materiala in skladišče jekla;
- skladišče profilnega železa in skladišče šamota.

Od juga proti severu se razprostira kompleks objektov, ki so pripojeni drug k drugemu:

- laboratorij;
- strojni obrat;
- izdelovalnica kotlov;
- gasilski prostori z ambulanto za prvo pomoč;

- garaža osebnih avtomobilov;
- sušilnica lesa;
- avtomehanična delavnica;
- skladišče toplotnih delov.

Manjšo skupino objektov sestavljajo še:

- bivši prostori mineralnega mlina (skladišče šamota);

- garaže viličarjev;
- zidarske delavnice s skladišči.

Največji samostojno stoječi objekt predstavlja:

- kontejnerska hala s pocinkovalnico in aneksom v katerem se nahaja uprava in sanitarni prostori ter jedilnica.

Nadalje so samostojno stoječi objekti še:

- radiatorska (emoterm hala);
- topilnica;
- upravno poslopje z družbeno prehrano.

Skladišni prostori:

- skladišče kemikalij;
- SOKO hala;
- skladišče gotove posode — koridorji;
- lesena skladiščna baraka;
- skladišče goriva in maziva;
- skladišče kartona ob bežigradski cesti;
- skladišče kartona — bivša zgradba plinskega generatorja.

Energetski objekti:

- kotlarna z rezervoarjem mazufa;
- plinska predpostaja;
- acetilenski razvijalec;
- skladišče plinov;
- skladišče karbida.

Gradbeni material objektov

Iz negorljivega gradbenega materiala so grajeni objekti:

— skladišče kemikalij — kritina negorljiva;

— topilnica — kritina negorljiva;

— kontejnerska hala z aneksom — kritina — gorljiva;

— kotlarna — kritina negorljiva;

— strojna delavnica in izdelovalnica kotlov — nadsvetloba gorljiva;

— emetermala — kritina gorljiva (radiatorska hala);

— SOKO hala — kritina negorljiva;

— izdelovalnica odpreskov — kritina gorljiva;

— orodjarna — kritina negorljiva — nadsvetloba gorljiva;

— nakladalna hala — kritina negorljiva.

Iz mešanega gradbenega materiala so grajeni objekti:

— skladišče karbida;

— skladišče plinov;

— acetilenski razvijalec;

— avtomehanična delavnica;

— mineralni mlin (skladišče šamota);

— garaža viličarjev;

— zidarske delavnice;

— poslopje bivšega plinskega generatorja;

— surovinski oddelek (TOZD — posoda);

— emajlirnica;

— dekor oddelek;

— mizarska delavnica;

— upravno poslopje;

— skladišče gotove posode — koridorji.

Iz gorljivega gradbenega materiala so grajeni objekti:

— skladišče gotove posode;

— skladiščna baraka (skladišče odpadnega materiala);

— skladišča odpreskov;

— lesene barake na premiku (ob vstopu železniškega tira v DO);

— skladišče zidarske delavnice;

— skladišče lesa ob bežigrajski cesti.

Višina objektov

Povprečna višina objektov se giblje med 8 in 12 m, največja višina je ca. 16 m (izdelovalnica odpreskov).

63. člen

TEHNOLOŠKI PODATKI

a). Vrsta proizvodnje

Vsa proizvodnja v DO EMO je v glavnem usmerjena na kovinsko predelavo, in sicer obdelava debele in tanke pločevine. V proizvodni proces se nadalje vključuje površinska zaščita kovinskih izdelkov, in sicer z emajliranjem in z lakiranjem. Kot

vzporedno proizvodnjo pa je potrebno šteti kemijsko pripravo surovin za emajle.

b) Požarna nevarnost v proizvodnih procesih

Med povečane požarne nevarnosti v proizvodnih procesih je potrebno šteti predvsem vse vrste lakiranja z gorljivimi laki, in sicer v lakirnici kontejnerjev, v lakirnici odpreskov, v lakirnici radiatorjev in v lakirnici kotlov. V vzporednih proizvodnih procesih pa nastopa požarna nevarnost še pri embaliranju in pakiranju gotovih izdelkov ter v posameznih skladiščnih prostorih.

64. člen

PROSTORI IN OBJEKTI S POVEČANO POŽARNO NEVARNOSTJO

Povečano požarno nevarnost predstavljajo naslednji prostori:

— lakirnica kontejnerjev;

— lakirnica kotlov;

— lakirnica radiatorjev (stara);

— lakirnica odpreskov (stara in nova);

— skladišče karbida

— skladišče železa s priročnim skladiščem za nafto;

— skladišče gotove posode;

— skladiščni rezervoarji nafte pri radiatorski hali;

— plinske in ostale naprave v pocinkovalnici kontejnerjev;

— plinske in ostale naprave v topilnici frit;

— polnilnice akumulatorjev;

— laboratorij s plinskimi napravami in rezervoarjem za nafto.

Povečano požarno nevarnost predstavljajo naslednji objekti:

— skladišče nevarnih snovi (goriva in maziva);

— kotlarna z mazutnim rezervoarjem in rezervoarjem za nafto;

— ALU polirnica;

— mizarska delavnica;

— elektronsko računski center.

Eksplוזijsko nevarnost predstavljajo naslednji prostori in objekti:

— acetilenski razvijalec;

— skladišče plinov;

— skladišče karbida;

— plinska podpostaja s celotnim plinskim omrežjem in pripadajočo opremo.

65. člen

ENERGETSKI VIRI IN INŠTALACIJA

a) Električna

Vsa elektro inštalacija mora biti izvedena in vzdrževana v skladu z elektrotehničnimi predpisi, glede na nevarnost dotika električne napetosti se uporabljajo električne inštalacije male, nizke in visoke napetosti.

V odvisnosti od vrste prostora pa so inštalacije izvedene: v navadni izvedbi, vodotesni izvedbi in eksplozijsko varni izvedbi.

b) Statična električna

Statična električna se pojavlja kot produkt delovnega procesa, predvsem pri lakiranju večjih proizvodov (lakiranje kontejnerjev, kotlov, itd.). Za preprečitev požarnih nevarnosti se morajo posamezni dela in naprave ustrezno ozemljiti in medsebojno povezati zaradi izenačitve potencialov.

c) Plinske inštalacije

Plinske inštalacije predstavljajo cevovodi zemeljskega plina, ki poteka od plinske podpostaje po energetskem mostu, do posameznih porabnikov (kotlarna, konti peči I., II., III., v emajlirnici, komorne peči I in II v emajlirnici, talilne peči v topilnici, sušilna peč v lakirnici odpreskov, žarilne peči v odpreskih, kalilne peči v kalilnici, žarilne peči v kovinski predelovnem obratu, peč za skrtljivo folijo v skladišču gotove posode, pocinkovalnice — Emokontejner).

Med ostale plinske inštalacije je potrebno šteti omrežje acetilena in kisika, ki je razpelo po posameznih oddelkih do varilnih mest za plamensko varjenje.

d) Ogrevanje prostorov

Vsi delovni prostori se v DO EMO ogrevajo s centralnim ogrevanjem iz glavne kotlarne. Izjemoma se ogreva zidarska delavnica in prostor razkladalne ekipe z oljnimi pečmi.

e) Akumulatorski prostori

Centralna polnilnica akumulatorjev se nahaja v TOZD Posoda ob skladišču I. a-posoda. Manjša akumulatorska postaja za pridobivanje enosmernega toka, se nahaja ob elektro delavnici.

Posamezni usmerniki za polnjenje akumulatorjev pa so še: v garaži vilicarjev, v tozdu radiatorjev, itd.

f) Strelovski

Da se doseže ustrezna varnost pred udarci strele, so vsi objekti DO EMO povezani s strelvodno napeljavo in ustreznimi ozemljitvami.

g) Naprave za obveščanje in alarmiranje

V vseh delovnih prostorih so montirani akustični signali (zvonci), pri vhodu v DO (vratar I) pa je montirana glavna sirena za dajanje zunanjega alarmnega signala.

h) Zasilna razsvetljava

V primeru izpada električnega toka se v glavnem v vseh delovnih prostorih avtomatsko vključi zasilna razsvetljava tako, da je možen umik zaposlenih iz delovnih prostorov.

66. člen

ZA VZDRŽEVANJE INŠTALACIJ, ENERGETSKIH VIROV IN DRUGIH NAPRAV SO ODGOVORNI:

— električne inštalacije — elektro delavnica;

— plinske inštalacije — strojno ključavničarska delavnica;

— ogrevalne inštalacije in naprave — strojno ključavničarska delavnica;

— akumulacijske naprave — elektro delavnica;

— strelvodne naprave — elektro delavnica in stavbeni kleparji;

— alarmne naprave oziroma naprave za signalizacijo — elektro delavnica in dežurna gasilska služba.

67. člen

INŠTALACIJE IN NAPRAVE SE MORAJO KONTROLIRATI

a) Vizuelna kontrola

b) Strokovno tehnična kontrola

elektro naprave — tedensko

letno

plinske naprave — mesečno

2-krat letno

ogrevalne inštalacije

1-krat letno

strelvodne naprave

1-krat letno

akumulatorske naprave —

tekoče (redno)

1-krat letno

zasilna razsvetljava —

mesečno

1-krat letno

alarmne naprave oziroma

naprave za signalizacijo —

tedensko

1-krat letno

68. člen

Inštalacije in naprave iz prej navedenih členov tega pravilnika izvajajo in

vzdržujejo osebe, ki so za takšna dela strokovno usposobljene in pooblašene.

O strokovnem pregledu navedenih instalacij in naprav se vodi evidenca iz katere mora biti razvidno:

- ugotovljene pomanjkljivosti pri pregledu;

- izvedeni ukrepi oziroma roki za odpravo pomanjkljivosti;

- kdo je pregled opravil in komu se ukrep posreduje.

IV. POŽARNO IN EKSPLOZIJSKO NEVARNE SNOVI IN RAVNANJE Z NJIMI

69. člen

Za požarno nevarne snovi, ki so skladiščene oziroma se nahajajo v DO, šteje mo:

- različne vrste lakov za lakiranje izdelkov;

- različne vrste razredčil in topil;

- razna goriva (bencin, nafta) in maziva;

- lesena in kartonska embalaža;

- embalaža iz stiropora;

- in drugi materiali.

Za požarno in eksplozijsko nevarne snovi, ki so skladiščene oziroma se nahajajo v DO, šteje mo:

- različne vrste plinov, butan-propan, aceten, vodik, zemeljski plin, itd.);

- kalcijev karbid;

- in drugi materiali.

70. člen

POVPREČNA DNEVNA KOLIČINA ZA POŽAR IN EKSPLOZIJU NEVARNIH SNOVI, KI SE NAHAJA V DO, JE NASLEDNJA:

ca. 300 t srednjega kurilnega olja;

ca. 50 t ekstra lahkega kurilnega olja;

ca. 5 t karbida;

ca. 30 t maziva, razredčila in topila;

ca. 363 m³ plinsko omrežje — ZP;

ca. 125 m³ omrežje acetilena;

ca. 10 jeklenk acetilena = 150 kg;

ca. 10 jeklenk butana = 100 kg;

ca. 20 jeklenk argona = 240 kg;

ca. 15 jeklenk CO₂ = 210 kg;

ca. 280 jeklenk kisika = 2240 kg;

2 jeklenki dušika = 16 kg.

71. člen

Za požar ali eksplozijo se morajo nevarne snovi hraniti le posebej v ta namen urejenih prostorih, ki so za določeno vrsto snovi ustrezno predpisano urejeni.

Nadzor nad hrambo in uporabo nevarnih snovi izvaja poleg pristojne inšpekcijske službe tudi za to posebej pooblašena oseba v DO.

72. člen

Požarno in eksplozijsko nevarne snovi se smejo hraniti le v posodah, ki so za določeno vrsto snovi predpisane in na način kot je za posamezno vrsto snovi določeno.

Količina za požar in eksplozijo nevarnih snovi v skladiščih in na delovnem mestu ne sme preseagati količin, ki jih določijo pristojni inšpekcijski organ oziroma služba varstva pri delu.

73. člen

Z nevarnimi snovmi lahko ravna le tista oseba, ki je za to vrsto dela posebej določena. V zvezi s tem (razkladanje, nakladanje, skladiščenje, uporaba v tehnološkem postopku in vzdrževanje naprav), mora izpolnjevati strokovne psihofizične in zdravstvene pogoje.

74. člen

Delavec, ki opravlja dela z nevarnimi snovmi, mora iz tega področja opraviti ustrezen preizkus znanja.

Preizkus znanja opravi v službi varstva pri delu in to potem, ko so ugotovljene zdravstvene in psihofizične zahteve za izvajanje tovrstnih del.

V. SPLOŠNI POŽARNO-PREVENTIVNI IN REPRESIVNI UKREPI

75. člen

PREVENTIVA

Splošni požarno-preventivni in represivni ukrepi so ukrepi, ki so značilni za vse TOZD in DSSS ter določajo:

a) dolžnosti in pravice v zvezi s preprečevanjem požarov;

b) nameščanje, vzdrževanje gasilske in reševalne opreme.

76. člen

ELEKTRIKA

a) Delavci ne smejo posegati v dela in popravila na elektro instalaciji ali tozadevnih postrojih, če niso za ta dela določeni pooblašeni in strokovno usposobljeni.

b) Električne grelnice in kuhalne naprave je načeloma prepovedano uporabljati razen v primerih, ko so le te potrebne v tehnološkem postopku in ko se za njihovo uporabo izda posebno dovoljenje s pogojem, da bodo uporabljene v požarno varnem okolju in pod nadzorstvom.

c) Vsa mesta, ki so prirejena za odklop določenih električnih področij (de-

lov) morajo biti primerno označena in stalno dostopna (električne razdelilne omare, BTP in RTP).

d) Delavci so dolžni vsako zapaženo pomanjkljivost na elektro instalacijah takoj sporočiti odgovorni osebi.

77. člen

UPORABA ODPRTEGA OGNJA IN KAJENJA

a) Uporaba odprtega ognja, kajenja ali dela pri katerih bi odprti izvor ognja nastal, so prepovedana v vseh tistih prostorih, v katerih bi lahko zaradi tega nastal požar ali eksplozija.

b) V zvezi s predhodnim določilom mora biti takšna prepoved v teh prostorih vidno označena z ustreznimi prepovednimi in opozorilnimi napisi oziroma se v takih prostorih za kajenje določi poseben prostor.

c) Med prostore nevarne za požar ali eksplozijo spadajo:

- vse lakirnice, vključno z označenimi conami nevarnosti (dve lakirnici v TOZD Odpreski, lakirnica TOZD Konjetner, lakirnica TOZD Kotli, lakirnica TOZD Radiatorji);

- glavna in priročna skladišča vnetljivih tekočin in plinov (skladišče goriva in maziva, mazutni rezervoar, priročna skladišča nafte v TOZD Kontejner, v TOZD Frite, v preizkuševalnici kotlov, v skladišču konstrukcijskih jekel, priročna skladiščenja nafte v TOZD Radiatorji, plinska postaja s celotnim plinskim omrežjem in opremo);

- montažni jaški v garažah oziroma mehanični delavnici;

- acetilenski razvijalec z vsemi posebnimi prostori;

- mizarske delavnice in izdelava lesenih modelov;

- skladišče lesa in embalaže;

- skladišča gotovih izdelkov;

- skladišče karpida in skladišča drugih nevarnih materialov;

- skladišča raznih plinov;

- delovni prostor ERC;

- arhivski prostori;

- razni prostori, v katerih nastopajo lahkovnetljivi materiali (redno ali občasno);

- ter vsi drugi prostori, ki so ustrezno označeni kot požarno nevarni z opozorilnimi in prepovednimi napisi.

78. člen

VNETLJIVE TEKOČINE

a) Količina vnetljivih tekočin v notranjih prostorih je odvisna od vrste vnet-

ljive tekočine in dnevnih potreb.

b) Vnetljive tekočine se lahko uporabljajo le v prostorih, v katerih ni odprtega izvora ognja oziroma v prostorih, v katerih se ne opravljajo dela, ki bi takšen izvor ognja lahko povzročila.

c) Vnetljive tekočine, ki neposredno niso v uporabi, so pa predvidene za enodnevno uporabo, morajo biti spravljene v tesnih zaprtih posodah v kovinskih omarah.

d) Količino dnevno dovoljenih tekočin v delovnih prostorih določi na osnovi predpisov oseba odgovorna za požarno varnost, hkrati z navodili za varno uporabo in ustrezno urejenimi delovnimi pogoji.

e) Ostale količine vnetljivih tekočin se mora hraniti v posebnih skladiščih, ki morajo biti lokacijsko, tehnično predpisno urejena, tekočine pa uskladiščene po stopnjah nevarnostnega razreda in na način, kot to predvidevajo tehnični predpisi.

79. člen

Odpadne vnetljive tekočine

a) Odpadne vnetljive tekočine ni dovoljeno izlivati v kanalizacijo, ampak se morajo odlagati na za to posebej določenem mestu (prostor med SOKO halo in skladiščem goriva in maziva).

b) V prostorih, kjer se predvideva, razlitje vnetljivih odpadnih tekočin mora biti urejena posebna kanalizacija ali ustrezne lovilne jame.

c) Pri odlaganju vnetljivih tekočin se morajo odpadne vnetljive tekočine smatrati za enako nevarne kot tiste vnetljive tekočine, ki še niso bile uporabljene, zato se mora z njimi ravnati tako, kot določajo ustrezni tehnični predpisi.

80. člen

Odpadne samovnetljive snovi

a) Za odpadne samovnetljive snovi se smatrajo tiste, ki so podvržene samovžigu (npr.: mastne krpe, ipd.).

b) Samovžigu podvržene snovi je zato potrebno odlagati v pokrite negorljive posode, izven delovnih prostorih in objektov, kjer ne morejo ogroziti v primeru samovžiga.

c) Samovnetljive snovi se mora iz delovnih prostorov sproti odstranjevati, odvisno od nastalih količin, za odlaganje na prostem pa določiti poseben depo, od katerega ne bodo ogroženi sosednji objekti v primeru nastalega požara.

81. člen

TEHNIČNI PLINI IN PLINSKE INSTALACIJE

a) S plinskimi instalacijami in tehničnimi plini lahko upravlja le oseba, ki je za to delo strokovno usposobljena.

b) Vse plinske inštalacije morajo biti barvno označene, odvisno od vrste plina in agregatnega stanja.

c) Vsa mesta na katerih je mogoče z zapornimi organi prekiniti pretok plina, morajo biti vidno označena in hitro dostopna.

d) Za delo s plinskimi napravami se izdajo posebna navodila.

e) Prenosne plinske jeklenke se morajo skladiščiti v ustreznih skladiščih, ki morajo biti lokacijsko in tehnično predpisno urejeni.

f) Plinske jeklenke, ki se uporabljajo za plamensko varjenje in rezanje, morajo biti na delovnem mestu zavarovane pred padci. Da je možno plinske jeklenke iz delovnih prostorov hitro odstraniti, morajo biti jeklenke pritrjene na ustreznem vozičku.

g) Jeklenke, ki se uporabljajo za plamensko varjenje v delovnih prostorih, se morajo po vsakodnevem končanem delu hraniti izven delovnih prostorov na ustrežno zavarovanem mestu.

h) Transport plinskih jeklenk v sami delovni organizaciji mora biti izveden tako, da ne predstavlja nevarnosti za transportne delavce in objekte.

i) Vse plinske inštalacije se morajo redno pregledovati glede na tesnost (vsaj enkrat mesečno).

j) Fiksna varilna mesta oziroma vodne varovalke in priključne gumi cevi pri plamenskih varilnih se morajo kontrolirati redno pred vsakim začetkom dela. Ob vseh pregledih se mora voditi pismena evidenca.

82. člen

GOSPODINSKI PLINI V JEKLENKAH IN PLINSKI POTROŠNIKI

a) Jeklenke z gospodinskimi plini butan — propan se smejo postavljati oziroma uporabljati v okolju, ki je lokacijsko in tehnično ustrezno določbam tehničnih predpisov.

b) Jeklenke z gospodinskimi plini smejo biti priključene le na tiste potrošnike, ki so tehnično brezhibni in predpisni za uporabo.

83. člen

PLAMENSKO IN OBLOČNO VARJENJE

a) Predno se v delovnih prostorih začne upravljati plamenska ali obločna varilna dela, morajo biti izpolnjeni vsi požarno preventivni ukrepi.

b) Potrebne požarno-preventivne ukrepe pred pričetkom varilnih del določi odgovorna oseba v službi varstva pri delu oziroma gasilska služba, ki hkrati ugotavlja, če so vsi predvideni ukrepi storjeni. Ta služba prav tako ugotavlja, če se predvideni ukrepi med samim delom dejansko izvajajo. Odgovorna oseba določi požarno preventivne ukrepe v pismeni

obliki, od katerih po en izvod sprejme izvajalec del, odgovorna oseba obrata oziroma objekta, gasilska služba in služba varstva pri delu.

Zgoraj navedeni način določanja preventivnih ukrepov velja smiselno tudi za vsa tista vzdrževalna dela, pri katerih bi lahko nastal požar ali eksplozija.

c) Med določenimi ukrepi mora biti upoštevana požarno varna ureditev delovnega okolja, predpisana namestitve varilnih naprav in gasilskih sredstev ter po potrebi gasilska straža.

d) Izdana navodila so obvezna za domače, kot za zunanje izvajalce del (za zunanje izvajalce del se ta navodila dodajo k pismenemu dogovoru po 17. členu Zakona o varstvu pri delu (Ur. l. SRS št. 32/74).

e) V primeru, ko navodila za požarno varnost upravljanje varilnih del niso izdana, se ta dela ne smejo opravljati oziroma v primeru, da se že opravljajo je potrebno ta dela prekiniti. Varilna dela se ne smejo opravljati tudi v primeru, ko izvajalec del ne uporablja predpisanih varilnih naprav oziroma niso na razpolago ustrezna gasilska sredstva.

84. člen

Parkiranje in garažiranje motornih vozil

a) Parkiranje motornih vozil ob objektih ali na mestih, kjer bi vozila ovirala dostop do objektov ni dovoljeno.

b) Vozila, ki garažirajo v zaprtih prostorih morajo garažirati na tak način, da je dosežen med vozili prehodni odmik in v takšnem stanju, da jih je mogoče odstraniti tudi brez motorne sile v primeru nevarnosti.

c) Oskrbovanje vozil z gorivom v zaprtih prostorih ni dovoljeno. Vozila se z gorivom lahko oskrbujejo samo na zato posebej določenem mestu.

d) Vozila za prevoz nevarnega tovora ali vozila, ki so občasno natovorjena z nevarnim tovorom, morajo biti urejena oziroma opremljena v skladu z veljavnimi predpisi.

e) O vsebini in količini nevarnih snovi, ki se pripeljejo na področje DO (še posebej, če niso takoj raztovorjena na ustreznega mesta) mora biti obveščena služba varstva pri delu oziroma gasilska služba tako, da se lahko določijo ustrezni požarno-varnostni ukrepi pri razkladanju, nakladanju ali parkiranju.

85. člen

KALCIJEV KARBID

a) Za kalcijev karbid je v zvezi z ustreznim tehnološkim postopkom predvideno priročno in glavno skladišče.

b) Lokacijski in tehnični pogoji skladiščenja karbida morajo ustrezati določbam tehničnih predpisov.

c) Karbid se sme nahajati neglede na količine le v popolnoma suhem okolju v predpisanih zrakotesnih zaprtih posodah.

d) Prazne posode karbida se morajo sproti odstranjevati na mesta in način kot je to določeno za polne posode (lokacijsko ločeni prostor).

V zvezi z nevarnostjo, ki jo lahko povzročajo ostanke karbida v praznih posodah je le te prepovedano uporabljati v druge namene, dokler iz posode ni odstranjena vsaka možnost tvorbe acetilena.

e) Za vse ostale ukrepe v zvezi s kalcijevim karbidom se mora upoštevati ustrezne tehnične določbe.

86. člen

KURILNA OLJA

a) Za kurilna olja se smatrajo vnetljive tekočine s plameniščem nad 38°C , ki se uporabljajo kot kurilno sredstvo in se delijo na lahke, srednje in težke olje.

b) Kurilno olje mora biti spravljeno lokacijsko in tehnično na način, kot to zahtevajo tehnična določila za hrambo kurilnega olja in v količinah, za katere je izdano ustrezno upravno soglasje.

87. člen

STRELOVODNE NAPRAVE

a) Strel vodne naprave se mora kontrolirati v predpisanih rokih v skladu z elektrotehničnimi predpisi, kakor tudi po vsakokratnem udaru strele v te naprave.

b) O kontroli vzdrževanja strel vodnih naprav se vodi evidenčna knjiga iz katere morajo biti razvidni vsi posegi oziroma opravljena dela na strel vodnih napravah.

c) Ozemljila strel vodnih naprav oziroma prehodna upornost le teh, se mora v skladu z elektrotehničnimi predpisi redno kontrolirati z meritvami, o čemer se mora voditi ustrezna pismena evidenca.

88. člen

LAKIRNICE

a) Lakirnice so prostorsko zaključeni prostori, obdani z nevarnostno cono.

b) V takšne prostore se prištevajo tudi prostori za razmaščevanje in drugi prostori, kjer se izvajajo podobna opravila in pri katerih so stalno prisotne vnetljive tekočine.

c) Za lakirnice in ostale navedene prostore se izdelajo posebna navodila, ki so sestavni del tega pravilnika.

89. člen

NEVARNE CONE, PREHODI, IZHODI IN DOSTOPI

a) V skladu s tehničnimi predpisi se za področja na katerih se hranijo, uporabljajo ali odlagajo vnetljive tekočine, vnetljive plinaste snovi ali trdne snovi, ki ustvarjajo vnetljive hlape ali pline v dotiku z vlago ali zaradi druge oblike spajanja tvorijo takšne hlape, določi nevarnostna cona.

b) Nevarnostna cona določa največjo, povečano in nevarnostno področje, na katerem se ne sme:

— Uporabljati odprtega ognja.

— Opravljati brez predhodno podvzetih ukrepov del, ki bi lahko povzročili izvor ognja.

— Odlagati materialov, ki nimajo zveze s tehnološkim postopkom, pri katerem nastopajo snovi v parnem ali plinskem vnetljivem stanju.

c) Skrajni rob druge ali tretje nevarnostne cone mora biti horizontalno vidno označen in vertikalno določen.

d) V vseh prostorih morajo biti omogočeni neovirani prehodi v smeri vhod-izhod oziroma med posameznimi količinami materialov, strojev, surovin in izdelkov tako, da je omogočen čim hitrejši umik oziroma dostop v primeru potrebe.

e) Smer izhoda mora biti vsestransko vidno označena, prav tako zasilni izhodi.

f) Do vseh vrst strojev, gasilnih naprav, električnih odklopnih mest, dostopov na višja mesta, do plinskih ali tekočinskih zapornih organov, mora biti omogočen hiter in stalen dostop.

90. člen

REPRESIVA

Preventivno-represivni ukrepi se nanašajo na orodje, opremo in pripomočke, ki se za primer požarno eksplozijske nesreče nameščajo v posameznih prostorih ali obratih.

91. člen

PREPREČEVANJE IZPUHOV IN EKSPLOZIJ

a) V prostorih, kjer nastajajo hlapi vnetljivih tekočin, plinov ali vnetljivi prah mora biti poskrbljeno, da ne nastajajo eksplozijsko nevarne koncentracije.

b) Preprečevanje nastajanja eksplozijskih nevarnih koncentracij se izvaja na naslednje načine:

— Posode z vnetljivimi tekočinami pri vsakem odvzemu tekočine ponovno tesno zapremo.

— Z ventilacijo usmerjamo vnetljive hlape v prosto atmosfero.

- Prah odsesavamo v zbiralnik izven delovnih prostorov.
- Vse prostore redno čistimo.

92. člen

ROČNI GASILNI APARATI

a) Ročni gasilni aparati se načeloma nameščajo tako, da količinsko, vsebinsko in namensko odgovarjajo potrebam gašenja v določenem prostoru oziroma v odnosu na gorečo snov.

b) Ročne gasilne aparate se mora nameščati v dosegljivi višini na vidnem in dostopnem mestu tako, da so zavarovani pred možnostjo mehanskih poškodb.

c) Ročne gasilske aparate se brez dovoljenja in vednosti odgovorne osebe ne sme premeščati oziroma uporabljati v druge namene. Vsako aktiviranje ročnih gasilnih aparatov brez potrebe gašenja se smatra za neodgovorno dejanje delavca, ki je to dejanje storil.

d) Vsi uporabljeni ročni gasilski aparati se morajo takoj usposobiti za ponovno gašenje.

e) Vsi ročni gasilski aparati morajo biti za potrebe gašenja tako prirejeni in postavljeni, da jih je mogoče dnevno vizuelno kontrolirati.

Gornja določila veljajo tudi za vse prevozne gasilne naprave.

93. člen

HIDRANTI

a) Hidranti, tako zidni kot podzemni, morajo biti vidne označeni, dostopni in stalno usposobljeni za odvzem vode.

b) Za odvzem vode iz hidranta mora biti orodje vedno kompletno tako, da ima vsak zidni hidrant svoje orodje v ustrezni omari oziroma, da se lahko za podzemne hidrante predvidi ena garnitura orodja za dva ali največ tri hidrante.

c) Hidranti, ki so izpostavljeni v zimskem času zmrzovanju ali zametanju s snegom, se morajo pred zmrzovanjem ali zametanju s snegom, zavarovati oziroma redno očistiti od snega.

94. člen

SKUPNA OPREMA ZA POTREBE GAŠENJA

IGD v DO EMO razpolaga z naslednjo skupno opremo, katera je potrebna za gašenje:

- 2 kom. Gasilska orodna vozila
- 1 kom. Prevozní merzer 250 kg
- 3 kom. Motorne brizgalke 500-800 l/min
- 1 kom. Prikolica s 4 jeklenkami 30 kg CO₂ plinom
- 8 kom. Prikolic z jeklenko 30 kg CO₂ pl.
- 420 kom. Gasilskih aparatov na CO₂ in S—prah

VI. DOLŽNOSTI DELAVCEV V PRIMERU POŽARA ALI EKSPLOZIJE

95. člen

Vsak delavec v TOZD oziroma DSSS je s tem, ko združuje delo v TOZD dolžan takoj sam pogasiti požar čim ga opazi, če lahko to stori brez nevarnosti za sebe in okolico. V zvezi s tem so delavci dolžni, da pri gašenju sodelujejo in nudijo vsestransko pomoč, neglede na pripadnost TOZD ali DSSS, v kolikor se to od njih zahteva.

96. člen

Za primer nastalega požara se iz vrst delavcev formirajo protipožarne skupine, ki lahko v primeru požara organizirano nastopijo.

Število delavcev v gasilski skupini je odvisno od števila zaposlenih in požarne nevarnosti delovnega prostora. Skupina ne more biti manjša od treh zaposlenih delavcev. Pripadniki gasilske skupine se določijo po delovnih mestih in izmenah, seznam teh pa je sestavni del tega pravilnika.

97. člen

Organiziran nastop gasilske skupine se smatra:

- Takojšen pristop h gašenju požara in reševanja oziroma lokalizacije požara.
- Obvestiti gasilsko enoto EMO, kar mora biti izvedeno istočasno, ko se pristopi h gašenju in reševanju.
- Sodelovanje z gasilskimi enotami v primeru razvitega požara.

98. člen

Vzporedno s pričetkom gašenja je potrebno v prvi vrsti reševati ljudi oziroma poskrbeti za njihovo varnost v toku samega gašenja, pa tudi za varnost premoženja.

99. člen

V primeru, ko požar nastane izven delovnega časa in je zavzel širši obseg, se je delavec dolžan odzvati gašenju in reševanju na akustični, telefonski ali ustmeni poziv.

100. člen

Delavci ali protipožarne skupine v obratih v primeru razvitega požara oziroma požara, ki ga sami niso uspeli pogasiti, sodelujejo in delajo po navodilih vodje gašenja.

101. člen

Po končanem gašenju požara so delavci dolžni sodelovati pri odstranjevanju posledic požara. Za njihovo izmensko delo pa mora poskrbeti vodstvo obrata oziroma TOZD.

102. člen

GAŠENJE RAZVITEGA POŽARA

Za gašenje razvitega požara se zahteva vsestransko sodelovanje delavcev, industrijske gasilske enote, zunanjih gasilskih enot, enot civilne zaščite, strokovno tehničnih služb in drugih za pogasitev požara potrebnih organizacij.

103. člen

Gašenje razvitega požara vodi vodja gasilske reševalne intervencije, to je poveljnik industrijsko gasilske enote, v njegovi odsotnosti pa vodja izmene oziroma njegov namestnik v sodelovanju s strokovno tehničnimi službami DO in vodstveni delavci TOZD, v kateri je požar nastal.

104. člen

Vodja gašenja ima v zvezi z gašenjem in reševanjem z neoviranim nastopom sodelujočih, naslednje pravice in dolžnosti:

- Prepove nepoklicanim osebam dostop v bližino požarišča (nesreče) in promet mimo tega kraja.

- Odredi po potrebi evakuacijo oseb in premoženja iz sosednjih objektov.

- Odredi, da se deloma ali popolnoma poruši objekt po katerem bi se utegnil požar razširiti na druge objekte oziroma, ko zajezev požara ni mogoča na drug način.

- Odredi prekinitev električnega toka v ogroženih objektih v primeru, ko le ta predstavlja nevarnost dotika pri gašenju in reševanju.

- Zahteva prekinitev dovajanja gorljivih plinov in vnetljivih tekočin na področje ali skozi področje in prostora v katerih se vrši izvajanje gašenja ali reševanja, če to zahtevajo okoliščine potrebne gašenja in reševanja oziroma splošne varnosti.

- Prepove uporabljati vodo vsem drugim potrošnikom v smeri dotoka na kraj požara z namenom, da se doseže večja učinkovitost pri gašenju.

- Uporabi vodo iz vseh dostopnih vodnih virov, če okoliščine gašenja to zahtevajo.

- Uporabi vsa sredstva za zveze oziroma zahteva, da se za potrebe vodenja gašenja izpostavijo nove dodatne zveze.

- V primeru velikega požara odredi uporabo vseh prevoznih sredstev za prevoz poškodovanih oseb do zdravstvene postaje.

- Po lastni presoji odloča, katere gasilske enote se v slučaju razširjenega požara kliče na pomoč.

105. člen

V zvezi z zgoraj navedenimi določili mora vodja gašenja in reševanja obvezno sodelovati in se ravmati po mnenju tehničnih strokovnih služb, da se prepreči škoda, ki bi nastala na drugih objektih razen v primerih, ko gre za neposredno življenjsko nevarnost gasilcev — reševalcev in drugih oseb oziroma za veliko materialno škodo.

106. člen

Pri gašenju večjega požara lahko vodja gašenja in reševanja po lastni presoji formira štab gašenja, ki ga tvorijo:

- Vodja gašenja in njegov namestnik.

- Strokovni predstavnik TOZD, kjer je nastal požar.

- Strokovni predstavniki TOZD Vzdrževanja.

- Predstavnik štaba CZ in drugi.

Naloga vodje gašenja oziroma štaba je:

- Da usmerja in enotno vodi potek gašenja in reševanja.

- Sprejema poročila.

- Daje uradne izjave o stanju na požarišču.

- Aktivira po potrebi še dodatne moči, tehnično opremo in kadre.

107. člen

SODELOVANJE OSTALIH ENOT IN STROKOVNIH SLUŽB

Sodelovanje enot ali posameznih strokovnih služb oziroma oseb je odvisno od nastalih okoliščin, specifičnih potreb pri gašenju in reševanju ter zahtevnosti intervencij.

108. člen

Enote civilne zaščite se v takem primeru aktivirajo po načrtu civilne zaščite in delajo po navodilih vodje gašenja in reševanja.

Podobno velja za enote narodne zaščite in druge podobne organizacije, ki nastopajo skladno s svojimi načrti.

109. člen

Potrebo za aktiviranje zunanjih enot poda vodja gašenja, ko oceni, da požar z lastnimi silami ni možno obvladati. Vse zunanje enote se aktivirajo preko Zavoda za požarno, reševalno in tehnično službo Celje.

110. člen

Enote narodne zaščite in služba zavarovanja podjetja nastopajo za takšne primere v skladu z načrti aktiviranja tako, da se omogoči nemotena izvedba intervencije.

Delo teh enot je določeno z njihovimi načrti oziroma pravilniki.

111. člen

Vse zunanje gasilske enote, enote civilne zaščite, obveščeni delavci strokovno tehničnih služb in drugi, so se ob prihodu na kraj nesreče dolžni prijaviti vodji gašenja in reševanja ter se ravnati po njegovih navodilih tako, da vodenje poteka enotno in sinhronizirano.

112. člen

OCENJEVANJE POSLEDIC POŽARA ALI EKSPLOZIJE

Sodelujoči in drugi so po požaru ali eksploziji dolžni sodelovati pri odstranjevanju posledic požara ali eksplozije.

113. člen

Pri ocenjevanju posledic požara ali eksplozije je potrebno angažirati predvsem lastne sile z vso razpoložljivo tehniko oziroma sprostiti zunanje enote za operativno pokrivanje njihovega delovnega področja.

114. člen

Posledice požara ali eksplozije se lahko pričnejo odstranjevati le potem, ko je ugotovljen vzrok nesreče oziroma, ko je dan pristanek ustreznih upravnih organov.

Pri ocenjevanju posledic nesreče so dolžni sodelovati vsi, ki so za to delo določeni oziroma poklicani.

115. člen

Pri odstranjevanju posledic požara ali eksplozije je potrebno poskrbeti za optimalno varnost ljudi in delno poškodovanega premoženja.

V zvezi s tem je potrebno zavarovati področje odstranjevanja premoženja in kraj, kamor se premoženje začasno shranjuje.

116. člen

GASILSKA STRAŽA

Gasilsko stražo je potrebno določiti v primeru, ko se ugotovi, da je gasilska reševalna akcija zaključena, ni pa prenehala nevarnost novega nastanka požara oziroma, ko ni več potrebna polna zasedba enot, ki so sodelovale pri gašenju in reševanju. Gasilsko stražo organizira in določi vodja gašenja oziroma poveljnik industrijske enote v skladu z operativnimi načrti.

117. člen

Dolžnosti gasilske straže za zgoraj navedeni primer je:

— Nadzorovati kraj nesreče in v zvezi s tem kontrolirati možnost ponovnega nastanka požara.

— Poskrbeti za možnost takojšnjega in učinkovitega nastopa gašenja v primeru potrebe.

— Poskrbeti za medsebojno zvezo z domačo gasilsko enoto oziroma drugimi enotami v primeru, da gasilska straža ne bi bila kos ponovnemu nastanku požara.

— Redno poročati o stanju na požarišču oziroma kakšna je občasna situacija na ogroženem področju.

118. člen

Ob zaključku požarno reševalne intervencije je vodja gašenja dolžan napraviti poročilo, ki mora vsebovati naslednje podatke:

— Obvestilo, to je čas o nesreči.

— Potek in način gašenja oziroma reševanja.

— Število sodelujočih enot in drugih oseb, ki so sodelovale pri gašenju oziroma reševanju.

— Opis objekta ali prostora, ki je bil prizadet v nesreči.

— Objekti, ki so spričo nesreče bili posredno ali neposredno ogroženi.

— Vrsta požara v odnosu na gasilsko sredstvo ali eksplozijo.

— Čas zaključka intervencije in določitev gasilske straže.

— Pomembni dogodki v času intervencije.

— Zaključne ocene intervencije in povprečni (približni) stroški intervencije.

119. člen

Po zaključku intervencije je domača gasilska enota DO dolžna, da se takoj tehnično in kadrovsko usposobi za ponovni nastop v primeru potrebe, ne glede na stražo ali druge obveznosti, ki jih ima po končani intervenciji.

120. člen

ALARMIRANJE IN OBVEŠČANJE

Če nastane požar kjerkoli v delovni organizaciji mora oseba, ki požar prva opazi takoj z vsemi razpoložljivimi sredstvi požar gasiti, obenem pa poklicati sodelavce, da javijo požar gasilski službi na telefonsko številko 344 ali ustno po najbližji poti dežurnemu gasilcu.

121. člen

O nastalem požaru je potrebno obvestiti:

— Gasilsko dežurno službo (tel. 344).

— Tehnično dežurno službo (tel. 306).

— Vodstvo TOZD, kjer je nastal požar.

— Vodstvo elektroobrata (tel. 287)

— Vodstvo energetske oskrbe (tel. 249).

— Vodstvo sektorja za kadrovske in samoupravne odnose.

Način javljanja požara po telefonu ali ustno je naslednji:

Oseba, ki javi požar po telefonu ali ustno mora povedati svoje ime in priimek, mesto oziroma kraj požara in snov ki gori, ter obseg ki ga je požar v času javljanja že zajel.

122. člen

Delavec, ki odgovarja za požarno varnost na določenem mestu, kjer se je požar pojavil mora z vsemi razpoložljivimi sredstvi gasiti nastali začetni požar, obenem pa dati navzočim strokovna navodila ter prevzeti vodstvo pri gašenju do prihoda gasilcev, dežurnega tehnika ali katerega drugega vodilnega delavca.

123. člen

Po sprejemu obvestila o nastalem požaru da dežurni gasilec takoj interni alarm. Interni alarm za požar je trikratni signal po 20 sekund s presledki po 15 sekund.

Dežurni gasilec po potrebi obvesti o požaru Zavod za požarno reševalno in tehnično službo — Celje.

Po danem internem alarmu dežurni gasilec o požaru obvesti telefonista ali informatorja v primeru, da teh ni, pa vratarja I., le ta pa po prejemu obvestila nadalje obvešča:

- Glavnega direktorja.
- Komandirja industrijske gasilske enote.

- Direktorja TOZD, kjer je nastal požar.

- Službo varstva pri delu.
- Vodjo energetske oskrbe.
- Vodjo elektro-obrata.
- Vodjo strojno ključavničarskega obrata.
- Vodjo splošne službe.
- Vodjo sektorja za kadrovske in samoupravne odnose.

V kolikor posameznikov ne more obvestiti, obvesti njihove namestnike.

124. člen

Dežurni gasilec ne sme zapustiti svojega delovnega mesta dokler ni predal svoje službe drugemu z vsemi potrebnimi podatki o požaru.

Dežurni gasilec mora o stanju obvestiti poveljnika ali njegovega namestnika takoj, ko prideta na zborna mesto.

125. člen

Ob danem notranjem ali zunanjem alarmu je dolžnost vsake osebe, da odloži

telefonsko slušalko in prekine vse pogovore tako, da bi bile telefonske linije na razpolago gasilski službi.

Telefonist posreduje vse zveze preko telefonske centrale, ko je sprejel ukaz od enega izmed zgoraj navedenih oseb (v primeru odsotnosti telefonista opravi to dolžnost informator ali vratar I).

126. člen

Ob internem alarmu se morajo takoj zbrati pred gasilsko garažo vsi člani operativne enote industrijskega gasilskega društva, ki so v službi ter nemudoma stopijo v akcijo po navodilih, ki jih sprejmejo od komandirja enot.

Zunanji alarm se daje v primeru, da se požar z lastnimi silami ne da lokalizirati.

Ukaz za dajanje alarma za požar z zunanjo alarmno napravo daje po lastni presoji in na lastno odgovornost naslednji:

- Poveljnik industrijske gasilske enote oziroma vodja gašenja.

- Dežurni tehnik.

- Glavni direktor.

- Direktor TOZD (v kateri je nastal požar).

- Dežurni gasilec.

Istočasno, ko se izda povelje za zunanji alarm, mora biti preko direktne zveze obveščen o vzroku za alarm Zavod za požarno reševalno in tehnično službo — Celje.

Znak zunanjega alarma se daje tudi na ukaz pooblaščenih oseb, če je nastal požar v bližini delovne organizacije, ter obstoja nevarnost, da se požar razširi na objekte delovne organizacije.

Zunanji alarm daje službujoči vratar I na ukaz odgovornih pooblaščenih oseb, skladno z izdanimi pismenimi navodili. Odgovorne osebe, ki izdajo ukaz morajo službujočemu vratarju sporočiti svoje ime in priimek ter navesti mesto požara.

Službujoči vratar mora vse podatke o osebi, ki je izdala ukaz vpisati v dežurno knjigo.

Prehodne in končne določbe

127. člen

Ta pravilnik stopi v veljavo 8. dan po objavi v uradnem glasilu delovne organizacije »Emajlirec«.

128. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati pravilnik o varstvu pred požari iz leta 1968.

Na temelju 178. člena Zakona o združenem delu, 113. in 114. člena Zakona o delovnih razmerjih, 24. in 26. člena Zakona o usmerjenem izobraževanju in ostalih samo-

upravnih splošnih aktov TOZD oziroma DSSS je DS TOZD sprejel dne naslednji

pravilnik

O IZOBRAŽEVANJU, ŠTIPENDIRANJU IN PRIPRAVNIŠTVU

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se urejajo pravice in dolžnosti delavcev v TOZD oziroma DSSS na področju štipendiranja, strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja na osnovi potreb in planov temeljne organizacije in postopki v izvajanju teh pravic.

2. člen

Delavci so dolžni, da v teku dela nenehno izpopolnjujejo svoje strokovne sposobnosti v skladu z zahtevami delovnega procesa DO, s katere so združili svoje delo. Delavci so dolžni pridobivati splošna — družbenoekonomska znanja zaradi uspešnega opravljanja samoupravnih funkcij.

3. člen

Vsak delavec ima pravico, da na osnovi planov in programov izobraževanja in možnosti temeljne organizacije oziroma DSSS koristi sredstva za izobraževanje in ostale ugodnosti s ciljem, da izpopolnjuje svoja znanja in veščine.

4. člen

Skrb za izobraževanje sodi v pristojnost DS TOZD oziroma DSSS, odbora za kadre in družbeni standard in poslovnega organa TOZD oziroma DSSS.

II. PLANIRANJE IN FINANSIRANJE

5. člen

Plan izobraževanja kadrov je sestavni del letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov TOZD oziroma DSSS.

6. člen

Samoupravni organi in IPO TOZD zagotavljajo pogoje za izvajanje plana in ugotavljajo izpolnjevanje,

7. člen

Za izvršitev plana izobraževanja delavci TOZD zagotavljajo potrebna finančna sredstva na način, kot to določajo SSA o razporejanju dohodka.

Poleg sredstev iz prvega odstavka tega člena se dopolnilno finansira izobraževanje iz sredstev skupne porabe.

8. člen

Če se delavec razporedi iz ene v drugo temeljno organizacijo, se prenesejo tudi obveznosti in pravice iz naslova izobraževanja.

III. IZOBRAŽEVANJE PRED VSTOPOM V DELO

9. člen

Izobraževanje pred vstopom v delo poteka preko štipendiranja v obliki štipendij v skladu s plani TOZD in DSSS.

10. člen

Odbor za kadre in družbeni standard vsako leto razpiše štipendije za usmeritve, smeri in poklice v skladu s plani TOZD oziroma DSSS.

Razpis vsebuje:

— vrste izobraževalnih programov, smeri in poklice za katere se razpisujejo štipendije,

— število učencev in študentov, ki jim bo omogočeno izobraževanje,

— merila in postopek za izbiro kandidatov, če je njihovo število večje od razpisa,

— dokumente, ki jih je potrebno priložiti prijavi za štipendijo,

— rok prijave.

11. člen

Če se prijavi več kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje kot je objavljeno, se izbere

kandidate na osnovi meril, ki dajejo prednost posameznim kandidatom.

Prednost imajo kandidati, ki poleg splošnih pogojev:

- imajo boljši učni uspeh,
- ki so v letniku, ki je naveden v razpisu,
- imajo boljše rezultate psihološke obravnave,
- imajo slabše socialno stanje,
- so družbenopolitično aktivni,
- imajo še posebna znanja in nagnjenja primerna za razpisano usmeritev (ipr.: tečaj tujega jezika, aktivni član krožkov, društev, ipd.).

12. člen

Sklep o izbiri štipendista mora biti sprejet v 30 dneh po poteku razpisa. O sklepu odbora za kadre in družbeni standard se v roku 15 dni po sprejemu sklepa pisмено obvestijo vsi kandidati.

13. člen

Zoper sklep odbora za kadre in družbeni standard ima prosilec za štipendijo pravico, da v roku 30 dni po prejemu sklepa poda ugovor na DS DO.

14. člen

V izjemnih primerih, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti, lahko odbor za kadre in družbeni standard na predlog TOZD dodeli štipendijo izven plana in brez javnega razpisa, kadar nastopi za učenca ali študenta izjemni socialni moment ali predstavlja dodelitev štipendije humano dejanje TOZD ali DSSS (otroku ponesrečenega ali umrlega delavca TOZD ali DSSS).

15. člen

S pogodbo o štipendiranju, ki jo sklene ta štipendist in štipenditor se podrobno določijo medsebojne obveznosti in pravice.

16. člen

Pogodba o štipendiranju vsebuje zlasti naslednja določila:

- obveznosti štipendista do štipenditorja,
- določila o višini štipendije in način izplačevanja štipendije,
- čas, v katerem mora štipendist končati izobraževanje in pričeti delati v DO in koliko časa mora štipendist ostati v delovnem razmerju pri štipenditorju,
- obveznosti štipenditorja, da redno nakazuje štipendijo in da štipendistu zagotovi zaposlitev najkasneje 2 meseca po zaključ-

ku šolanja (v nasprotnem primeru se štipendista razreši obveznosti do štipenditorja),

— obveznosti štipendista, da štipendijo vrne, če ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti, razen v primerih, ko zaradi daljše bolezni, trajne nezmožnosti za delo ali drugega opravičljivega razloga ni mogel izpolniti pogodbenih obveznosti in druga določila, s katerimi se podrobno urejajo razmerja med štipendistom in štipenditorjem.

17. člen

Višino štipendije določa Samoupravni sporazum o štipendiranju v občini Celje, katerega podpisnik je DO EMO.

18. člen

SKSO sklicuje vsaj enkrat letno sestanek s štipendisti. Sestanki so za štipendiste praviloma obvezni.

Namen sestanka je obravnavanje in reševanje vprašanj v zvezi s šolanjem in seznanjanjem štipendistov z DO EMO.

IV. IZOBRAŽEVANJE OB DELU IN IZ DELA

19. člen

V skladu s potrebami po izobraževanju TOZD oziroma DSSS in v skladu s planiranim razvojem TOZD oziroma DSSS SKSO usmerja delavce v vse stopnje strokovnega izobraževanja ob delu in iz dela.

20. člen

Delavci TOZD oziroma DSSS usmerjajo v izobraževanje ob delu in iz dela predvsem tiste delavce, ki še nimajo ustrezne strokovne izobrazbe za dela in naloge, ki jih opravljajo in tiste delavce, ki so pokazali poseben interes za izobraževanje in pri svojem delu dosegajo nadpovprečne delovne rezultate.

21. člen

Delavci se vključujejo v usmerjeno izobraževanje ob delu takrat, ko so v času izobraževanja v delovnem razmerju in redno opravljajo svoje delo.

Delavci se vključujejo v izobraževanje iz dela tako, da z vključitvijo v izobraževanje prenehajo delati in ostanejo v delovnem razmerju, pri tem pa jim pravice iz delovnega razmerja mirujejo.

22. člen

Na osnovi sprejetega plana izobraževanja ob delu in iz dela TOZD oziroma DSSS, SKSO objavi enkrat letno razpis študija ob delu in iz dela.

Razpis vsebuje:

- naziv DO, TOZD oziroma DSSS,
- usmeritve, smeri in poklic za katerega se razpisujejo štipendije,

- število štipendij,
- pogoji za pridobitev študijskih ugodnosti,
- rok za predložitev vloge in ustreznih dokumentov.

23. člen

SKSO zbira dokumentacijo in jo posreduje komisiji za medsebojna delovna razmerja TOZD oziroma DSSS.

Pri izboru upošteva KMDR naslednje:

- da sta smer in stopnja študija v skladu z osnovnim poklicem delavca in potrebami TOZD oziroma DSSS,
- da je delavec uspešen pri svojem delu,
- da je predlagan na osnovi psihološke obravnave,
- da se delavec ni na stroške DO že neuspešno izobraževal,
- dosedANJI učni uspeh,

24. člen

Pri izboru delavcev za izobraževanje ob delu in iz dela imajo ob ostalih izenačenih zgoraj navedenih pogojih prednost delavci, ki imajo daljšo delovno dobo v delovni organizaciji ali kjer spremembo poklica narekujejo zdravstveni razlogi ali potrebe delovnega procesa.

25. člen

Zoper sklep KMDR TOZD oziroma DSSS lahko vloži prosilec ugovor na DS TOZD oziroma DSSS v roku 8 dni po prejemu sklepa.

26. člen

Pravice in obveznosti v zvezi s študijem ob delu in iz dela se uredijo z ustrežno pogodbo, ki jo podpiše direktor TOZD in delavec, s katerim se sklene pogodba.

Študij ob delu

27. člen

Delavci, ki so si pridobili pravico do izobraževanja ob delu, sklenejo pogodbo o izobraževanju ob delu.

Pogodba vsebuje zlasti naslednja določila:

- obveznosti delavca, ki se izobražuje ob delu, do DO, oziroma TOZD,
- obveznosti DO oziroma TOZD do delavca, ki se izobražuje,
- čas, v katerem mora delavec dokončati izobraževanje (določen na podlagi programa šole),
- obveznost, da bo po končanem izobraževanju, določen s pogodbo ostal v delovnem razmerju na ustreznem delu v DO najmanj toliko časa, kolikor časa je koristil ugodnosti iz pogodbe, v nobenem primeru pa ne manj kot 2 leti,

— obveznosti delavca, da povrne stroške izobraževanja, če ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti, razen v primerih, ko zaradi daljše bolezni in trajne nezmožnosti ali drugih opravičljivih razlogov ni mogel izpolniti pogodbenih obveznosti.

28. člen

Če štipendist iz opravičljivih razlogov (bolezen, porodniški dopust, podaljšan študij s strani šole, ipd.) ne dokonča študija v predpisanem roku, mu KMDR TOZD oziroma DSSS lahko podaljša rok največ enkrat za eno leto.

29. člen

Delavec, ki ima sklenjeno pogodbo za študij ob delu ima naslednje obveznosti:

- redno mora obiskovati predpisane oblike izobraževanja po pravilih izobraževalne institucije,
- v predpisanih rokih mora opravljati izpite in v roku, določenem s pogodbo, končati šolanje,
- delovni organizaciji mora vsaj enkrat letno (ob semestru) predložiti dokazila o uspehih šolanja (dokazila je delavec dolžan predložiti tudi na vsakokratno zahtevo SKSO),
- kljub študiju ob delu mora delavec opraviti svoje delovne obveznosti vestno in pravočasno,
- po zaključku šolanja mora ostati v TOZD oziroma DSSS vsaj toliko časa kot je trajalo šolanje, v nobenem primeru pa ne manj kot 2 leti,
- v primeru neizpolnjevanja obveznosti iz pogodbe mora vrniti stroške izobraževanja v skladu z določili pogodbe.

30. člen

V času izobraževanja ob delu imajo delavci pravico do naslednjih ugodnosti:

1. Študijski dopust z nadomestilom OD zaradi priprave in opravljanja izpitov in sicer:

- do 20 dni v koledarskem letu, če se izobražujejo po skrajšanem programu oziroma programu srednjega izobraževanja (od tega največ 3 dni skupaj za 1 izpit), in poleg tega največ 10 dni za zaključni izpit;
- do 30 dni v koledarskem letu, če se izobražujejo na višjih, visokih šolah ali fakultetah (od tega največ 4 dni za 1 izpit), in poleg tega največ 10 dni za diplomu na višji, visoki šoli ali fakulteti ter največ 15 dni za magistrsko nalogo na III. stopnji.

2. Potne stroške in dnevnice, če to zahteva oblika izobraževanja, razen za tiste

vzgojnoizobraževalne organizacije, ki imajo izobraževanje urejeno v kraju bivanja delavcev oziroma sedeža TOZD.

3. Pravico do plačila šolnine v celoti.

31. člen

Delavcem, ki morajo opraviti poseben strokovni izpit, vezan na dela in naloge, ki jih opravljajo, pripada 3 dni študijskega dopusta, ki ga odobri komisija za medsebojna razmerja TOZD oziroma DSSS.

32. člen

Delavci, ki se izobražujejo izven potreb TOZD oziroma DO, je pa tako izobraževanje v skladu s potrebami združenega dela o katerih ima pregled Strokovna služba Skupnosti za zaposlovanje, imajo pravico do 1 dan dopusta za vsak uspešno opravljeni izpit.

33. člen

Študijski dopust iz prejšnjega člena odobrava SKSO na pismeni dokaz delavca o uspešno opravljenem izpitu in potrdilu Strokovne službe Skupnosti za zaposlovanje Celje, da je to izobraževanje v skladu s potrebami združenega dela.

Studij iz dela

34. člen

Zaradi potreb po določenem profilu usmerjajo delavci TOZD oziroma DSSS ustrezne delavce v študij iz dela. Z izbranimi kandidati se sklene po sklepu DS pogodba, ki jo pripravi SKSO.

Pri izboru (DS TOZD oziroma DSSS) upošteva poleg pogojev iz 23. člena tega Pravilnika še naslednje:

- da je delavec najmanj 3 leta zaposlen v DO,
- da je inventiven,
- da je zadnje šolanje zaključil z nadpovprečnim uspehom,
- da zelo uspešno opravlja dela in naloge,
- da so rezultati psihološke obravnave priporočljivi za nadaljevanje šolanja,
- da je družbenopolitično aktiven.

35. člen

V času študija iz dela imajo delavci naslednje ugodnosti:

- nadomestilo OD v višini povprečnega OD delavca v preteklem letu,
- kritje stroškov bivanja v višini dodatka za ločeno življenje (razen za šolanje

organizirano v kraju bivanja oziroma sedeža DO).

36. člen

O učenem uspehu štipendistov iz dela in ob delu enkrat letno razpravlja odbor za kadre in družbeni standard in sprejme ustrezne sklepe.

37. člen

Delavci TOZD oziroma DSSS se obvezujejo, da bodo podpirali in vzpodbujali štipendiranje družbenoaktivnih in nadarjenih mladih delavcev in otrok delavcev na osnovi določil razpisa štipendij Titovega sklada.

V. IZPOPOLNJEVANJE STROKOVNE IZOBRAZBE

1. Sistematično izpopolnjevanje v okviru stroke oziroma področja dela

38. člen

Delavci TOZD oziroma DSSS so se dolžni v skladu z napredkom tehnologije, organizacije dela in samoupravljanja nenehno sistematično izpopolnjevati, izobraževati v okviru stroke oziroma področja dela in s tem razširjati in poglobljati že pridobljeno znanje, spretnosti in navade. Sistematično izpopolnjevanje je lahko strokovno, družbeno-ekonomsko, politično in splošno.

39. člen

Strokovno, družbenoekonomsko, politično in splošno se delavci izpopolnjujejo, izobražujejo na predavanjih, seminarjih, tečajih, s študijem ustreznega gradiva in drugimi oblikami, ki jih organizira SKSO ob sodelovanju družbenopolitičnih organizacij (zlasti sindikata), delavske univerze in drugih izobraževalnih organizacij.

40. člen

Za zaposlene delavce, ki imajo manj kot 40 let in nimajo dokončnega osnovnega izobraževanja, organizira po potrebi SKSO skupno z verificiranimi ustanovami za osnovno izobraževanje odraslih ustrezne oddelke v okviru DO.

2. Izpopolnjevanje za zahtevnejša dela

41. člen

Delavci so se dolžni v skladu s pojavom novih znanstvenih in tehničnih dognanj, razvojem tehnologije, ekonomije, modernizacije proizvodnje, organizacije dela in podobno, izpopolnjevati za zahtevnejša dela v okviru pridobljenega poklica oziroma za dela in naloge v sorodnih dejavnostih in strokah. Sem sodi predvsem specializacija v okviru določenega poklica, funkcionalno izo-

braževanje, izobraževanje iz varstva pri delu, priprava za opravljanje strokovnih izpitov in drugo strokovno in družbeno izobraževanje.

42. člen

Oblike izpopolnjevanja za zahtevnejša dela in naloge so razna strokovna predavanja, posvetovanja, študij strokovne literature, seminarji, simpoziji, strokovne ekskurzije, prakse doma in v tujini ipd.

43. člen

TOZD ali DSSS enkrat letno skladno s potrebami objavijo plan izpopolnjevanja za zahtevnejša dela. Program mora vsebovati podatke o vrstah izpopolnjevanja, število delavcev ki se bodo izpopolnjevali za zahtevnejša dela in pogoje. Plan izpopolnjevanja je sestavni del plana izobraževanja.

Predlog za izpopolnjevanje za zahtevnejša dela lahko poda delavec ali pristojni vodja. O predlogu odloči SKSO. V primeru odklonilnega stališča SKSO o podanem predlogu odloči komisija za medsebojna delovna razmerja TOZD oziroma DSSS.

44. člen

SKSO v skladu s planom izpopolnjevanja za zahtevnejša dela TOZD ali DSSS organizira izvajanje izpopolnjevanja tako, da:

- organizira predavanje domačih in tujih strokovnjakov,

- organizira posvetovanja, tečaje in seminarje, na katerih spoznavajo delavci aktualne naloge, probleme in dognanja z njihovega delovnega področja,

- pošilja delavce TOZD in DSSS na strokovna posvetovanja, seminarje doma ali v tujino,

- organizira strokovne ekskurzije doma ali v tujini in drugo.

45. člen

Poseben del izpopolnjevanja za zahtevnejša dela je izobraževanje za varno delo. Izvajanje izobraževanja za varno delo organizira SKSO.

46. člen

Izpopolnjevanje za zahtevnejša dela kot so ožja specializacija v okviru določenega poklica, funkcionalno izobraževanje, priprava za opravljanje raznih strokovnih izpitov ipd., potekajo pod strokovnim nadzorstvom in organizacijo SKSO.

VI. USPOSABLJANJE Z DELOM

1. Usposabljanje za pridobitev in razvijanje delovnih zmožnosti za opravljanje I. in II. kategorije zahtevnosti del

47. člen

V skladu s planom TOZD oziroma DSSS organizira SKSO usposabljanje delavcev za opravljanje del I. in II. kategorije zahtevnosti del.

48. člen

Delavci se usposabljaajo za opravljanje I. in II. kategorije zahtevnosti del in nalog po posebnem programu, ki ga odobri DS TOZD oziroma DSSS. Pri tem se upoštevajo dogovorjeni minimalni programi za posamezno kategorijo zahtevnosti del, ki so bili dogovorjeni v PIS.

49. člen

Usposabljanje za opravljanje I. in II. kategorije zahtevnosti del in nalog vsebuje teoretični in praktični del.

Teoretični del zajema osnovna znanja iz varstva pri delu, samoupravljanje v DO in druga osnovna strokovna znanja, ki so potrebna za opravljanje posameznih del in nalog.

Praktični del zajema poučevanje praktičnega dela v proizvodnem procesu na delih in nalogah, ki jih bodo delavci opravljali.

50. člen

V ta namen organizira SKSO predavatelje teoretičnega in praktičnega pouka iz vrst lastnih strokovnjakov, po potrebi pa tudi zagotovi zunanje strokovnjake.

51. člen

Ko kandidat izpolnjuje predpisane pogoje, SKSO določi rok za opravljanje izpita. Kandidatu, ki ne izpolnjuje pogojev, se ne dovoli opravljati izpita z obrazložitvijo in poukom iz varstva pravic.

52. člen

Izpit po zaključnem usposabljanju za opravljanje I. in II. kategorije zahtevnosti del in nalog se opravlja pred izpitno komisijo, katere predsednika in potrebno število članov imenuje DS TOZD oziroma DSSS. Izpitno komisijov sestavlja predsednik in potrebno število članov, ki morajo imeti enako ali višjo izobrazbo kot kandidat, ki opravlja izpit.

Za člana izpitne komisije se praviloma imenuje delavec iz vrst strokovnjakov iste stroke, iz katere se opravlja izpit.

53. člen

Posameznim delavcem se lahko odobri opravljanje izpita pred komisijo v drugi

OZD, kadar v DO ni ugotovljen program usposabljanja I. in II. kategorije zahtevnosti del in nalog.

54. člen

Če je delavec ob opravljanju izpita po končanem usposabljanju za opravljanje I. in II. kategorije zahtevnosti del in nalog odsoten iz dela, ima pravico do nadomestila OD v višini povprečja zadnjih treh mesecev.

2. Izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse

55. člen

Delavci TOZD oziroma DSSS v skladu z določili 24. in 26. člena Zakona o usmerjenem izobraževanju izvajajo proizvodno delo oziroma delovno prakso za učence in študente, ki so vključeni v usmerjeno izobraževanje.

Proizvodno delo in delovna praksa sta sestavni del vzgojnoizobraževalnih programov.

56. člen

Cilji proizvodnega dela oziroma delovne prakse so, da učenci:

- z aktivnim vključevanjem v neposredni delovni proces doživljajo delo, neposredno spoznavajo delovne procese, organizacijo dela in vlogo delavca v tem procesu,

- neposredno spoznavajo samoupravne odnose, jih vrednotijo in povezujejo s proizvodnjo in delovno prakso,

- spoznavajo in uporabljajo pravila varstva pri delu in osebna zaščitna sredstva,

- spoznavajo značilna dela in naloge v panogi, kar jim pomaga, da se opredelijo za eno od smeri strokovnega izobraževanja in usposabljanja v okviru izbrane usmeritve.

57. člen

TOZD oziroma DSSS, ki izvaja proizvodno delo oziroma delovno prakso, uredi z izobraževalnimi organizacijami pravice in obveznosti, ki se nanašajo na programiranje, organizacijo in realizacijo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom in vsakoletno pogodbo.

58. člen

Program pripravita vzgojnoizobraževalna organizacija in SKSO v sodelovanju s strokovnimi delavci TOZD oziroma DSSS na osnovi učnih načrtov za proizvodno delo in delovno prakso posameznih usmeritev.

Program je sestavni del letnega plana izobraževanja, ki ga sprejema DS TOZD oziroma DSSS.

59. člen

Program proizvodnega dela oziroma delovne prakse vsebuje:

- seznam tipičnih del in nalog za učence usmeritev, ki jih za posamezne OZD določijo posebne izobraževalne skupnosti,

- izvedbeni načrt za proizvodno delo oziroma delovno prakso, ki ga pripravi izobraževalna organizacija skupaj z DO,

- potrebna finančna sredstva za izvedbo proizvodnega dela oziroma delovne prakse (nagrade izvajalcev, nagrade učencev, druga potrebna sredstva).

60. člen

TOZD oziroma DSSS je dolžna zagotoviti prostorske, materialne, kadrovske, varnostne in druge pogoje za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse.

61. člen

Da bi bila na proizvodnem delu oziroma delovni praksi zagotovljena optimalna varnost pri delu, se pri izbiri tipičnih del in nalog ter pri sestavi programa vključujejo strokovni delavci zadolženi za varstvo pri delu v DO.

62. člen

Za izvedbo programa proizvodnega dela oziroma delovne prakse v TOZD oziroma DSSS je zadolžen SKSO. SKSO predlaga TOZD oziroma DSSS organizatorje proizvodnega dela, ki neposredno izvajajo z učenci proizvodno delo oziroma delovno prakso.

Organizator proizvodnega dela

63. člen

Organizator proizvodnega dela mora izpolnjevati pogoje glede izobrazbe in delovnih izkušenj, ki jih določajo PIS ter imeti delovne in moralnopolitične kvalitete.

64. člen

Organizator proizvodnega dela ima v skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju pravico in dolžnost, da se udeleži predpisanega dodatnega usposabljanja.

65. člen

Naloge organizatorja proizvodnega dela so:

- seznaniti učenca z neposredno nevarnostjo pri delu in konkretno uporabo zaščitnih sredstev,

- uvesti učenca v delovni proces,

- da vodi evidenčni list za učenca in

oceni uspešnost proizvodnega dela oziroma delovne prakse učenca z ocenami: zelo uspešno, uspešno in manj uspešno,

— da dosledno nadzira učenca in posreduje vse potrebne informacije.

Učenec

66. člen

Učenci na proizvodnem delu oziroma delovni praksi so dolžni spoštovati razpored izvajanja, delovni čas, predpise iz varstva pri delu, navodila o uporabi osebnih zaščitnih sredstev in sredstev zaščite pri delu na sredstvih za delo ter vseh drugih navodil in obveznosti, ki veljajo v TOZD oz. DSSS.

67. člen

Učenca, ki ne izpolnjuje obveznosti iz gornjega člena, ali moči delovni proces oziroma ne upošteva organizacijskih in disciplinskih predpisov, se odstrani iz DO oziroma DSSS v skladu s pogodbo sklenjeno za proizvodno delo med TOZD in šolo. O takšni odločitvi se obvesti šolo.

68. člen

Nagrajevanje učencev in organizatorjev proizvodnega dela ureja Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in sredstev za skupno porabo TOZD oz. DSSS.

69. člen

TOZD oziroma DSSS zagotovi učencem potrebna zaščitna sredstva v skladu s Pravilnikom o varstvu pri delu.

70. člen

O izvajanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse vodi SKSO vslo potrebno evidenco.

71. člen

Učenci in študenti višjih in visokih šol, ki se izobražujejo po starih programih, opravljajo obvezno prakso v TOZD oziroma DSSS. Praktični pouk za učence poklicnih šol se izvaja v učni delavnici.

3. Pripravnštvo

72. člen

Namen pripravništva je, da se pripravnik po določenem programu in načrtu, pod strokovnim vodstvom seznani ter vpelje v delovno okolje in usposobi za konkretno delo v poklicu oziroma stroki, za katero se glede na svoje strokovno izobrazbo pripravlja ter pridobiva delovne izkušnje za samostojno delo.

73. člen

Pripravnik je vsak delavec, ki prvič začne opravljati dela in naloge, pa v okviru programa izobraževanja za poklic ni imel programa praktičnega pouka, proizvodnega dela ali proizvodne prakse v takem obsegu, da bi lahko samostojno opravljal delo v svoji stroki.

Delavec, ki ni imel v vsem programu izobraževanja za poklic najmanj polovico učnega programa izvedenega na praktičnem pouku, proizvodnem delu ali proizvodni praksi, ne izpolnjuje pogojev za takojšnje opravljanje dela v svoji stroki.

Pripravnik je tudi tisti, ki po končanem srednjem izobraževanju, višji ali visoki šoli prvič pridobi lastnost delavca v združenem delu in začne opravljati ustrezna dela in naloge.

74. člen

Delavcu, ki opravlja dela in naloge v poklicu oziroma stroki, pa je v nadaljevanju izobraževanja ob delu ali iz dela dosegel višjo stopnjo izobrazbe v okviru svojega poklica oziroma stroke, ni potrebno opravljati pripravništva in strokovnega izpita.

Delavec, ki je v nadaljnjem izobraževanju dosegel enako ali višjo stopnjo izobrazbe v poklicu oziroma stroki, ki je različna od tiste, v kateri je doslej opravljal dela in naloge, mora opravljati skrajšano pripravniško dobo in posebni del programa strokovnega izpita za poklic oziroma stroko, ki jo bo začel prvič opravljati. Skrajšana pripravniška doba traja za srednje šole 3, za višje 5 in visoke 6 mesecev.

75. člen

Število pripravnikov z odgovarjajočo strokovno strukturo za tekoče leto določa TOZD oziroma DSSS z letnim planom in v skladu s samoupravnim sporazumom o zaposlovanju v občini Celje.

76. člen

Pripravnik sklenu delovno razmerje za čas, ki ga določa Pravilnik o delovnih razmerjih TOZD oziroma DSSS.

77. člen

Pripravniška doba traja za dela in naloge, za katere se zahteva srednja izobrazba 6 mesecev, višja izobrazba 9 mesecev in visoka izobrazba 12 mesecev.

78. člen

Pripravniku, ki je pri opravljanju pripravniškega programa in delovnih nalog posebno uspešen in s tem dokaže, da si je pridobil izkušnje, potrebne za samostojno delo v svoji stroki, se lahko na predlog mentorja, ki vodi in spremlja pripravnikovo delo ali na pobudo pripravnika skrajša pripravniška doba in dovoli, da opravi izpit pred potekom pripravniške dobe.

Ce pripravnik v primeru prejšnjega odstavka ne opravi strokovnega izpita, ga lahko ponovi po poteku zahtevane redne pripravniške dobe.

79. člen

Ce je pripravnik iz utemeljenih vzrokov (bolezen, porodniški dopust, odhod v JLA, itd.) odsoten z dela več kot skupaj 30 dni, se pripravniška doba prekine in nadaljuje, ko preneha vzrok prekinitve.

80. člen

Pripravnštvo se izvaja po programu. V programu pripravništva, ki se določi za vsakega pripravnika posebej, so določena splošna in druga strokovna znanja (dela in naloge), ki jih mora pripravnik opraviti, spoznati in obvladati.

Z izvedbenim načrtom se določi čas trajanja usposabljanja pripravnika na posameznih delih in nalogah za obvladanje znanj določenih s programom pripravništva.

Program strokovnega usposabljanja pripravnika obsega:

- splošni del,
- posebni del.

Splošni del programa izdela SKSO in obsega:

- uvajalni seminar,
- spoznavanje z organiziranostjo, poslovanjem, razvojem in plani DO,
- spoznavanje z družbenoekonomskimi odnosi in samoupravnimi pravicami, obveznostmi in dolžnostmi.

81. člen

Posebni del programa zajema spoznavanje stroke in praktično usposabljanje za opravljanje samostojnih del in nalog določenega poklica oziroma stroke. Posebni del programa strokovnega usposabljanja pripravnika izdela mentor v sodelovanju z vodjem (službe, sektorja, TOZD) in SKSO.

Pri sestavi tega programa je potrebno upoštevati:

- strokovno izobrazbo pripravnika,
- usmeritev pripravnika,
- koristnost za DO.

82. člen

Pripravnik se mora med pripravniško dobo usposabljaati pod neposrednim vodstvom in nadzorstvom mentorja.

Mentorja določi vodstvo TOZD na predlog SKSO v prvem mesecu pripravniške dobe. Mentor mora imeti višjo ali najmanj enako stopnjo strokovne izobrazbe kot jo ima pripravnik in vsaj dve leti delovnih izkušenj.

83. člen

Mentor se praviloma določi znotraj DO. Mentorja se lahko določi tudi izven DO, če v DO ni delavca, ki bi v določenem primeru izpolnjeval pogoje za opravljanje dolžnosti mentorja.

84. člen

Dolžnosti mentorja so:

— da skupaj z vodstvom TOZD in SKSO izdela strokovni del programa usposabljanja pripravnika in skrbi za izvajanje tega programa,

— da skupaj s pripravnikom izbere teme za pripravniško nalogo v okviru tem, ki so že določene v TOZD oziroma DSSS,

— da sam in s pomočjo ali preko drugih strokovnih delavcev uvaja pripravnika v delo,

— da daje potrebna navodila in strokovno pomoč pripravniku,

— da daje pripravniku strokovne naloge, ki niso zajete v programu, vendar so potrebne za usposabljanje pripravnika,

— da ga seznaja o pravilni uporabi delovnih sredstev, naprav in delovnih postopkov,

— pripravnika usmerja v študij strokovne literature in delovne dokumentacije ter nadzira in preizkuša pridobljene delovne izkušnje med trajanjem pripravniške dobe,

— da nadzoruje vodenje dnevnika in izvajanje nalog,

— da oceni pripravniško nalogo in druge naloge, ki jih je opravil pripravnik,

— da posreduje pismeno mnenje izpitni komisiji o usposobljenosti pripravnika.

85. člen

Pripravnik vodi v času pripravniške dobe dnevnik strokovnega usposabljanja. Dnevnik vsebuje:

— zapis nalog in rokov v katerih se bodo opravile,

— opis izvajanja nalog,

— pomoč in ovire pri izvajanju nalog,

— ugotovitve in zaključki pripravnika.

Dnevnik se vodi redno za vsak delovni dan (teden ali mesec).

Dnevnik je sestavni del gradiva za ocenjevanje pripravnika.

86. člen

Podpisniki dnevnika so mentor in predstavljeni po poteku roka, določenega za izvedbo posameznih nalog oziroma vsaj enkrat mesečno.

87. člen

Pravico do vpogleda v dnevnik imajo vsi tisti, ki so odgovorni za pravilen potek pripravniške dobe.

88. člen

Za pravilen potek pripravniške dobe so odgovorni:

- mentor,
- SKSO,
- vodstvo TOZD oziroma predpostavljeno.

89. člen

Ce se iz dnevnika, ali na kakšen drugačen način ugotovi, da usposabljanje pripravnika ne poteka na zadovoljiv način, so tisti, ki skrbijo za pravilen potek pripravniške dobe dolžni takoj ukrepati.

90. člen

Nagrajevanje pripravnikov ureja Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in sredstev za skupno porabo temeljne organizacije, kjer ima pripravnik sklenjeno delovno razmerje.

91. člen

V času pripravniške dobe izdela pripravnik pripravniško nalogo. Za DO aktualne in uporabne teme za pripravniško nalogo se določijo v okviru TOZD oziroma DSSS, glede na stopnjo in vrsto strokovne izobrazbe pripravnikov.

92. člen

Izdelano in ocenjeno pripravniško nalogo dobi komisija, ki ocenjuje usposobljenost pripravnika. Pripravniška naloga je sestavni del gradiva za ocenjevanje pripravnika.

93. člen

Usposobljenost pripravnika ocenjuje najmanj 3 članska izpitna komisija. Izpitna komisija ima predsednika in dva člana. Člani izpitne komisije so istočasno tudi izpraševalci.

Izpitno komisijo imenuje SKSO in sicer: dva člana iz vrst strokovnjakov DO, predsednika pa iz liste strokovnjakov, ki jo določi Gospodarska zbornica. Član izpitne komisije mora biti tudi mentor.

94. člen

Člani izpitne komisije morajo imeti najmanj enako ali višjo stopnjo izobrazbe, kot

jo ima pripravnik in vsaj dve leti delovnih izkušenj v poklicu oziroma stroki, iz katere se opravlja strokovni izpit.

95. člen

Pripravnik v soglasju z mentorjem podá zahtevo komisiji za ocenitev njegove usposobljenosti za dela in naloge.

Komisija je dolžna oceniti pripravnikovo usposobljenost za dela in naloge najpozneje v roku 15 dni po sprejetju zahteve.

O datumu, času in kraju strokovnega izpita morajo biti 15 dni pred dnevom izpita obveščeni člani komisije in pripravnik.

96. člen

Komisija pri ocenjevanju pripravnikov upošteva:

- pismeno mnenje mentorja,
- predloženi dnevnik,
- izdelano in ocenjeno pripravniško nalogo,
- razgovor s pripravnikom,
- in razgovor z mentorjem.

97. člen

Izpitna komisija oceni celoten uspeh pripravnika.

Predsednik izpitne komisije sporoči pripravniku uspeh strokovnega izpita v navzočnosti članov komisije takoj po končanem izpitu.

Uspeh se ocenjuje:

- je opravil,
- ni opravil.

98. člen

O poteku strokovnega izpita se vodi zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani izpitne komisije.

99. člen

Pripravniku, ki je opravil strokovni izpit, se izda potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu. Potrdilo izda in vodi evidenco o opravljenih strokovnih izpitih SKSO.

100. člen

V primeru, da je ocena komisije negativna, se pripravniku podaljša pripravniška doba, in se mu v okviru programa dela določijo nove naloge, nova pripravniška naloga, po potrebi pa tudi novi mentor.

101. člen

Za koliko časa se bo pripravniku podaljšala pripravniška doba, presodi komisija glede na stopnjo usposobljenosti pripravni-

ka. Rok ponavljanja strokovnega izpita ne sme biti krajši kot 1 mesec in ne daljši od polovice pripravniške dobe pripravnika.

Izpitna komisija lahko odobri tudi ponavljanje samo tistega dela strokovnega izpita, ki ga pripravnik ni opravil, pri tem pa je preostali del uspešno opravil.

102. člen

Steje se, da pripravnik ni opravil strokovnega izpita, če se brez opravičenega razloga ne zgledi določenega dne k strokovnemu izpitu, ponovitvi izpita oziroma ponavljanju celotnega izpita ali če odstopi od že začetka polaganja izpita.

103. člen

Če pripravnik tudi pri ponovitvi ne opravi strokovnega izpita, mu preneha delovno razmerje po določilih Pripravnika o delovnih razmerjih.

104. člen

Pripravnik, ki ga je izpitna komisija ocenila pozitivno, se razporedi na dela in naloge, za katere se je usposabljal.

105. člen

Pripravnik ima pravico in dolžnosti delavca v združenem delu, ki so določene v samoupravnih splošnih aktih TOZD in DO.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

106. člen

Ta Pravilnik stopi v veljavo 8. dan po objavi v glasilu »Emajlirec«.

Z dnem, ko stopi v veljavo ta Pravilnik, preneha veljati Pravilnik o strokovnem izobraževanju, usposabljanju in pripravništvu, ki je bil sprejet leta 1978.

Predsednik DS TOZD